

آزمون

کارنامه رتبه‌های برتر

رتبه‌های ۱ تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

[www.
arefonline.ir](http://www.arefonline.ir)

مرکز مشاوره عارف

گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون ماز | پایه یازدهم

مرور و تثبیت پایه دهم

ویژه دانش آموزان پایه یازدهم

دفترچه شماره ۱

پنجشنبه ۲ مردادماه ۱۴۰۴

ملاحظات	مدت زمان پاسخ گویی	شماره سؤال		تعداد سؤال	ماده امتحانی	ردیف
		تا	از			
۵۰ سؤال ۵۰ دقیقه	۲۲ دقیقه	۱۵	۱	۱۵	ریاضی	۱
	۲۰ دقیقه	۳۵	۱۶	۲۰	زبان و ادبیات فارسی	۲
	۸ دقیقه	۴۵	۳۶	۱۰	علوم اجتماعی	۳

برای شباهت حداکثری به کنکور، صفحه آرای، فونت و حتی اندازه متن در تمامی آزمون های ماز، کاملاً یکسان با استاندارد دفترچه های کنکور در نظر گرفته می شود.

بودجه بندی دروس این آزمون

علوم اجتماعی

زندگی اجتماعی
(کُنش های ما، پدیده های اجتماعی،
جهان اجتماعی)
صفحه های ۱ تا ۲۸

سهم در کنکور: ۱ سؤال

زبان و ادبیات فارسی

مبانی تحلیل متن / سازه ها و عوامل
تأثیر گذار در شعر فارسی / واج آرایی،
واژه آرایی و کارگاه تحلیل فصل
درس های ۱ تا ۳
صفحه های ۱۰ تا ۳۵

سهم در کنکور: ۲ سؤال

ریاضی

معادله درجه دوم
فصل ۱: درس های ۱ و ۲
صفحه های ۹ تا ۳۲

سهم در کنکور: ۲ سؤال

اقتصاد

کسب و کار و کارآفرینی / انتخاب
نوع کسب و کار / اصول انتخاب
درست / مرز امکانات تولید
درس های ۱ تا ۴
صفحه های ۱ تا ۴۲

سهم در کنکور: ۳ سؤال

منطق

منطق، ترازوی اندیشه
لفظ و معنا
درس های ۱ و ۲
صفحه های ۱ تا ۱۹

سهم در کنکور: ۱ سؤال

تاریخ و جغرافیا

تاریخ: درس های ۱ تا ۳
صفحه های ۲ تا ۲۸
جغرافیا: درس های ۱ و ۲
صفحه های ۲ تا ۱۲

سهم در کنکور: ۲ سؤال

زبان عربی

ذاک هو الله / انکم مسؤولون
درس های ۱ و ۲
صفحه های ۱ تا ۳۰

سهم در کنکور: ۸ سؤال

استراتژی و هدف گذاری با ماز در تابستان ۱۴۰۴

مرور، جمع بندی و تثبیت مباحث پایه دهم

یک آزمون تعیین سطح و ارزیابی پایه دهم

پنج آزمون مرور / تثبیت مباحث پایه دهم
(مطالعه عمیق، مرور / تثبیت: هر آزمون ۲۰ درصد از مطالب پایه دهم)

یک آزمون جمع بندی و ارزیابی پیشرفت تابستانی

- شما می توانید به صورت اختیاری به سؤالات دفترچه ۳ (پیش خوانی پایه یازدهم) پاسخ دهید.
- در صورت پاسخ دهی به دفترچه ۳، تراز و کارنامه جدا برای مباحث پایه یازدهم دریافت می کنید.

ویژه دانش آموزان پیشنماز

۱- جواب معادله $2(-x+3)=3(\frac{x}{5}+1)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{15}{13}$ (۲) $\frac{15}{7}$ (۳) $-\frac{15}{7}$ (۴) $-\frac{15}{13}$

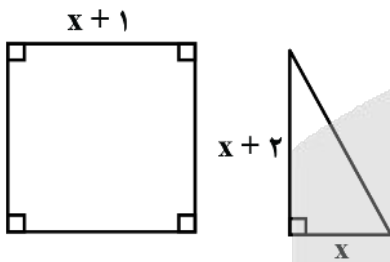
۲- در یک کارخانه، حقوق یک مهندس $\frac{2}{5}$ برابر حقوق یک فن ورز و $\frac{3}{5}$ برابر حقوق مدیر بخش خود است. این بخش ۳ مهندس، ۲ مدیر و ۴ فن ورز دارد. اگر مدیرعامل ماهانه ۲۳۸ میلیون تومان حقوق برای این بخش پرداخت کند، حقوق یک مهندس این بخش چند میلیون تومان است؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۲۵ (۳) ۳۰ (۴) ۴۰

۳- جواب های کدام معادله به صورت $x=-2$ و $x=\frac{1}{2}$ است؟

- (۱) $x^2 - \frac{3}{2}x - 1 = 0$ (۲) $2x^2 + 3x - 2 = 0$
(۳) $x^2 + x - 2 = 0$ (۴) $2x^2 - 5x - 2 = 0$

۴- در شکل های زیر مساحت مربع سیزده واحد از مساحت مثلث بیشتر است. اندازه محیط مثلث کدام است؟

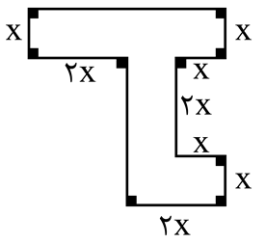

- (۱) ۱۶ (۲) ۱۲
(۳) $12 + 2\sqrt{13}$ (۴) $10 + 2\sqrt{13}$

۵- اگر $x=2$ جواب معادله $3kx+7=x-1$ باشد، معادله $2m-k=(2x+1)^2$ به ازای کدام مقدار m جواب مضاعف دارد؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) ۲ (۴) $-\frac{2}{3}$

۶- در شکل زیر اندازه محیط $\frac{9}{8}$ اندازه مساحت است. مساحت شکل چند واحد مربع است؟

- (۱) ۱۶ (۲) ۱۸
(۳) ۳۶ (۴) ۳۲

محل انجام محاسبات

۷- قدرمطلق تفاضل ریشه‌های معادله $3x^2 + 5x + 2 = 0$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) ۱ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۸- اگر α و β ریشه‌های معادله درجه دوم $2x^2 - x + k = 0$ باشند، به ازای یک مقدار k ، رابطه $\alpha + 2\beta = 3$ بین آن‌ها برقرار است. مقدار k کدام است؟

- (۱) $k = 8$ (۲) $k = -10$ (۳) $k = -9$ (۴) $k = -2$

۹- در معادله درجه دوم $2x^2 + (2m-1)x + m = 0$ حاصل ضرب ریشه‌ها ۴ واحد بیشتر از حاصل جمع ریشه‌هاست. ریشه بزرگ‌تر معادله کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $-\frac{3}{2}$ (۴) -۱

۱۰- حاصل جمع ریشه‌های معادله $x^2 - 7x - k = 0$ دو برابر حاصل ضرب ریشه‌های آن است، مقدار k کدام است؟

- (۱) $3/5$ (۲) $-3/5$ (۳) $4/5$ (۴) $-4/5$

۱۱- معادله $2x^2 - (k+3)x + 2 = 0$ یک ریشه مضاعف دارد. آن ریشه کدام می‌تواند باشد؟

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) ۱

۱۲- اگر معادله درجه دوم $(k+3)x^2 + 5x - 2 = 0$ فاقد ریشه حقیقی باشد، محدوده k کدام است؟

- (۱) $k > -\frac{25}{8}$ (۲) $k < -\frac{49}{8}$ (۳) $k < \frac{24}{9}$ (۴) $k < -\frac{25}{8}$

۱۳- در حل معادله درجه دوم $9x^2 + 3x - 2 = 0$ به روش مربع کامل، پس از آنکه معادله به صورت $x^2 + kx = m$ شد، چه عددی به دو طرف تساوی اضافه می‌شود؟

- (۱) $\frac{1}{9}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{36}$ (۴) $\frac{1}{81}$

۱۴- معادله $(k^2 - 1)x^2 + 3kx + k^2 - 4 = 0$ با روش فاکتورگیری قابل حل است. به ازای همه مقادیر ممکن برای k معادله چند جواب مختلف می‌تواند داشته باشد؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۵- رابطه درآمد و هزینه شرکتی به ازای تولید x واحد از یک کالا به ترتیب به صورت $R(x) = 20x$ و $C(x) = x^2 - 40x + 800$ هستند. کمترین مقدار نقطه سربه‌سری این شرکت کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) ۳۰ (۴) ۴۰

محل انجام محاسبات

۱۶- با توجه به متن کتاب درسی، چند مورد نادرست ذکر شده است؟

- یونانیان باستان، انواع ادبی را به چهار دسته حماسی، غنایی، مدحی و تعلیمی تقسیم کرده‌اند.
- کتاب‌ها معمولاً متن‌های شنیداری به شمار می‌آیند.
- خواندن دقیق متن، نخستین گام مؤثر در رویارویی با متون است.
- پس از خواندن، لحن مناسب با حال و هوای محتوای اثر شناسایی می‌شود.
- هر چیزی که ذهن ما را به پویایی درآورد، متن است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۷- نوع ادبی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود
- (۲) ز بیگانه پرهیز کردن نکوست
- (۳) باران که در لطافت طبعش خلاف نیست
- (۴) خونم بریز و بر سر خاکم گذار کن

مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد
که دشمن توان بود در زی دوست
در باغ لاله روید و در شوره بوم خس
کاین رنج و سختیم همه پیش اندکی شود

۱۸- در کدام ابیات، واژگان کهنی می‌توان یافت که امروزه به شکل دیگری به کار می‌روند؟

- الف: دلا اصلاً نمی‌ترسی که روزی
 - ب: دل گفت نفس مزن که تدبیر آنست
 - ج: عشقی که فرو برد جهانی به زمین
 - د: چون شنید این پند در وی بگریست
- (۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

شوی بنگاه مار و لانه شور
هم پختن این هوس که نتوان دانست
می‌جست و هم از زمین برآورد آخر
بعد از آن در نوحه آمد می‌گریست

۱۹- کدام عبارت «فاقد» ویژگی زبانی موجود در «کلیله و دمنه» است؟

- (۱) مادام که راه حذر پیش وی گشاده باشد در مقام خوف و فزع نه‌ایستد.
- (۲) چون شاخ رز که بر درخت نیکوتر و بارورتر نرود و بدانچه نزدیک‌تر باشد درآویزد.
- (۳) وانگاه بر کران چشمه‌ای رفته که درو غوکان بسیار بودند و ملک کامگار و مطاع داشتند.
- (۴) پسر گفت: «در کتابی خواندم که هر که بزرگی خواهد باید هر چه دارد ایثار کند.»

۲۰- در کدام بیت، نکته برجسته قلمرو زبانی موجود در شعر عطار (داستان روباه و شکارچی) به چشم می‌خورد؟

- (۱) تا زنده است دل نیست لذت‌پذیر دنیا
- (۲) پیشه‌ای چون حیل‌سازی نیست در عالم روا
- (۳) آبیگری می‌کند شمشیر را صاحب هنر
- (۴) آن کام و دهان و لب و دندان که تو داری

کی می‌شود نمک‌سود ماهی ز شور دریا
پنج دانگ خلق، شش دانگند در بازندگی
در دل شب‌ها، دعا بی‌گریه، تیغ آهن است
عیش است ولی تا ز برای که مهیاست

۲۱- نوع ادبی کدام دو بیت یکسان است؟

- الف: به شمشیر هندی برآویختند
- ب: صبر بر جور رقیبت چه کنم گر نکنم
- ج: عاقل به اختیار نخواهد هلاک خویش
- د: مکن صبر بر عامل ظلم دوست

همی ز آهن آتش فرو ریختند
همه دانند که در صحبت گل خاری هست
پیش از هلاک من ز کفم رفت اختیار
که از فریبی بایدهش کند پوست

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۲۲- ویژگی زبانی کدام عبارت در مقابل آن نادرست آمده است؟

- (۱) چو نامه به نزد سیاوش رسید
(۲) مدامش به خون دست و خنجر خضاب
(۳) دل نمی‌پارست نامش گفتن و در بسته ماند
(۴) خط سیه کرده تظلم به در چرخ برید
- بران گونه گفتار ناخوب دید (ترکیب‌سازی با پیشوند)
بر آتش دل خصم از او چون کباب (دو مورد حذف فعل به قرینه معنوی)
تا سحرگه روز شد خورشید ناگه رو نمود (کاربردهای تاریخی دستور)
که شما در خط این سبزه و طائید همه (وجود واژگان کهن فارسی)

۲۳- جاهای خالی زیر به ترتیب با واژگان کدام گزینه پر می‌شوند؟

الف: بدون، کمتر می‌توان عواطف را برانگیخت.

ب: تشخیص مناسب هر متن، خواندن را دلنشین‌تر و درک محتوا را آسان‌تر می‌سازد.

ج: امری حسّی است و بیرون از ذهن کسی که آن را درمی‌یابد، وجود ندارد.

- (۱) وزن - لحن - وزن (۲) عاطفه - وزن - وزن (۳) عاطفه - لحن - وزن (۴) وزن - وزن - عاطفه

۲۴- چند بیت از ابیات زیر، به ترتیب دارای لحن حماسی و چند بیت دارای حالت شادی است؟

- الف: یکی لشکر آراسته چون عروس
ب: بشد هوش از آن مرد رزم‌آزمای
ج: ساقی قدحی که کار دنیا همه هیچ
د: چو گرد آمدی مرد از ایشان دویست
ه: زهر بیاور که ز اجزای من
- بسه شیران جنگی و آوای کوس
ز بالای اسب اندر آمد به پای
این گفت و شنید و جنگ و غوغا همه هیچ
بر آن سان که نشناختندی که کیست
بانگ برآید به ارادت که نوش
- (۱) دو - سه (۲) سه - دو (۳) چهار - یک (۴) یک - چهار

۲۵- وزن، آهنگ و عاطفه کدام گزینه با بیت زیر تناسب دارد؟

- «به وصل دوست گرت دست می‌دهد یک دم
(۱) خورشید در سپهر بلرزد چو عکس از آب
(۲) میان انجمن از لعل او چو آرم یاد
(۳) منم که دیده به دیدار دوست کردم باز
(۴) دامان خاک کلبه بزار گشته است
- برو که هر چه مراد است در جهان داری»
گر در کف تو تیغ بجنبد به عزم جنگ
مرا سرشک چو یاقوت در کنار آید
چه شکر گویمت ای کارساز بنده نواز
مانده است بس که دامن مردم به زیر خاک

۲۶- در کدام بیت، از آرایه «واج‌آرایی» بهره کم‌تری گرفته شده است؟

- (۱) آن کس که یافت طوبی و طرف ریاض خلد
(۲) سرمست عشق سرکشی خاکستری در آتشی
(۳) آسیه توفیق و ساره سیرت است
(۴) هزار فصل ربیعش جنبه‌دار جمال
- طرفه بود که چشم به طرف ابرافکند
در ششدره عذرا و شی صد فصل عذرا ریخته
ساره را سیاره سیما دیده‌ام
هزار فصل ربیعش خریطه‌دار سخا

۲۷- در کدام بیت، آرایه‌های واژه‌آرایی و واج‌آرایی در صامت و مصوت دیده می‌شود؟

- (۱) یار بارافتاده را در کاروان بگذاشتند
(۲) بر او راست خم کرد و چپ کرد راست
(۳) شجاع غضنفر وصی نبی
(۴) سر من دار که چشم از همگان در دوزم
- بی‌وفا یاران که بر بستند بار خویش را
خروش از خم چرخ چاچی بخاست
نهنگ یم قدرت حق، علی
دست من گیر که دست از دو جهان وادارم

۲۸- آرایه روبه‌روی کدام بیت نادرست است؟

- (۱) از درونم برون نخواهد رفت
(۲) گوهر از گفتار بارم، زر ناب از روی زرد
(۳) حاصل ما نیست غیر از خار خار جست‌وجو
(۴) گر چین سر زلف تو مشاطه (آرایشگر) گشاید
- گرچه صد جای سینه پاره کنم (واج‌آرایی)
گنج‌ها دارم به کنج عزلت از این کیمیا (واج‌آرایی)
گردباد دامن صحرای امکانیم ما (واژه‌آرایی) (خارخار: دغدغه، وسوسه)
عطار به یک‌جو نخرد نافه چین را (واژه‌آرایی)

۲۹- در ابیات کدام گزینه، آرایه «واژه‌آرایی» دیده می‌شود؟

- الف: مزرع سبـز فلک دیدم و داس مه نو
ب: یار بیگانه نگیرد هر که دارد یار خویش
ج: سوختم در آتش فکرت روان خویش را عمری
د: طریقی فرایش گیر و رهی
هـ: آن که هلاک من همی‌خواهد و من سلامتش
- (۱) «الف» - «د» (۲) «ب» - «هـ»

یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو
ای که دستی چرب داری بیشتر دیوار خویش
تا تو می‌گویی که شعرم همچو آب است از روانی
همی‌رو که از قید هستی رهی
هر چه کند ز شاهی کس نکند ملامتش

- (۳) «ج» - «د» (۴) «ج» - «الف»

۳۰- آرایه مقابل کدام بیت نادرست است؟

- (۱) تو را که از مل و مال است مستی و هستی
(۲) ای ریخته سیل ستم، بر جان ما سر تا قدم
(۳) آذر آرز جانست آزرده اســــــــــــت
(۴) می‌رود هرجا که باشد بی‌متاع و بی‌ملال

خمار و خواب تو را صور نشکند به صدا (واج‌آرایی صامت)
پس ذره‌ای ناکرده کم، ما تن زده تا ریخته (تکرار)
زانکه آرز است خود سر آزار (واج‌آرایی مصوت)
رفته‌رفته می‌کند مشهور بحر و بر تو را (تکرار)

۳۱- همه ابیات با بیت «گفت که شیخی و سری، پیشرو و راهبری / شیخ نیم، پیش نیم، امر تو را بنده شدم» تناسب مفهومی دارند، به جز:

- (۱) با وصل نمی‌پیچم وز هجر نمی‌نالم
(۲) مراد هر که برآری مطیع امر تو گشت
(۳) گر دوست بنده را بکشد یا پی‌رود
(۴) هر کس سر سودایی دارند و تمنایی

حکم آن چه تو فرمایی من بنده فرمانم
خلاف نفس که فرمان دهد چو یافت مراد
تسلیم از آن بنده و فرمان از آن دوست
من بنده فرمانم تا دوست چه فرماید

۳۲- کدام بیت مفهومی متفاوت دارد؟

- (۱) ضرورت است که نیکی کند کسی که شناخت
(۲) جز نام نیک و بد چه شنیدی که بازماند
(۳) ز مال و منصب دنیا جز این نمی‌ماند
(۴) بسیار کس برو گذشته است روزگار

که نیکی و بدی از خلق داستان ماند
از دور ملک دادگران و ستمگران؟
میان اهل مروت که یاد باد فلان
اکنون که بر تو می‌گذرد نیک بگذران

۳۳- مفهوم کدام گزینه با بیت «با من بودی منت نمی‌دانستم / تا من بودی منت نمی‌دانستم» تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
(۲) تا از طلب به راه رسی سال‌هاست راه
(۳) از همه کس کناره گیر صحبت آشنا طلب
(۴) از خود طلب که هر چه طلب می‌کنی ز یار

آن چه خود داشت ز بیگانه تمنای می‌کرد
بس کن حدیث یافت، طلب را به جان طلب
هم ز خدا خودی طلب هم ز خودی خدا طلب
در تنگنای کعبه و در سوهمات نیست

۳۴- کدام بیت با بیت «ما را سری است با تو که گر خلق روزگار / دشمن شوند و سر برود هم بر آن سریم» تناسب مفهومی دارد؟

- (۱) به تیغم گر کشد دستش نگیرم
(۲) بهر دفع سخن دشمن و از بیم رقیب
(۳) نکنم خلاف رایش به جفا و جور دشمن
(۴) چشم اگر با دوست داری گوش با دشمن مکن

و گر تیغم زنده منت پندم
دیده سوی دگری دارم و خاطر سویی
که محب دوست بیمی نبود ز هر گزندش
عاشقی و نیک‌نامی سعدیا سنگ و سبوست

۳۵- کدام بیت با مفهوم نهایی قطعه زیر تناسب مفهومی دارد؟

- «چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن
اگر باران به کوهستان نبارد
(۱) بخور چیزی از مال و چیزی بده
(۲) مخور جمله ترسم که دیر ایستی
(۳) در خرج بر خود چنان درمبند
(۴) چو باران که یک‌یک مهیا شود

که می‌گویند ملاحان سرودی
به سالی دجله گردد خشک‌رودی
ز بهر کسان نیز چیزی بده
به پیرانه‌سر بد بود نیستی
که گردی ز ناخوردگی دردمند
شود سیل و آنکه به دریا شود

۳۶- «سارا همیشه در تعطیلات آخر هفته با دوستانش به رستوران می‌رود و غذاهای چرب و فست‌فود می‌خورد. خانواده وی به خاطر این کار او را نکوهش می‌کنند. به پیشنهاد خانواده، سارا آزمایش می‌دهد و متوجه می‌شود که دچار کبد چرب شده است. سارا تصمیم می‌گیرد که مصرف غذاهای چرب را ترک کند و سبک زندگی سالم را برگزیند.» در متن داده شده به ترتیب پیامد ارادی و پیامد طبیعی کنش سارا کدام است؟

(۱) سبک زندگی سالم - خوردن فست‌فود

(۲) مورد نکوهش خانواده قرار گرفتن - آسیب دیدن کبد

(۳) ابتلا به کبد چرب - به رستوران رفتن

(۴) ترک مصرف غذاهای چرب - مورد نکوهش خانواده قرار گرفتن

۳۷- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب، به کدام ویژگی کنش اشاره دارند؟

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟»

- رفتن به کنار رودخانه به قصد شنا کردن یا لذت بردن از شنیدن صدای آب

- بالا بردن دست خود در کلاس برای کسب اجازه جهت خروج از کلاس

(۱) آگاهانه - ارادی - هدفدار (۲) هدفدار - ارادی - معنادار

(۳) آگاهانه - هدفدار - هدفدار (۴) هدفدار - هدفدار - معنادار

۳۸- چه تعداد از موارد زیر کنش محسوب نمی‌شوند؟

«ضربان قلب، کتاب خواندن، بسته شدن خود آگاه چشم، خوابیدن، گردش خون»

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۳۹- به ترتیب «ایجاد امنیت در ورزشگاه به وسیله پلیس»، «سلام کردن» و «عدالت» مصداق کدام یک از پدیده‌های اجتماعی هستند؟

(۱) جامعه‌پذیری - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی (۲) جامعه‌پذیری - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی

(۳) کنترل اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی (۴) کنترل اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی

۴۰- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

الف - ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از چه طریقی تحقق می‌یابند؟

ب - پدیده‌های اجتماعی چگونه فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنش‌ها و زندگی انسان ایجاد می‌کنند؟

ج - کدام پدیده‌های اجتماعی از جنس هدف و مقصود هستند؟

(۱) کنش اجتماعی - با خلق شدن به وسیله انسان‌ها - هنجارها

(۲) نهادهای اجتماعی - با معنادار شدن پدیده‌های اجتماعی - هنجارها

(۳) کنش اجتماعی - با مستقل شدن از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند - ارزش‌ها

(۴) نهادهای اجتماعی - با وابسته شدن به انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند - ارزش‌ها

۴۱- چه تعداد از عبارات‌های زیر در ارتباط با «هنجار اجتماعی» درست است؟

- فرزندآوری یک هنجار اجتماعی است.

- اگر کنش اجتماعی نباشد هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد.

- شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

- افراد جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۱

۴۲- به ترتیب، کدام یک در رابطه با خانواده‌های تک‌فرزند درست نیست و کدام یک در رابطه با خانواده‌هایی که چندین فرزند دارند، درست است؟

(۱) کودکان زودرنج و آسیب‌پذیر می‌شوند - فرزندان در تعامل با یکدیگر، ارتباط گرفتن با دیگران، تقسیم کار، تعاون و همکاری در انجام کارها را یاد می‌گیرند.

(۲) کودکان در خانه ارتباط با افراد هم‌سن و سال خود را می‌آموزند - ارتباط این کودکان، محدود به ارتباط پدر و مادر و فرزند است.

(۳) والدین انتظار بالایی از فرزندان خود دارند - والدین، حمایت و پشتیبانی زیادی از فرزندان خود به عمل می‌آورند.

(۴) از تمرکز افراطی والدین بر فرزندان کاسته می‌شود - پدر و مادر با درک تفاوت‌های کودکان خود، انتظاراتشان را تنظیم می‌کنند.

۴۳- هر یک از موارد زیر به ترتیب با مفاهیم کدام گزینه مرتبط هستند؟

- ترافیک

- عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن

- آلودگی طبیعت و محیط زیست نتیجه کارهای نابخردانه انسان‌هاست.

- تداوم جهان اجتماعی به نسل‌های بعد

(۱) پدیده تکوینی - تکوینی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - از طریق تعلیم و تربیت

(۲) پدیده اعتباری - تکوینی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - با انتقال فرهنگ خود

(۳) پدیده تکوینی - اعتباری - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - از طریق وراثت

(۴) پدیده اعتباری - اعتباری - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - از راه آموزش

۴۴- جهان اجتماعی و نظم آن، و آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد،

..... و بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است، نامیده می‌شود.

(۱) تکوینی است - آگاهی فردی و خصوصی است - فرهنگ عمومی

(۲) اعتباری است - آگاهی مشترک و عمومی است - خرده‌فرهنگ

(۳) تکوینی نیست - آگاهی فردی و خصوصی نیست - ضدفرهنگ

(۴) اعتباری نیست - آگاهی مشترک و عمومی نیست - خرده‌فرهنگ موافق

۴۵- در بین عبارات زیر کدام موارد نادرست است؟

الف - احترام به قانون حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌هاست.

ب - کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتند، کنش اجتماعی‌اند.

ج - افراد با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها، موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.

د - پیامدهای غیرارادی کنش، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.

(۱) «الف» و «ب» و «د» (۲) «الف» و «ب» و «ج» (۳) «ب» و «ج» و «د» (۴) «الف» و «ج» و «د»

گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون ماز | پایه یازدهم

مرور و تثبیت پایه دهم

ویژه دانش آموزان پایه یازدهم

دفترچه شماره ۲

پنجشنبه ۲ مردادماه ۱۴۰۴

ردیف	ماده امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت زمان پاسخ گویی	ملاحظات
			از	تا		
۱	زبان عربی	۱۵	۴۶	۶۰	۱۵ دقیقه	۵۵ سؤال ۵۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۰	۶۱	۷۰	۱۵ دقیقه	
۳	جغرافیا	۱۰	۷۱	۸۰		
۴	منطق	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰ دقیقه	
۵	اقتصاد	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰ دقیقه	

برای شباهت حداکثری به کنکور، صفحه آرای، فونت و حتی اندازه متن در تمامی آزمون های ماز، کاملاً یکسان با استاندارد دفترچه های کنکور در نظر گرفته می شود.

بودجه بندی دروس این آزمون

علوم اجتماعی

زندگی اجتماعی
(کُنش های ما، پدیده های اجتماعی،
جهان اجتماعی)
صفحه های ۱ تا ۲۸

سهم در کنکور: ۱ سؤال

زبان و ادبیات فارسی

مبانی تحلیل متن / سازه ها و عوامل
تأثیر گذار در شعر فارسی / واج آرایی،
واژه آرایی و کارگاه تحلیل فصل
درس های ۱ تا ۳
صفحه های ۱۰ تا ۳۵

سهم در کنکور: ۲ سؤال

ریاضی

معادله درجه دوم
فصل ۱: درس های ۱ و ۲
صفحه های ۹ تا ۳۲

سهم در کنکور: ۲ سؤال

اقتصاد

کسب و کار و کارآفرینی / انتخاب
نوع کسب و کار / اصول انتخاب
درست / مرز امکانات تولید
درس های ۱ تا ۴
صفحه های ۱ تا ۴۲

سهم در کنکور: ۳ سؤال

منطق

منطق، ترازوی اندیشه
لفظ و معنا
درس های ۱ و ۲
صفحه های ۱ تا ۱۹

سهم در کنکور: ۱ سؤال

تاریخ و جغرافیا

تاریخ: درس های ۱ تا ۳
صفحه های ۲ تا ۲۸
جغرافیا: درس های ۱ و ۲
صفحه های ۲ تا ۱۲

سهم در کنکور: ۲ سؤال

زبان عربی

ذاک هو الله / انکم مسؤولون
درس های ۱ و ۲
صفحه های ۱ تا ۳۰

سهم در کنکور: ۸ سؤال

استراتژی و هدف گذاری با ماز در تابستان ۱۴۰۴

مرور، جمع بندی و تثبیت مباحث پایه دهم

یک آزمون تعیین سطح و ارزیابی پایه دهم

پنج آزمون مرور / تثبیت مباحث پایه دهم
(مطالعه عمیق، مرور / تثبیت: هر آزمون ۲۰ درصد از مطالب پایه دهم)

یک آزمون جمع بندی و ارزیابی پیشرفت تابستانی

- شما می توانید به صورت اختیاری به سؤالات دفترچه ۳ (پیش خوانی پایه یازدهم) پاسخ دهید.
- در صورت پاسخ دهی به دفترچه ۳، تراز و کارنامه جدا برای مباحث پایه یازدهم دریافت می کنید.

ویژه دانش آموزان پیشنماز

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٤٦ - ٥١)

٤٦- ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾:

- (١) و در خلقت آسمان و زمین فکر می کنند خدای ما این ها را بیهوده نیافریدی!
- (٢) و در خلقت آسمان ها و زمین فکر کردند پروردگار ما این را بیهوده نیافرید!
- (٣) و در آفرینش آسمان ها و زمین تفکر می کنند پروردگار ما این را بیهوده نیافریدی!
- (٤) و در آفرینش آسمان و زمین تفکر کردند خدای ما این را بیهوده نمی آفریند!

٤٧- «هُؤُلَاءِ الْمَسَافِرُونَ فِي بَدَايَةِ الْأَمْرِ يَسَافِرُونَ إِلَى قَرِينَتِنَا لِيُشَاهِدُوا تِلْكَ الْأَشْجَارَ ذَاتَ الْأُورَاقِ النَّضْرَةَ عَنْ قَرِيبٍ!»:

- (١) این مسافران در ابتدای کار به روستایمان مسافرت می کنند تا از نزدیک آن درختان دارای برگ های تر و تازه را ببینند!
- (٢) این مسافران در ابتدای کار به روستای ما مسافرت می کنند تا از نزدیک آن درختان که برگ های تر و تازه دارند را ببینند!
- (٣) این ها مسافرانی هستند که در ابتدای امر برای دیدن آن درختان دارای برگ های تر و تازه از نزدیک به روستایمان مسافرت می کردند!
- (٤) اینان مسافرانی بودند که در ابتدای امر برای دیدن آن درختان دارای برگ های تر و تازه از نزدیک به روستا مسافرت می کنند!

٤٨- «كُنَّا نَنْتَظِرُ أَنْ تَفْرَغَ الْمَدْرَسَةُ مِنَ الطُّلَابِ لِنَسَاعِدَ خَادِمَ الْمَدْرَسَةِ وَنَنْظِفَ الْغُرَفَ!»:

- (١) انتظار می کشیدیم که مدرسه از دانش آموزان خالی شود، تا به خدمتکار مدرسه کمک کنیم و اتاق ها را تمیز کنیم!
- (٢) منتظر بودیم که دانش آموزان مدرسه را خالی کنند، تا با کمک به خدمتکار مدرسه، اتاق ها نظافت شود!
- (٣) انتظار می کشیدیم تا به خدمتگزار مدرسه کمک کنیم و پس از خالی شدن مدرسه، اتاق ها را تمیز کنیم!
- (٤) منتظر بودیم تا مدرسه از دانش آموزان خالی شود، و به خدمتگزار مدرسه یاری رسانیم تا اتاق ها تمیز شود!

٤٩- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (١) ﴿لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ﴾: از در اول وارد نشوید، و از درهای مختلف وارد شوید!
- (٢) سافرت إلى ایران مرتین، المرة الأولى بالطائرة: برای دو بار به ایران سفر کردم؛ یک بار با هواپیما!
- (٣) ذكاء أخى الأكبر يفوق سائر زملاءه فى الصفِّ: هوش برادر بزرگترم، از سایر همشاگردی های خود در کلاس بالاتر است!
- (٤) ما أجمل أن نرى مواطنين يشعرون بالمسؤولية لوطنهم: آن چه زیباتر است، این است که شهروندانی را ببینیم که حس مسئولیت پذیری به وطنشان دارند!

٥٠- «به آنچه گفته است بنگر، و به آنکه گفته است، ننگر!»:

- (١) أَنْظُرْ إِلَى مَا قَالَ وَ لَا تَنْتَظِرْ إِلَى مَنْ قَالَ!
- (٢) أَنْظُرْ إِلَى مَا قَالَ وَ لَا تَنْتَظِرْ إِلَى مَنْ قَالَ!
- (٣) أَنْظُرْ إِلَى مَا يَقُولُ وَ لَا تَنْتَظِرْ إِلَى مَنْ قَالَ!
- (٤) أَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ وَ لَا تَنْتَظِرْ إِلَى مَا قَالَ!

٥١- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (١) مَنْ زَرَعَ الْعُدُونَ زَرْعَ الْخُسْرَانِ: خواهی که جهان در کف اقبال تو باشد / خواهان کسی باش که خواهان تو باشد!
- (٢) ﴿لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾: کور خود مباش و بینای مردم!
- (٣) سُكُوتُ اللِّسَانِ سَلَامَةُ الْإِنْسَانِ: إِنَّ أَكْثَرَ خَطَايَا ابْنِ آدَمَ فِي لِسَانِهِ!
- (٤) خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا: نباید فشانند و نباید فشرد!

■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٥٢ - ٥٥) بما يناسب النَّصَّ:

قمتُ في الحصة الثالثة و سألتُ المعلمَ: «ما هي المسؤولية؟» أجاب المعلمُ: «المسؤولية هي أن نعمل كلنا بواجباتنا. أنا كمعلم و أنتم كتلاميذ. النَّاجحون هم الَّذِينَ يراقبون أنفسهم حتَّى يعملوا جيِّداً في جميع الأحوال. ما أحسن الإنسان الَّذي يشعر بالمسؤولية و ينتفع به كثير من النَّاس! قال رسول الله (ص): «إِعملْ لدنياك كأنَّك تعيش أبداً و اعملْ لآخرتك كأنَّك تموت غداً.»

٥٢- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (١) النَّاجِحُونَ يَعْمَلُونَ بِوَاجِبَاتِهِمْ دَائِماً!
- (٢) عَلَيْنَا أَنْ نَعْمَلَ لِآخِرَتِنَا كَأَنَّا نَمُوتُ غَدًا!
- (٣) عَلَيْنَا أَنْ نَعْمَلَ لَدُنْيَانَا كَأَنَّا نَعِيشُ أَبَدًا!
- (٤) الْمَسْئُولِيَّةُ هِيَ أَنْ يَعْمَلَ الْمُعَلِّمُونَ وَ التَّلَامِيذُ بِوَاجِبَاتِهِمْ!

٥٣- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِي النَّصِّ:

- (١) العمل بالوظائف
- (٢) النَّظَرُ إِلَى الْمُسْتَقْبَلِ الْبَعِيدِ
- (٣) الاهتمام بالآخرة فقط
- (٤) الاهتمام بالدنيا

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٥٤ و ٥٥)

٥٤- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ «الثَّالِثَةِ» فِي النَّصِّ:

- (١) اسم - جمع - مذكر - من الأعداد الأصلية - وزنه «الفاعل»
- (٢) اسم - مثنى - مؤنث - من الأعداد الترتيبية - وزنه «الفاعل»
- (٣) اسم - مفرد - مؤنث - من الأعداد الترتيبية - وزنه «الفاعل»
- (٤) اسم - مفرد - مذكر - من الأعداد الترتيبية - وزنه «الفاعل»

٥٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ «إِعْمَلْ» فِي النَّصِّ:

- (١) فعل مضارع - للمتكلم وحده - حروفه الأصلية «ع م ل»
- (٢) فعل أمر - للمفرد المذكر المخاطب - حروفه الأصلية «ع م ل»
- (٣) فعل أمر - للمفرد المذكر المخاطب - حروفه الأصلية «ع ل م»
- (٤) فعل مضارع - للمتكلم وحده - حروفه الأصلية «ع ل م»

■ ■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٥٦ - ٦٠)

٥٦- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) مِئَةٌ تَقْسِمُ عَلَى خَمْسَةٍ يُسَاوِي عَشْرِينَ!
- (٢) شَاهَدْتُ أَحَدَ الْمُوظَّفِينَ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ!
- (٣) مَنْ زَرَعَ الْغُدُونَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ!
- (٤) إِنَّ إِيْرَانَ بِلَادٌ جَمِيلَةٌ جَدًّا، وَ لَهَا شَعْبٌ مِضْيَافٌ!

٥٧- عَيْنِ الْمَضَارِعِ يَعَادِلُ الْمَاضِيَ الْإِسْتِمْرَارِي:

- (١) لَا يَرْجِعُ الْمُؤْمِنُونَ مِنَ الْحَجِّ الْيَوْمَ!
- (٢) سَتَذْهَبُ أُخْتِي إِلَى الْمَدْرَسَةِ غَدًا!
- (٣) كَانَتْ فِي الْمَكْتَبَةِ كِتَابًا كَثِيرَةً!
- (٤) كُنْتُ أَنْظُرُ إِلَى سَمَاءٍ فِيهَا أَنْجَمٌ جَمِيلَةٌ!

٥٨- عَيْنِ الْجَمْعِ يَخْتَلِفُ نَوْعُهُ:

- (١) أَنْشُدْ هَذَا الشَّاعِرَ أَبْيَاتًا حَوْلَ الصَّدَاقَةِ!
- (٢) سَمِعْنَا أَصْوَاتًا جَمِيلَةً مِنَ الْغَابَةِ!
- (٣) هَؤُلَاءِ السَّلَاطِينُ يَظْلِمُونَ النَّاسَ!
- (٤) رَجَعَتِ الْمُعَلِّمَاتُ إِلَى الصَّفِّ!

٥٩- عَيْنِ الْخَطَأِ (حَسَبِ قَوَاعِدِ الْأَعْدَادِ):

- (١) لِهَذَا الْبَيْتِ عَشْرُونَ وَ خَمْسَةٌ أَعْمَدَةٌ!
- (٢) ثَلَاثَةُ عَشَرَ مُوظَّفًا يَعْمَلُونَ فِي الشَّرْكََةِ!
- (٣) وَصَلَ عَشْرَةُ عُمَّالٍ إِلَى الْمَدِينَةِ!
- (٤) سَافِرٌ أَحَدُ عَشَرَ سَاحِلًا إِلَى شِيرَازِ!

٦٠- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ مِنَ الْأَعْدَادِ الْعُقُودِ:

- (١) أَطْفَالٌ وَالِدٌ زَمِيلِي أَرْبَعِينَ مِصْبَاحًا!
- (٢) لَجَدَتِي أَرْبَعَةٌ وَ خَمْسِينَ كِتَابًا فِي مَكْتَبَتِهَا!
- (٣) سَافَرْتُ إِلَى عِشْرِينَ مَدِينَةً فِي السَّنَوَاتِ الْمَاضِيَةِ!
- (٤) يَعْيشُ الْغُرَابُ ثَلَاثِينَ سَنَةً أَوْ أَكْثَرَ!

- ۶۱- هر یک از موارد زیر، مربوط به وضعیت تاریخ‌نگاری در کدام تمدن عهد باستان است؟
 الف - کهن‌ترین و کامل‌ترین کتاب تاریخی از این تمدن به جای مانده است.
 ب - یکی از مورخان این تمدن، در روایت‌هایش، گاهی دچار غرض‌ورزی شده است.
 ج - قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده، به خط کهن این تمدن است.
 (۱) ایران - مصر - یونان (۲) ایران - یونان - یونان (۳) یونان - یونان - مصر (۴) مصر - یونان - مصر
- ۶۲- کدام موارد درباره ویژگی‌های رویدادهای تاریخی، درست است؟
 الف - تکرارناپذیرند و با کمک شواهد و مدارک شناخته می‌شوند.
 ب - قابل مشاهده و از هم مجزا و مستقل هستند.
 ج - دور از دسترس‌اند و قابل تجربه نیستند.
 د - به‌طور مستقیم قابل درک هستند.
 (۱) «الف» - «ب» (۲) «ج» - «د» (۳) «الف» - «ج» (۴) «ب» - «ج»
- ۶۳- چهار گزاره زیر درباره یکی از کتاب‌های یک مورخ است. هر یک از این گزاره‌ها به کدام وجوه از تاریخ‌نگاری اشاره دارد؟
 الف - به نقش طبقات در دوران ساسانیان اشاره کرده و درباره دشوار بودن تحرک اجتماعی در آن دوران مطالبی را نوشته است.
 ب - در کتابش لشکرکشی‌های کوروش کبیر را به شرح و تفصیل بیان کرده است.
 ج - وی در اغلب رویدادها همراه داریوش سوم بوده است و حمله اسکندر به ایران را به چشم خود دیده است.
 د - علل شکست ساسانیان را علاوه بر نارضایتی توده مردم، کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی و انگیزه و روحیه قوی اعراب مسلمان عنوان کرده است.
 (۱) تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری سنتی
 (۲) تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری نوین
 (۳) تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری نوین
 (۴) تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری نوین
- ۶۴- کدام مورد درباره گاه‌شماری در تاریخ ایران، درست است؟
 (۱) هخامنشیان، همانند بابلیان، برای رفع اختلاف سال قمری و خورشیدی، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.
 (۲) با روی کار آمدن سلوکیان، گاه‌شماری بابلی منسوخ شد.
 (۳) گاه‌شماری اوستایی، یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌ها در جهان است.
 (۴) گاه‌شماری هجری قمری از سال ۱۳۰۴ ش در ایران رسمیت یافت.
- ۶۵- کدام مورد درباره نقش مهم‌تر باستان‌شناسی، درست است؟
 (۱) عکس‌برداری و ثبت دقیق تمامی مشخصات
 (۲) تعیین سن آثار باستانی
 (۳) مرمت و نگهداری میراث گران‌بها
 (۴) کشف و معرفی میراث فرهنگی

۶۶- هریک از عبارات زیر به ترتیب در توصیف کدام یک از گاه‌شماری‌های جهان باستان می‌باشد؟

- الف - در این نوع گاه‌شماری سال را ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند.
 ب - در این نوع گاه‌شماری سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد.
 ج - در این نوع گاه‌شماری ماه‌ها بر اساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بودند.
 د - در این نوع گاه‌شماری سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد.

(۱) بابلی - خورشیدی قمری - اوستایی - مصری

(۲) مصری - خورشیدی قمری - اوستایی - رومی

(۳) خورشیدی قمری - مصری - خورشیدی قمری - اوستایی

(۴) مصری - خورشیدی قمری - خورشیدی قمری - اوستایی

۶۷- یک مورخ دوره قاجار، می‌خواهد درباره موضوعی تحت عنوان «سقوط صفویه» پژوهشی تاریخی بنویسد. هریک از

اقداماتی که در زیر آمده، مربوط به کدام مرحله از کار این مورخ است؟

الف - ارائه یک گزارش جامع از نتایج کار خود

ب - بازسازی وقایع گذشته همانند یک کارآگاه

ج - تعیین مسیر درست و هدف پژوهش مورد نظر

د - بررسی میزان اعتبار، دقت و صحت منابع

(۲) ششم - پنجم - دوم - سوم

(۱) ششم - چهارم - سوم - دوم

(۴) پنجم - چهارم - دوم - سوم

(۳) پنجم - پنجم - چهارم - سوم

۶۸- کدام موارد درباره گاه‌شماری هخامنشیان درست است؟

الف - ماه‌ها بر اساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بود.

ب - مبدأ گاه‌شماری به تخت نشستن هر پادشاه بود.

ج - در این دوره گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی رواج داشته است.

د - سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و پنج روز اضافی به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌شد.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج» (۳) «ج» - «د» (۴) «الف» - «ج»

۶۹- کدام موارد درباره «ارتباط باستان‌شناسی و علم تاریخ» درست است؟

الف - علم تاریخ به باستان‌شناسان جهت شناسایی ابعاد مختلف زندگی اجتماعی و اقتصادی در دوره‌های تاریخی کمک می‌کند.

ب - باستان‌شناسی به مطالعه دوره‌های تاریخی کمک می‌کند؛ چون منابع مکتوب برای شناخت کامل این دوره‌ها مخصوصاً اوایل آن، کافی نیست.

ج - شناخت دوران پیش از تاریخ متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی و شناخت جوامع آن دوران حاصل تحقیقات مورخان است.

د - باستان‌شناسان از نوشته‌های مورخان برای شناسایی، کشف و مطالعه آثار و مکان‌های باستانی بهره می‌برند و

کاوش‌های آن‌ها منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورخان به شمار می‌رود.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «د»

۷۰- عبارت زیر ناظر بر کدام یک از کارکردهای مطالعه تاریخ است؟

«شناخت گذشته باعث می‌شود تا درک درستی از کیستی خود داشته باشیم.»

(۱) تاریخ به مثابه منبع شناخت و تفکر (۲) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

(۳) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده (۴) فهم بهتر سیر تمدن‌ها در طول زمان

۷۱- با توجه به عبارات زیر، کدام گزینه به مفهوم درستی اشاره دارد؟

- الف - جغرافی دان با تهیه نقشه شهر گنبد کاووس، امکان گسترش فیزیکی این شهر را بررسی می کند.
- ب - جغرافی دان با مطالعه بافت جمعیت شهر گنبد کاووس، میزان رشد آن و امکان مهاجریذیری آن را حدس می زند.
- (۱) «الف» نشان دهنده نقشه خوانی، زیرمجموعه فنون جغرافیایی و مرتبط با علوم فضایی می باشد و «ب» نشان دهنده جغرافیای شهری، زیرمجموعه جغرافیای انسانی و مرتبط با معماری و شهرسازی است.
- (۲) «الف» نشان دهنده ژئومورفولوژی، زیرمجموعه جغرافیای طبیعی و مرتبط با زمین شناسی می باشد و «ب» نشان دهنده جغرافیای جمعیت، زیرمجموعه جغرافیای انسانی و مرتبط با جمعیت شناسی است.
- (۳) «الف» نشان دهنده سنجش از راه دور، زیرمجموعه فنون جغرافیایی و مرتبط با هندسه می باشد و «ب» نشان دهنده جغرافیای شهری، زیرمجموعه جغرافیای انسانی و مرتبط با معماری و شهرسازی است.
- (۴) «الف» نشان دهنده نقشه خوانی، زیرمجموعه فنون جغرافیایی و مرتبط با هندسه می باشد و «ب» نشان دهنده جغرافیای جمعیت، زیرمجموعه جغرافیای انسانی و مرتبط با جمعیت شناسی است.

۷۲- با توجه به تصویر روبه رو، کدام گزینه درست است؟

- (۱) محیط طبیعی مجموعه ای نامتعادل است که با ورود انسان به آن زمینه های تغییر و تبدیلیش به محیط جغرافیایی فراهم می شود.
- (۲) انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می زند و محیط طبیعی را به محیط جغرافیایی تبدیل می کند.
- (۳) انسان با استفاده های نابخردانه از طبیعت و بهره وری بیش از حد از آن، سبب برهم خوردن تعادل محیط می شود.
- (۴) همواره میان محیط طبیعی و محیط انسانی، روابط متقابل وجود دارد که این خود بیانگر دید ترکیبی در این زمینه است.

۷۳- با توجه به عبارت زیر، موارد «الف» تا «د» به ترتیب با کدام گزینه ارتباط دارند؟

- در هر مکان، پدیده های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می پذیرند.
- در دامنه رشته کوه البرز، شهرهای پررونق اقتصادی مانند تهران و کرج گسترش یافته است که سبب شده دامنه ها،
- «الف» «ب»

دره ها و دشت های این منطقه طی دهه ها چهره دیگری به خود بگیرد و مخاطراتی مانند ریزش و لغزش در جاده ها و

«ج» «د»

لرزش های خفیف و گسترده در شهرها توسط دامنه ها تحمیل شود.

- (۱) مکان - پدیده طبیعی - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت
- (۲) مکان - پدیده انسان ساخت - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت
- (۳) محیط طبیعی - مکان - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی
- (۴) پدیده طبیعی - محیط طبیعی - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی

۷۴- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«جغرافی‌دان با دیدترکیبی یا کل‌نگری موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کند، زیرا»

- (۱) شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.
- (۲) محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و انسانی به وجود می‌آید.
- (۳) عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی در جهت رسیدن به خواسته‌ها است.
- (۴) اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

۷۵- کدام مورد به دیدترکیبی یا کل‌نگری در جغرافیا اشاره دارد؟

- (۱) عملکرد انسان در طولانی مدت در حفظ یا برهم زدن تعادل محیط
- (۲) مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن‌ها در یک مکان
- (۳) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها و خواسته‌ها
- (۴) تبدیل محیط طبیعی و محیط انسانی به محیط جغرافیایی توسط انسان

۷۶- کدام موارد در رابطه با عبارت زیر به درستی بیان شده است؟

«در این گام از مراحل پژوهش در جغرافیا، پژوهشگر تلاش می‌کند اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلفی به دست آورد.»

الف - یک گام قبل از این مرحله، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد تا نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا کند.

ب - دو گام قبل از این مرحله، پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش ارائه می‌کند.

ج - یک گام بعد از این مرحله، حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل آنها آغاز می‌شود.

د - دو گام بعد از این مرحله، پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده‌اند پاسخ می‌دهد و از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.

(۱) موارد «الف» و «ب» برخلاف موارد «ج» و «د» به درستی بیان شده‌اند.

(۲) موارد «الف» و «د» برخلاف موارد «ب» و «ج» به درستی بیان شده‌اند.

(۳) موارد «ج» و «د» برخلاف موارد «الف» و «ب» به درستی بیان شده‌اند.

(۴) موارد «ب» و «ج» برخلاف موارد «الف» و «د» به درستی بیان شده‌اند.

۷۷- پژوهشگری، درباره عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه اخیر تحقیق کرده است. گزاره‌های زیر در پژوهش او مطرح شده است. با توجه به آنها، کدام گزینه مطلب درستی را ذکر می‌کند؟

الف - با توجه به قابلیت‌های جغرافیایی شهرهای اطراف، صنایع کوچک در آنجا ایجاد شود.

ب - به نظر می‌رسد وجود خدمات آموزشی، درمانی و تفریحی، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.

ج - درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

د - بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.

(۱) «ب» اولین مرحله بعد از طرح سؤال و بیان مسئله است که یکی از مراحل حساس پژوهش به حساب می‌آید و «ج» همانند «د» مربوط به گام نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادهاست که پیش از آن «الف» که مربوط به جمع‌آوری اطلاعات است، انجام می‌شود.

(۲) در حدفصل «ب» و «د» پژوهشگر برای مطالعه و پاسخگویی به سؤالات خود اقدام به انجام کارهایی اعم از «ج» می‌کند تا اطلاعات لازم خود را به دست آورد و در مرحله آخر، «الف» به منظور پاسخ مسئله پژوهش از سوی پژوهشگر ارائه می‌شود.

(۳) پژوهشگر با ارائه «ب» سعی می‌کند پاسخ مسئله پژوهش را ارائه کند ولی قبل از آن به ترتیب گزاره‌های «د»، «الف» و «ج» مطرح می‌شود که در آن پژوهشگر اقدام به استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات و حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش می‌کند.

(۴) «د» و «الف» مربوط به یک گام است و پیش از آن دو، «ج» می‌باشد که پردازش اطلاعات است و حدفصل بین «ب» و «ج» جمع‌آوری اطلاعات می‌باشد که در آن پژوهشگر با تعدادی از ساکنین یکی از محله‌های قدیمی شهر، مصاحبه می‌کند.

۷۸- با توجه به عبارت زیر، کدام موارد درست است؟

«در حال حاضر با پدیده ریزگردها مواجه شده‌ایم، مکان وقوع این پدیده در غرب و جنوب غربی کشور است.»

الف - چه چیز؟

ب - چرا؟

ج - چگونه؟

د - چه کسی یا چه کسانی؟

(۱) وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا - تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر - از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها - بی‌توجهی به تثبیت خاک

(۲) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر - وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا - از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها - بی‌توجهی به تثبیت خاک

(۳) وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا - تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر - بی‌توجهی به تثبیت خاک - از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها

(۴) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر - وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا - بی‌توجهی به تثبیت خاک - از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها

۷۹- با توجه به موارد زیر که هر کدام مرتبط با ارکان اساسی در جغرافیا هستند، کدام مورد به درستی عبارت زیر را تکمیل می کند؟

الف - پدیده ب - محیط جغرافیایی

با توجه به سؤالات کلیدی در جغرافیا می توان بیان کرد

- ۱) سؤال «کجا؟» مرتبط با مورد «الف»، سؤال «چه کسی یا چه کسانی؟» مرتبط با مورد «ب»
- ۲) سؤال «چه طور؟» مرتبط با مورد «ب»، سؤال «کجا؟» مرتبط با مورد «الف»
- ۳) سؤال «چرا؟» مرتبط با مورد «الف»، سؤال «چه چیز؟» مرتبط با مورد «ب»
- ۴) سؤال «چه کسی یا چه کسانی؟» مرتبط با مورد «ب»، سؤال «چه چیز؟» مرتبط با مورد «الف»

۸۰- در عبارت زیر، به چه تعداد از سؤالات کلیدی جغرافیا پاسخ داده شده است؟
«طوفان های فصلی حاصل ورود توده های هوا در کشور لیبی، سبب خسارت مالی فراوان به کشاورزان این منطقه می گردد.»

۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴ (۵)

۸۱-

کدام گزینه درباره دانش منطق، درست است؟ دانشی است که

- (۱) وظیفه تعریف دقیق اصطلاحات خاص و بیان استدلال‌ها و تعاریف پیچیده را بر عهده دارد.
- (۲) دارای دو جنبه نظری و عملی می‌باشد که جلوگیری از مغالطه در نتیجه به کار بستن آن است.
- (۳) تأکید آن بر جلوگیری از خطای اندیشه است تا بدین وسیله از مغالطه‌های مختلف پیشگیری شود.
- (۴) قواعد طبیعی ذهن در فرآیند تفکر را طراحی نموده و شیوه درست اندیشیدن را به ما آموزش می‌دهد.

۸۲-

کدام گزینه درباره تعریف و استدلال درست است؟

- (۱) انواع دانش بشری هستند که در آن‌ها یک تصور یا تصدیق، از مجهول بودن به معلوم تبدیل می‌شود.
- (۲) انواع تفکر انسان هستند که در آن‌ها انسان می‌تواند با استفاده از تصور یا تصدیق مجهول به یک معلوم برسد.
- (۳) تعریف و استدلال به ترتیب از تصورات و تصدیقاتی ساخته می‌شوند که همه آن‌ها برای انسان از قبل بدیهی هستند.
- (۴) تعریف و استدلال حیطه‌های اصلی دانش منطق هستند که نتیجه و غایت هر دو رسیدن به یک شناخت و دانش جدید است.

۸۳-

کدام تشبیه درباره دانش منطق درست است؟

- (۱) دانش منطق همچون علم پزشکی است که پس از شناسایی بیماری با آن مبارزه کرده و به درمان آن بیماری می‌پردازد.
- (۲) دانش منطق علمی است ابزاری؛ مانند سیستم کنترلی خودرو که سبب حرکت آن شده و در برخورد با موانع، هشدار می‌دهد.
- (۳) دانش منطق علمی است کاربردی؛ مانند دوچرخه‌سواری که باید ابزاری باشد در خدمت پیروز شدن انسان و رسیدن او به قله‌ها.
- (۴) دانش منطق از آن جهت مانند شاقول بنایی است که علاوه بر تأمین مصالح فکری، باعث ایجاد بنای فکری مستحکم نیز می‌گردد.

۸۴-

کدام گزینه تصور است؟

- (۱) حسن به علی گفت: کاش در آزمون قبلی شرکت کرده بودم.
- (۲) ای کاش هیچ انسان بی‌گناهی در هیچ‌جای دنیا کشته نشود.
- (۳) تصدیق همان جمله‌ای است که در آن حکم و قضاوت وجود ندارد.
- (۴) اگر هر انسانی حیوان باشد، بنابراین هر حیوانی نیز انسان است.

۸۵-

کدام گزینه «استدلال» محسوب می‌شود؟

- (۱) استدلال یعنی استفاده از تصدیق‌های معلوم برای روشن کردن تصدیق مجهول.
- (۲) برای اینکه در استدلال‌های پیچیده دچار مغالطه نشویم، به علم منطق نیاز داریم.
- (۳) تعریف، همان چیزی است که با استفاده از آن تصورات مجهول را روشن می‌کنیم.
- (۴) منطق، دانشی است که با تأکید بر روش درست اندیشیدن، به عمل تفکر کمک می‌کند.

۸۶-

کدام گزینه به‌نحو دقیق‌تری گزاره زیر را تکمیل می‌کند؟

بحث کردن درباره الفاظ در دانش منطق

- (۱) صرفاً به‌خاطر احتمال تسری خطای در الفاظ به خطای در مفاهیم است.
- (۲) مستقیماً به دلیل اهمیت مبحث الفاظ در میان بحث‌های منطقی طرح می‌شود.
- (۳) به‌دلیل وظیفه اصلی دانش منطق در جلوگیری از خطای اندیشه، اصلاً مطرح نمی‌شود.
- (۴) صرفاً به آن دلیل است که برخی از الفاظ که معانی مختلف دارند، در استدلال‌ها باعث مغالطه می‌شوند.

۸۷- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟

مغالطه توسل به معنای ظاهری یعنی

- (۱) به کار بردن عمدی دلالت مطابقی به جای دلالت تضمنی و دلالت التزامی.
- (۲) به کار بردن عمدی یا غیرعمدی دلالت مطابقی به جای دلالت تضمنی و التزامی.
- (۳) به کار بردن اشتباهی دلالت ها به جای یکدیگر به طوری که باعث ایجاد خطای اندیشه شود.
- (۴) به کار بردن اشتباهی دلالت ظاهری کلمه به جای دلالت های مطابقی و التزامی که باعث خطای اندیشه شود.

۸۸- در کدام گزینه نوع مغالطه احتمالی، به درستی تعیین شده است؟

- (۱) سعید با محسن به سربازی رفت. (مغالطه اشتراک لفظ)
- (۲) روزی راننده ای به پیچی رسید، خم شد و آن را برداشت. (مغالطه شیوه نگارش کلمات)
- (۳) استاد نظری توکلی، مقاله دوستم مریم را خیلی زیبا خواند. (مغالطه توسل به معنای ظاهری)
- (۴) انجام کار ثواب در دنیا، باعث رسیدن به ثواب های بهشتی در روز قیامت می شود. (مغالطه ابهام در مرجع ضمیر)

۸۹- در کدام گزینه مغالطه شیوه نگارش کلمات وجود ندارد؟

- (۱) عید فطر نزدیکه؛ پس فردا تعطیله و می تونیم به مسافرت بریم.
- (۲) شباهت نادر شاه با برادرش آنقدر زیاد بود که توجه همه را جلب کرده بود.
- (۳) در روایاتی از پیامبر (ص) آمده است که زنان پیر به بهشت نمی روند.
- (۴) یک کنفرانس علمی در بوشهر درباره حفاری چاه های نفت برگزار شد.

۹۰- مغالطه موجود در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) به نظر محمد رضایی دانشجوی خوبی است.
- (۲) برج ساخته شده توسط شهرداری خراب شد.
- (۳) آلن میچل متخصص عرفان مسیحی است.
- (۴) اینجانب از راهنمایی شما پشیمان هستم.

۹۱- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟
 - کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که مردم دیگر هم این بینش را دارند اما به فرصت‌ها توجه نمی‌کنند.

- کارآفرین باید بداند در آغاز کسب و کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.
 - کارآفرینان ایده‌های خود را امیدوارانه به کسب و کارهای سودآور تبدیل می‌کنند.
 - کارآفرین لازم است تا توانایی مالی زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب دربارهٔ موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - غ - ص - غ

(۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۹۲- صاحبان عوامل تولید در قبال زمین، سرمایه فیزیکی و نیروی انسانی که در اختیار تولیدکننده قرار می‌دهند، به ترتیب مبالغ مربوطه را تحت چه عناوینی دریافت می‌کنند؟

(۱) اجاره - حقوق - قیمت (۲) مزد - قیمت - حقوق

(۳) مزد - قیمت - مزد (۴) اجاره - قیمت - مزد

۹۳- با توجه به اطلاعات زیر که مربوط به یک کارگاه تولیدی است، نتیجهٔ عملکرد این کارگاه در طی یک سال گذشته چگونه بوده است؟

الف - اجارهٔ سالیانهٔ کارگاه: ۴۵ میلیون ریال

ب - خرید سالیانهٔ ماشین آلات: ۱۲ برابر اجارهٔ سالیانهٔ کارگاه

ج - هزینهٔ خرید ماشین مدیر کارخانه: ۶۵ میلیون ریال

د - درآمد سالیانهٔ حاصل از فروش محصولات: بیست برابر هزینهٔ خرید ماشین مدیر کارخانه

هـ - هزینهٔ خرید سالیانهٔ مواد اولیهٔ کارگاه: دو برابر اجارهٔ سالیانهٔ کارگاه

و - پرداخت حقوق سالیانهٔ مجموع کارگران: ۲۳۰ میلیون ریال

(۱) ۳۹۵ میلیون ریال سود (۲) ۳۹۵ میلیون ریال ضرر

(۳) ۲۶۵ میلیون ریال سود (۴) ۲۶۵ میلیون ریال ضرر

محل انجام محاسبات

۹۴- برای هر یک از موقعیت‌های زیر چه نوع کسب و کاری را پیشنهاد می‌کنید؟

- فردی قصد دارد آموزش زبان انگلیسی را به صورت آنلاین شروع کند و علاقه‌ای ندارد برای فرد یا مؤسسه‌ای کار کند.
- گروهی از پرورش‌دهندگان زنبور عسل می‌خواهند برای تهیه ملزومات، فروش و بازاریابی محصولات و فرآورده‌های حاصله از زنبور عسل، معرفی و توسعه صنعت از طریق نمایشگاه‌ها، همایش‌ها و نشست‌ها و ارائه راهکارهای فنی و پرورشی در زمینه‌های مختلف پرورش زنبور عسل گرد هم آیند.
- گروهی از کسبه بازار تصمیم می‌گیرند تا مؤسسه‌ای بدون اهداف تجاری، جهت کمک به اقشار ضعیف تأسیس کنند.
- عده‌ای از سرمایه‌گذاران می‌خواهند سرمایه خود را در احداث یک کسب و کار پیچیده و سخت وارد کنند و ابتدا اساسنامه آن کسب و کار که شامل اطلاعاتی مانند تعداد سهامی که قرار است منتشر شود، نام و محل کسب و کار و هدف کسب و کار است را تنظیم می‌کنند.

(۱) شرکت - شخصی - تعاونی - مؤسسات غیرانتفاعی

(۲) شخصی - تعاونی - شرکت - مؤسسات غیرانتفاعی

(۳) شرکت - مؤسسات غیرانتفاعی - شرکت - تعاونی

(۴) شخصی - تعاونی - مؤسسات غیرانتفاعی - شرکت

۹۵- در صورتی که اشخاص A، B و C به ترتیب صاحب ۱۸، ۲۲ و ۶۰ درصد از سهام یک شرکت سهامی که میزان کل سهام شرکت برابر با ۲۶۰,۰۰۰ سهم است، باشند، آنگاه:

الف - تعداد سهام خریداری شده توسط فرد B کدام است؟

ب - در صورتی که فرد جدید D به سهام‌داران شرکت اضافه شود و ۳۲ درصد از سهام فرد C را از او بخرد، آنگاه تعداد سهام خریداری شده توسط فرد D کدام است؟

(۲) ۵۲,۷۰۰ - ۱۵۶,۰۰۰

(۱) ۵۲,۷۰۰ - ۴۹,۹۲۰

(۴) ۵۷,۲۰۰ - ۱۵۶,۰۰۰

(۳) ۵۷,۲۰۰ - ۴۹,۹۲۰

محل انجام محاسبات

۹۶- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف - کدام مورد، در ارتباط با «هویت قانونی یک شرکت تجاری» درست است؟

ب - قبل از هر تصمیمی در انتخاب کسب و کار، قوانینی باید رعایت شود. این قوانین به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

(۱) شرکت‌ها مانند انسان‌ها نمی‌توانند با افراد یا شرکت‌های دیگر قرارداد تجاری داشته باشند. - هزینه‌های هدررفته را فراموش کنید! / هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید! / میزان هزینه‌های تولید را محاسبه کنید! / میزان نقدینگی

خود را محاسبه کنید و بهترین تخصیص را داشته باشید! / محاسبه کنید در تولید کدام کالا مزیت نسبی دارید!

(۲) منظور از هویت قانونی، مربوط به هر نوع کسب و کار شخصی و شرکتی می‌شود. - منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آنها کمیاب‌اند! / هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید! / سهم خود از درآمد ناخالص داخلی کشور را

محاسبه کنید! / میزان هزینه‌های تولید را محاسبه کنید! / قید بودجه خود را ترسیم کنید!

(۳) یک شرکت به مثابه یک انسان، دارای هویت و دارایی است. - منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آنها کمیاب‌اند!

/ هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید! / قید بودجه خود را ترسیم کنید! / هزینه‌های هدررفته را فراموش کنید!

/ بین هزینه‌ها و منافع خود، مقایسه کنید!

(۴) فقط شرکت‌های سهامی، دارای هویت قانونی هستند. - میزان هزینه‌های تولید را محاسبه کنید! / میزان نقدینگی

خود را محاسبه کنید و بهترین تخصیص را داشته باشید! / محاسبه کنید در تولید کدام کالا مزیت نسبی دارید! /

سهم خود از درآمد ناخالص داخلی کشور را محاسبه کنید! / هزینه‌های هدررفته را فراموش کنید!

۹۷- چه تعداد از عبارات زیر نادرست هستند؟

الف - قانون دوم از اصول انتخاب درست، ترسیم قید بودجه است.

ب - هزینه هدررفته، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد از آن صرف نظر کرده است و نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم افراد داشته باشد.

ج - برای کارآفرینان مقایسه میان منافع و هزینه‌های کسب و کار، از مهم‌ترین مراحل راه‌اندازی یا استمرار آن است.

د - در مقایسه میان هزینه‌ها و منافع، اینکه چه چیزی را هزینه و چه چیزی را منفعت به حساب بیاوریم، یک اصل یکی و بین همه افراد یکسان است.

ه - در هر نقطه از زمان، هر شخص، شرکت یا کشور ممکن است منابع نامحدودی از نیروی کار، زمین قابل

بهره‌برداری، سرمایه انسانی و فیزیکی در اختیار داشته باشد.

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

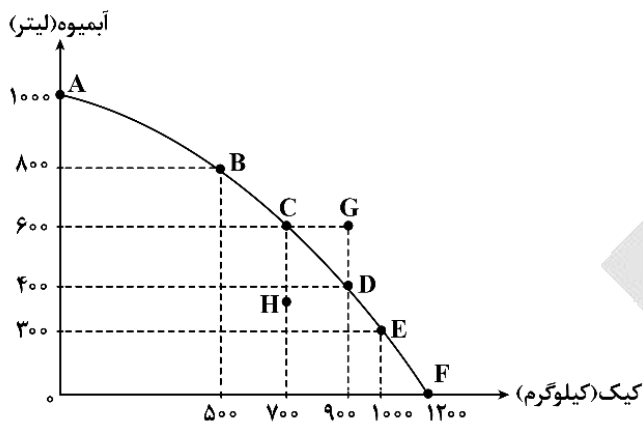
۲ (۱)

محل انجام محاسبات

- ۹۸- هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام نوع از عوامل تصمیمات غیرمنطقی اشاره دارد؟
- محسن در کلاس زبان آلمانی ثبت نام می کند؛ اما متوجه می شود به زبان آلمانی علاقه ندارد و با تحمل سختی بسیار، تنها به دلیل اینکه شهریه کلاس را کامل پرداخت کرده است، کلاس زبان خود را ادامه می دهد.
 - پدر محمد واردکننده میوه های استوایی خاصی است. با اینکه سال گذشته ضرر بسیاری کرده است، اما امسال تصمیم گرفته است یک شعبه جدید در منطقه مرفه نشین شهر ایجاد کند.
 - خانم نرگسی برای خرید لوازم خانگی خارجی و گران قیمت، از شرکتی که در آن کارمند است، وام می گیرد و زیر بار پرداخت اقساط آن می رود.
 - آقای اسدی مغازه فروش لوازم ورزشی دارد. مدتی است که همکاران او پیشنهاد یک سایت فروش اینترنتی را به او می دهند اما او همچنان به فروش حضوری محصولات خود، اصرار دارد.
- (۱) توجه به هزینه های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - چسبیدن به وضعیت فعلی - توجه به هزینه های هدررفته
- (۲) چسبیدن به وضعیت فعلی - بی صبری زیاد - توجه به هزینه های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن
- (۳) توجه به هزینه های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - بی صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی
- (۴) چسبیدن به وضعیت فعلی - توجه به هزینه های هدررفته - بی صبری زیاد - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن
- ۹۹- کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟
- (۱) هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما منجر به بدتر شدن وضع دیگری نخواهد شد.
 - (۲) نقاطی که در زیر مرز امکانات تولید قرار دارند، نشان دهنده این هستند که اقتصاد از بیش ترین منابع خود استفاده نکرده است.
 - (۳) در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید، تولید ناکاراست؛ زیرا می توان مقدار بیش تری از یک کالا را تولید کرد، بدون آنکه میزان تولید کالای دیگر کاهش یافته و یا حذف شود.
 - (۴) اگر یک شرکت یا کشور، از تمامی فرصت های خود برای بهتر شدن وضعیت خودش استفاده کرده باشد، به گونه ای که این بهبود وضعیت، موجب بدتر شدن وضع دیگران نشده باشد، اقتصاد کارا است.

۱۰۰- یک کارخانه به تولید دو محصول «آبمیوه» و «کیک» می‌پردازد.

با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر و با در نظر گرفتن این که قیمت هر لیتر آبمیوه ۱۵۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر کیلوگرم کیک ۱۰۰,۰۰۰ تومان است، به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف - اگر نقطه تولید کارخانه، نقطه C باشد و کارخانه

بخواهد تولید کیک را ۳۰۰ کیلو افزایش دهد،

هزینه فرصت این انتخاب چند تومان خواهد بود؟

ب - اگر کارخانه از نقطه C به نقطه F حرکت کند، چه

اثری بر کارایی تولید دارد؟

ج - اگر تقاضای مشتریان برای محصول آبمیوه افزایش

یابد و کارخانه تصمیم بگیرد میزان تولید آبمیوه را

افزایش دهد، آنگاه منحنی مرز امکانات تولید چه

تغییری خواهد کرد؟

(۱) ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان - نقطه F روی منحنی تولید است و کارایی را نشان می‌دهد. - نقطه تولید به نقطه B منتقل خواهد شد.

(۲) ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان - نقطه F نشان‌دهنده ناکارآمدی است، زیرا تولید آبمیوه در این نقطه صفر است. - نقطه تولید به نقطه G منتقل خواهد شد.

(۳) ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - نقطه F نشان‌دهنده ناکارآمدی است، زیرا تولید آبمیوه در این نقطه صفر است. - نقطه تولید به نقطه H منتقل خواهد شد.

(۴) ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - نقطه F روی منحنی تولید است و کارایی را نشان می‌دهد. - نقطه تولید به نقطه A منتقل خواهد شد.

محل انجام محاسبات

بودجه بندی دروس آزمون بعد...

تاریخ برگزاری: ۱۶ مردادماه

جامعه شناسی ۱

زندگی اجتماعی
(اجزا و لایه های جهان اجتماعی،
جهان های اجتماعی، پیامدهای جهان
اجتماعی)
صفحه های ۲۹ تا ۵۴

علوم و فنون ادبی ۱

تاریخ ادبیات پیش از اسلام و
قرن های اولیه هجری / هماهنگی
پاره های کلام / سجع و انواع آن و
کارگاه تحلیل فصل
درس های ۴ تا ۶
صفحه های ۳۷ تا ۵۸

ریاضی و آمار ۱

معادله درجه دوم / تابع
فصل ۱: درس ۳
فصل ۲: درس های ۱ و ۲
صفحه های ۳۳ تا ۵۵

اقتصاد

بازار چیست و چگونه عمل می کند؟
نقش دولت در اقتصاد چیست؟
تجارت بین الملل
درس های ۵ تا ۷
صفحه های ۴۳ تا ۸۰

منطق

مفهوم و مصداق
اقسام و شرایط تعریف
درس های ۳ و ۴
صفحه های ۲۰ تا ۳۸

تاریخ و جغرافیا ۱

تاریخ: درس های ۴ تا ۶
صفحه های ۳۰ تا ۶۰
جغرافیا: درس های ۳ و ۴
صفحه های ۱۳ تا ۳۳

زبان عربی ۱

مَطَرُ السَّمَكِ / التَّعَايِشُ السَّلْمِي
درس های ۳ و ۴
صفحه های ۳۱ تا ۶۶

اختیاری - ویژه دانش آموزان پیشتاز

علوم و فنون ادبی ۲

تاریخ ادبیات فارسی در قرن های هفتم، هشتم و نهم
درس ۱
صفحه های ۱۰ تا ۱۹

ریاضی و آمار ۲

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
گزاره ها و ترکیب گزاره ها
تا پایان «ترکیب شرطی دو گزاره»
صفحه های ۱ تا ۸

فلسفه ۱

فلسفه و ابعاد آن
درس ۱
صفحه های ۱ تا ۱۱

زبان عربی ۲

مواعظ قیمه
درس ۱ (متن + قواعد)
صفحه های ۱ تا ۹

گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون ماز | پایه یازدهم

پیش خوانی پایه یازدهم

ویژه دانش آموزان پایه یازدهم

دفترچه شماره ۳

پنجشنبه ۲ مردادماه ۱۴۰۴

ملاحظات	مدت زمان پاسخ گویی	شماره سؤال		تعداد سؤال	ماده امتحانی	ردیف
		تا	از			
۴۰ سؤال ۴۵ دقیقه	۱۵ دقیقه	۱۰	۱	۱۰	ریاضی	۱
	۱۰ دقیقه	۲۰	۱۱	۱۰	زبان و ادبیات فارسی	۲
	۱۰ دقیقه	۳۰	۲۱	۱۰	زبان عربی	۳
	۱۰ دقیقه	۴۰	۳۱	۱۰	فلسفه	۴

برای شباهت حداکثری به کنکور، صفحه آرای، فونت و حتی اندازه متن در تمامی آزمون های ماز، کاملاً یکسان با استاندارد دفترچه های کنکور در نظر گرفته می شود.

بودجه بندی دروس این آزمون

فلسفه ۱

فلسفه و ابعاد آن
درس ۱
صفحه های ۱ تا ۵

سهم در کنکور: ۱ سؤال

زبان عربی ۲

مواعظ قیمه
درس ۱ (متن)
صفحه های ۱ تا ۴

سهم در کنکور: ۱ سؤال

زبان و ادبیات فارسی ۲

تاریخ ادبیات فارسی در قرن های
هفتم، هشتم و نهم
درس ۱
صفحه های ۱۰ تا ۱۵

سهم در کنکور: ۱ سؤال

ریاضی ۲

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
گزاره ها و ترکیب گزاره ها
تا پایان «ترکیب فصلی دو گزاره»
صفحه های ۱ تا ۶

سهم در کنکور: ۱ سؤال

استراتژی و هدف گذاری با ماز در تابستان ۱۴۰۴

پیش خوانی ۲۵ درصد از مباحث یازدهم

پنج آزمون پیش خوانی (در هر آزمون ۵ درصد پیشروی بیشتر)

یک آزمون جمع بندی و ارزیابی پیشرفت تابستانی

- شما می توانید به صورت اختیاری به سؤالات این دفترچه (پیش خوانی پایه یازدهم) پاسخ دهید.
- در صورت پاسخ دهی به این دفترچه، تراز و کارنامه جدا برای مباحث پایه یازدهم دریافت می کنید.

ویژه دانش آموزان پیششار

۱- کدام یک از عبارات های زیر، گزاره محسوب نمی شود؟

(۱) عدد ۵۳۷۶۱ عددی اول است.

(۲) $\sqrt{36 \times 2} \neq 6\sqrt{2}$

(۳) درس فلسفه و منطق، بسیار سخت تر از درس ریاضی است.

(۴) $\mathbb{Z} \subseteq \mathbb{R}$

۲- در عبارت زیر جاهای خالی با انتخاب کدام گزینه به درستی پر می شوند؟

«ترکیب عطفی دو گزاره p و q را به صورت می نویسیم و می خوانیم ترکیب فصلی دو گزاره p

و q را به صورت می نویسیم و می خوانیم»

(۱) $p - p \wedge q - q$ یا $p - p \vee q - q$ و $p - p \wedge q - q$ یا $p - p \vee q - q$

(۲) $p - p \wedge q - q$ یا $p - p \vee q - q$ و $p - p \wedge q - q$ یا $p - p \vee q - q$

۳- ارزش گزاره «عدد ۹ یک عدد منفی است.» و نقیض آن در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(۱) درست - عدد ۹ یک عدد مثبت است.

(۲) نادرست - عدد ۹ یک عدد مثبت است.

(۳) درست - عدد ۹ یک عدد منفی نیست.

(۴) نادرست - عدد ۹ یک عدد منفی نیست.

۴- در یک جدول ارزشی ۱۸ حالت درست و n حالت نادرست هستند. اگر ۵ گزاره داشته باشیم، n کدام است؟

(۱) ۸ (۲) ۱۰ (۳) ۱۴ (۴) ۲۰

۵- در چند مورد زیر نقیض گزاره به درستی نوشته شده است؟

الف: بقراط شاگرد سقراط بود. $\leftarrow$ نقیض سقراط شاگرد بقراط بود.

ب: مجموعه A زیرمجموعه مجموعه B است. $\leftarrow$ نقیض مجموعه B زیرمجموعه مجموعه A است.

ج: $\frac{3}{5}$ عددی گویاست. $\leftarrow$ نقیض $\frac{3}{5}$ عددی گویا نیست.

د: a عددی منفی است. $\leftarrow$ نقیض a عددی مثبت است.

و: عدد طبیعی a زوج است. $\leftarrow$ نقیض عدد طبیعی a فرد است.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۶- اگر ارزش گزاره «..... و $\frac{1}{10} > (-\frac{1}{3})^2$ » درست باشد، در جای خالی کدام گزاره می تواند قرار بگیرد؟

(۱) $\frac{3}{7} + \frac{1}{4} > \frac{5}{7}$ (۲) $3 + 6 \times 2 \div 4 = \frac{9}{2}$

(۳) معادله $x^2 + 9 = 0$ دو ریشه حقیقی دارد. (۴) $\sqrt{5} - 1 > \sqrt{3} - \sqrt{2}$

محل انجام محاسبات

۷- ارزش چند تا از گزاره‌های زیر درست است؟

الف: عدد طبیعی a زوج یا فرد است.

ب: هر عدد طبیعی یک عدد گویاست یا ۹۱ عددی اول است.

ج: عدد طبیعی a اول یا مرکب است.

د: عدد $\sqrt[3]{9}$ گویاست یا عدد $\sqrt{9}$ گنگ است.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۸- در گزاره «مجموع ریشه‌های معادله $x^2 - 5x - 1 = 0$ برابر با ۵ است و» به جای نقطه‌چین، کدام گزاره می‌تواند قرار بگیرد تا ارزش کل گزاره نادرست شود؟

(۱) عدد ۶۰ مضرب طبیعی ۲۰ است.

(۲) عدد ۲۰ مقسوم‌علیه ۱۰۰ است.

(۳) در نمودار جعبه‌ای، میانه همیشه دقیقاً در وسط جعبه قرار دارد.

(۴) تفاضل چارک اول از چارک سوم، همان دامنه میان چارکی است.

۹- اگر گزاره‌های p و q درست باشند و ارزش گزاره r دلخواه باشد، ارزش گزاره موجود در کدام گزینه به ارزش r بستگی دارد؟

(۱) $(p \wedge r) \wedge (r \vee q)$ (۲) $(p \vee q) \vee (r \wedge p)$

(۳) $(p \wedge q) \wedge (r \vee p)$ (۴) $\sim (p \vee q \vee r)$

۱۰- جدول ارزشی گزاره $(p \wedge q) \vee (r \wedge (r \vee p))$ در m حالت درست و در n حالت نادرست است. $m \times n$ کدام است؟

(۱) ۱۶ (۲) ۷ (۳) ۱۲ (۴) ۱۵

محل انجام محاسبات

۱۱- کدام گزینه درباره «سبک عراقی» نادرست است؟

- (۱) قالب غزل برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان میدان فراخی پدید آورد.
- (۲) قصیده که پیش‌تر در خدمت ستایش فرمانروایان بود، کمرنگ شد.
- (۳) دلیل نام‌گذاری سبک عراقی این است که مرکز ادبی از خراسان به عراق عجم منتقل شد.
- (۴) شعر این عصر نرم و دلنشین و برخوردار از معانی عمیق انسانی و آسمانی شد.

۱۲- سراینده شعر زیر کیست و این شعر به کدام واقعه تاریخی اشاره دارد؟

«کس نیست که تا بر وطن خود گرید
دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود
بر حال تباه مردم بد گرید
امروز یکی نیست که بر صد گرید»

- (۱) جمال‌الدین عبدالرزاق - قتل عام مغولان در خراسان
- (۲) کمال‌الدین اسماعیل - قتل عام مغولان در اصفهان
- (۳) جلال‌الدین خوارزمشاه - قتل عام مغولان در خراسان
- (۴) فریدالدین عطار نیشابوری - قتل عام مغولان در اصفهان

۱۳- توضیح مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مرصادالعباد: نثر کتاب گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است.
- (۲) عشاق‌نامه: سیر و سلوک عارفانه در این اثر در قالب نظم و نثر بیان شده است.
- (۳) المستعصم بالله: آخرین خلیفه عباسی است که در اواخر دوره مغول، بساط حکومت او برچیده شد.
- (۴) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی: وزیر مقتدر غازان‌خان و اولجایتو بود که اقدام مهم فرهنگی او تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز بود.

۱۴- چند گزاره از گزاره‌های زیر درباره سعدی، درست است؟

- الف: سعدی، فرمانروای ملک سخن، سی سال، گرد جهان گشت، تجربه اندوخت و از هر خرمنی خوشه‌ای چید.
- ب: گلستان را به نثر مسجع و بوستان را در قالب مثنوی پدید آورد.
- ج: گلستان و بوستان دو اثر ارزشمندی هستند که به ما درس اخلاق و حکمت را می‌آموزد.
- د: استاد سخن نه تنها در ادبیات تعلیمی سخنگوی ضمیر خودآگاه ایرانی است، در سرودن غزل‌های عاشقانه نیز سرآمد است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۵- کدام گزینه برای جای خالی مناسب نیست؟

با حمله ویرانگر مغولان و بعد از آن، هجوم وحشیانه تیمور و حکومت ظالمانه این دو، دوستداران فرهنگ و اخلاق که سرخورده و مأیوس شده بودند، اغلب منزوی شدند و به تصوف پناه بردند تا به آرامش برسند و برای تسکین خود به ادبیاتی روی آوردند که بر تکیه داشت.

- (۱) سرودن اشعار ملی و حماسی
- (۲) ترویج روحیه تسامح و تساهل
- (۳) خدمت به خلق
- (۴) اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا

۱۶- کدام گزینه دربارهٔ عطاملک جوینی و اثر ایشان نادرست است؟

(۱) از نثرنویسان قرن هفتم بود و خاندان او نیز از افراد بانفوذ حکومت مغولان بودند. وی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت.
(۲) در سفرهای متعددی حضور داشت. و اطلاعات فراوانی دربارهٔ تاریخ مغولان کسب کرد، که موجب تألیف کتاب «تاریخ جهانگشا» شد.

(۳) کتاب «تاریخ جهانگشا» در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است.

(۴) نثر کتاب «تاریخ جهانگشا» در مقدمه و بعضی از فصول کتاب ساده و روان و در بعضی از بخش‌ها مصنوع و دشوار است.

۱۷- کدام اثر مولانا سبک نثر وی را بیشتر و بهتر نمودار می‌سازد؟

(۱) فیه ما فیه (۲) مجالس سبعة (۳) مکاتیب (۴) مثنوی معنوی

۱۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

(۱) در میخانه بسیتند خدایا میسند
(۲) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست
(۳) اگر به بادهٔ مشکین دلم کشد شاید
(۴) ترک این راه کن که نبود راست

۱۹- مفهوم کدام بیت متفاوت با سایر ابیات است؟

(۱) ز درمان‌ها بری گشتم نخواهم درد را درمان
(۲) ندارد درد بی‌درمان به‌جز تسلیم درمانی
(۳) حافظ اندر درد او می‌سوز و بی‌درمان بساز
(۴) خلد گر به پا خاری آسان برآید

۲۰- کدام گزینه با بیت «من نمی‌گویم زیان کن یا به فکر سود باش / ای ز فرصت بی‌خبر در هر چه هستی زود باش» تناسب

مفهومی ندارد؟

(۱) فرصت از خندهٔ ابر است سبک جولان‌تر
(۲) عمر چون سیل به این سرعت اگر خواهد رفت
(۳) مشو ای بی‌خبر از دامن فرصت غافل
(۴) دلا تا می‌توان امروز فرصت را غنیمت دان

مده از دست چو کوتاه‌نظران فرصت خویش
فرصت چشم‌گشودن به حبابی نرسد
دو سه روزی که تو را تاب و توانایی هست
که در عالم نمی‌داند کسی احوال فردا را

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٢١ - ٢٦)

٢١- ﴿وَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنْ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ﴾:

(١) و صدای خود را پایین بیاور، قطعاً زشت‌ترین صدا، صدای الاغ است!

(٢) و صدایت را پایین آوردی، به راستی که زشت‌ترین صداها، صدای خرها است!

(٣) و صدایت را پایین بیاور، به راستی که زشت‌ترین صداها، صدای خران است!

(٤) و صدای خویش را پایین بیاور، قطعاً زشت‌ترین صدا، صدای الاغ‌ها است!

٢٢- «إِعْجَابُ بِالنَّفْسِ مِنَ الصِّفَاتِ السَّيِّئَةِ الَّتِي يَقَعُ الْإِنْسَانُ فِيهَا وَ لَا يَقْدِرُ عَلَى الْخَلَّاصِ مِنْهَا أحياناً فَيَغْرَقُ فِيهَا!»:

(١) از ویژگی‌های بدی که انسان در آن قرار می‌گیرد همان خودپسندی است و گاهی توانا بر رهایی از آن نمی‌باشد پس او را در آن غرق می‌کند!

(٢) خودشیفتگی از ویژگی‌هایی است که انسان در آن افتاده است و گاهی نمی‌تواند رها شود و در آن غرق می‌شود!

(٣) از ویژگی‌های بدی که انسان در آن می‌افتد، خودشیفتگی است که نتوانسته از آن خلاص شود پس در آن غرق می‌شود!

(٤) خودپسندی از ویژگی‌های زشتی است که انسان در آن قرار می‌گیرد و گاهی نمی‌تواند از آن رها شود و در آن غرق می‌شود!

٢٣- «أَرْشَدْنَا أَوْلَادَنَا أَنْ لَا يَسْتَهِلُّوا الْكَهْرِبَاءَ وَ الْمَاءَ أَكْثَرَ مِمَّا يَحْتَاجُونَ إِلَيْهَا حَتَّى لَا تُؤَاجِهَ قَطْعُهُمَا فِي أَيَّامِ الصَّيْفِ!»:

(١) فرزندانمان ما را به این راهنمایی کردند که از برق و آب بیشتر از چیزی که به آن‌ها نیازمند هستیم مصرف نکنیم تا با قطع شدن آن‌ها در روزهای تابستانی مواجه نشویم!

(٢) پسران خود را راهنمایی کردیم تا از برق و آب بیش از چیزی که به آن‌ها محتاج هستند مصرف نکنند، زیرا با قطع آن‌ها در روزهای تابستان روبه‌رو می‌شویم!

(٣) پسرانمان را راهنمایی می‌کنیم تا با مصرف برق و آب بیشتر از نیازشان ما را با قطعی آن‌ها در ایام تابستان روبه‌رو نکنند!

(٤) فرزندانمان را راهنمایی کردیم که از برق و آب بیشتر از آنچه که به آن‌ها نیاز دارند مصرف نکنند تا در روزهای تابستان با قطعی آن‌ها روبه‌رو نشویم!

٢٤- عَيْنُ الْخَطَا:

(١) عَلَيْكُمْ أَنْ تَكُونُوا مُشْتَاقِينَ إِلَى الْفُنُونِ النَّافِعَةِ: شما باید به هنرهای سودمند مشتاق باشید،

(٢) وَ نَاهِينَ عَنِ الْمُنْكَرَاتِ وَ كُلِّ مَا يَضُرُّ الْأَخْرِينَ: و از کارهای زشت و هر آنچه به دیگران آسیب می‌زند بازدارنده [باشید]،

(٣) لِأَنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الَّذِي يَتَقَرَّبُ إِلَى الْأَعْمَالِ السَّيِّئَةِ: زیرا خدا کسی را که خود را به کارهای زشت نزدیک می‌کند، دوست ندارد،

(٤) فَيُصْبِحُ هَذَا الشَّخْصَ النَّاهِي مُنْوَجَّاً تَرْبُويّاً وَ نَتَعَلَّمُ مِنْهُ!: پس این فرد بازدارنده، الگویی تربیتی می‌شود و از او می‌آموزیم!

٢٥- «تَوْبًا بِدَرِّ بَرَابَرِ اسْتَاذَاهَا بِتِ وَ هَمْسَايْكَانَتِ فِرَوْتَنِ كَنِ!»:

(١) عَلَيْكَ أَنْ تَتَوَاضَعَ أَمَامَ أَسَاتِذَتِكَ وَ جِيرَانِكَ! (٢) يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَكُونَ مُتَوَاضِعاً أَمَامَ أَسَاتِذَتِكَ وَ جَارِكَ!

(٣) أَنْتَ تَتَوَاضَعُ أَمَامَ أَسَاتِذِكَ وَ جِيرَانِكَ! (٤) عَلَيْكَ أَنْ تَوَاضَعْتَ مُقَابِلَ الْأَسَاتِذَةِ وَ جِيرَانِكَ!

۲۶- عَيْنِ الْاَبْعَدِ مِنْ مَفْهُومِ الْآيَةِ: «لَا تُصَغِّرْ خُذَكَ لِلنَّاسِ وَ لَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا»

- (۱) گر همی خواهی قبول خاص و عام
- (۲) بر چرخ فلک هیچ کسی سیر نشد
- (۳) افتادگی آموز اگر طالب فیضی
- (۴) حافظ افتادگی از دست مده زان که حسود
- پیشۀ خـود کن تواضع والسّلام
- وز خوردن آدمی زمین سیر نشد
- هرگز نخورد آب زمینی که بلند است
- عرض و مال و دل و دین در سر مغروری کرد

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۲۷ - ۳۰) بِمَا يَنْاسِبُ النَّصَّ:

نَحْنُ نَحْتَاجُ إِلَى الْمَوَاعِظِ وَ النَّصَائِحِ الْقِيَمَةِ لِلْوُصُولِ إِلَى النَّجَاحِ. الْأَشْخَاصُ الَّذِينَ يُرِيدُونَ أَنْ نَصَلَ إِلَى النَّجَاحِ فِي حَيَاتِنَا يُرْشِدُونَنَا دَائِمًا إِلَى الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ وَ الصِّفَاتِ الطَّيِّبَةِ كَالْأَخْلَاقِ الْحَسَنَةِ وَ تَعْلُمُ الْمَهَارَاتِ. مِنْ أَهَمِّ هَوَلاءِ الْأَشْخَاصِ الْأَبِّ وَ الْأُمِّ. هَذَا يُجَبِّنَانَا حَقًّا وَ لَذَلِكَ يَطْلُبَانِ أَنْ نَكُونَ فِي أَحْسَنِ حَالٍ. عَلَيْنَا أَنْ نَتَوَاضَعَ أَمَامَ مَوَاعِظِهِمُ التَّرْبَوِيَّةِ لِأَنَّ الْحِكْمَةَ تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ وَ أَنْ نَهْتَمَّ بِالْعَمَلِ بِالْفَضَائِلِ لِأَنَّهُ خَيْرٌ مِنَ الْخَيْرِ فَاعِلِهِ.

۲۷- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) الوصول إلى النجاح لا يحتاج إلى الإرشاد.
- (۲) الذي يحببنا يرشدنا دائماً.
- (۳) الوالدان يفرحان إذا نكون في أحسن حال.
- (۴) تعلم أية مهارة مفيدة يُعتبر من الأعمال الحسنة.

۲۸- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِي النَّصِّ:

- (۱) أهميّة التواضع و الاستماع إلى النصائح.
- (۲) أهميّة العمل بالخيرات.
- (۳) مكاننا بالنسبة للنصائح القيّمة.
- (۴) السّعي ليكون الوالدين في أحسن حال.

■ عَيْنِ الْخَطَا فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ (۲۹ وَ ۳۰)

۲۹- «الْأَشْخَاصُ - يُرْشِدُونَ - الْأَعْمَالُ - الصَّالِحَةُ»:

- (۱) الأشخاص: اسم - جمع تكسير - مفرد «الشخص» و مذکر - معرب / مبتدأ و مرفوع
- (۲) يرشدون: فعل مضارع - له حرف زائد - من باب «إفعال» - متعدّ - للجمع الغائب / خبر و مرفوع بالواو
- (۳) الأعمال: اسم - مذکر - جمع مكسر - معرب / مجرور بحرف الجرّ
- (۴) الصّالِحَةُ: مؤنث - مفرد - اسم معرب - حروفه الأصليّة «ص ل ح» / صفة و مجرورة بالكسرة

۳۰- «تَعْمُرُ - الْمُتَوَاضِعُ - خَيْرٌ - فَاعِلٌ»:

- (۱) تعمر: فعل مضارع - ثلاثي مجرّد - للغائبه - لازم - معلوم
- (۲) المتواضع: اسم - مذکر - معرب / صفة و مجرورة
- (۳) خير: مذکر - اسم - مفرد - معرب / مبتدأ و مرفوع
- (۴) فاعل: اسم - معرب - مذکر - مفرد / خبر و مرفوع

۳۱-

کدام گزاره درباره ویژگی‌های مسائل اساسی و بنیادین درست‌تر است؟

- (۱) با رشد بیشتر انسان و کسب کامل توانایی‌های فکری، مسائل بنیادین مطرح می‌شوند.
- (۲) هر انسانی به صورت طبیعی به مسائل بنیادین می‌پردازد و پاسخ درستی به آن‌ها می‌دهد.
- (۳) لازمه پرداختن به مسائل اساسی و بنیادین، زیر پا گذاشتن امور سطحی و روزمره می‌باشد.
- (۴) نوع نگاه انسان‌ها نسبت به مسائل اساسی و بنیادین، بر مسائل سطحی و روزمره اثرگذار است.

۳۲-

کدام گزاره به درستی رابطه انسان با تفکر را بیان می‌کند؟

- (۱) پرسش‌گری انسان که حاکی از تفکر است، از همان هنگام تولد آغاز می‌شود.
- (۲) می‌توان ادعا کرد که برخی امور توسط انسان، بدون نیاز به تفکر انجام می‌شود.
- (۳) انسان حتماً به قدرت اندیشه و تفکر نیاز دارد و نمی‌تواند از آن اجتناب کند.
- (۴) توانایی تفکر و اندیشه به واسطه تمرین و تکرار کسب می‌شود و فطری نیست.

۳۳-

کدام یک از گزاره‌های زیر درباره تفکر درست است؟

- (۱) در تفکر، از مجهولات استفاده کرده و معلوم را مشخص می‌کنیم.
- (۲) تفکر به صورت همزمان هم علت و هم معلول پرسشگری است.
- (۳) اینگونه نیست که صرفاً به مسائل بنیادین اختصاص داشته باشد.
- (۴) منابعی که در تفکر استفاده می‌شود، مجهولات ذهنی هستند.

۳۴-

کدام پرسش از سایر سؤالات بنیادی‌تر است؟

- (۱) آیا جهان می‌تواند حاصل انبساط یک اتم با حرارت بسیار بالا باشد؟
- (۲) آیا رفتار مادر در کودکی، تأثیری در نوع نگاه فرد به خدا در بزرگسالی دارد؟
- (۳) آیا جهان طبیعت همواره به صورت یکسان و مطابق تجربه‌های قبلی عمل می‌کند؟
- (۴) آیا وضعیت اقتصادی نابسامان، سبب تخریب مظاهر فرهنگی و هنری در کشور می‌شود؟

۳۵-

کدام گزاره می‌تواند عبارت زیر را به شکل بهتری تکمیل کند؟

برای ورود به عرصه تفکر فلسفی، انسان باید

- (۱) مسائل سطحی و روزمره را رها کند و صرفاً به مسائل اساسی و بنیادین مشغول شود.
- (۲) از مرحله تفکر غیرفلسفی عبور کرده و با جدیت، مشغول پاسخ به پرسش‌های فلسفی شود.
- (۳) به موضوعات عقلی و فلسفی بپردازد و مسائل مربوط به عقل معاش را در زندگی خود کنار بگذارد.
- (۴) به صورت خاص دانش فلسفه را یاد بگیرد و همانند فیلسوفان با روش عقلی به موضوعات فلسفی بپردازد.

۳۶-

کدام عبارت درست است؟

- (۱) امور مربوط به عقل معاش گاهی در فطرت ثانی بررسی می‌شود.
- (۲) ورود به فطرت ثانی مستلزم عبور دائمی از فطرت اول می‌باشد.
- (۳) دانش فلسفه حرکت و سیر از فطرت اول به فطرت ثانی است.
- (۴) فطرت ثانی از نظر زمانی نسبت به فطرت اول دارای اولویت است.

۳۷- در کدام گزینه به ویژگی نادرستی از سؤالات فلسفی اشاره شده است؟

- (۱) اینگونه نیست که حتماً به پاسخ آن‌ها دست پیدا کنیم.
- (۲) دانش فلسفه محصول پاسخگویی قانونمند به آن‌ها است.
- (۳) تفکر قانونمند در آن سؤالات، با روش تجربی ممکن نیست.
- (۴) قانونمندی در تفکر فلسفی، سبب رسیدن به پاسخ می‌شود.

۳۸- تفاوت اصلی تفکر فلسفی و غیرفلسفی چیست؟

- (۱) تفکر غیرفلسفی دارای یک فرایند مشخص نیست.
- (۲) موضوعات تفکر فلسفی امور بنیادین و عمیق هستند.
- (۳) تفکر فلسفی اختصاص به فیلسوفان و اهل فلسفه دارد.
- (۴) تفکر غیرفلسفی واسطه رسیدن انسان از مجهول به معلوم نیست.

۳۹- کدام گزینه در تکمیل عبارت زیر مناسب‌تر است؟

اگر شخصی به فطرت اول نپردازد،

- (۱) امکان پرداختن به فطرت دوم را نخواهد داشت.
- (۲) فرصت بیشتری برای پرداختن به فطرت دوم دارد.
- (۳) دارای تفکر فلسفی است و از فطرت اول عبور کرده است.
- (۴) پرسش‌های دسته دوم را جدی گرفته و به دنبال پاسخ آن‌ها است.

۴۰- در کدام گزینه مراحل تفکر فلسفی درست بیان شده است؟

- (۱) آب در ۱۰۰ درجه به جوش آمده است ← آیا ارتفاع از سطح دریا در نقطه جوش آب تأثیر دارد؟ ← رجوع به معلوماتی که در علم شیمی یاد گرفته‌ایم ← رسیدن به این نتیجه که با افزایش ارتفاع، نقطه جوش آب متفاوت می‌شود.
- (۲) چرا اصل واقعیت مستقل از ذهن انکار می‌شود؟ ← مواجهه با سوفیست‌هایی که واقعیت را انکار کرده‌اند ← آشنایی با اینکه اصل واقعیت از بدیهی‌ترین اصول فلسفی است ← رسیدن به این نتیجه که اصل واقعیت مستقل از ذهن، انکار شدنی نیست.
- (۳) مواجهه با پدیده‌هایی که علت یکسان دارند ← آیا پدیده‌های واحد، دارای علت واحد هستند؟ ← مطالعه اصل یکسان عمل کردن طبیعت از کتب فلسفی ← رسیدن به این نتیجه که معلول واحد از علت یکسان صادر می‌شود.
- (۴) فیلسوفان بزرگی در طول تاریخ به مرگ محکوم شده‌اند ← علت مرگ این فیلسوفان چه بوده است؟ ← رجوع به داستان مرگ سقراط و جریان محاکمه او در دادگاه آتن ← رسیدن به این نتیجه که انکار خدایان یونانی، مجازات مرگ را در پی داشته است.

بودجه بندی دروس آزمون بعد...

تاریخ برگزاری: ۱۶ مردادماه

جامعه شناسی ۱

زندگی اجتماعی
(اجزا و لایه های جهان اجتماعی،
جهان های اجتماعی، پیامدهای جهان
اجتماعی)
صفحه های ۲۹ تا ۵۴

علوم و فنون ادبی ۱

تاریخ ادبیات پیش از اسلام و
قرن های اولیه هجری / هماهنگی
پاره های کلام / سجع و انواع آن و
کارگاه تحلیل فصل
درس های ۴ تا ۶
صفحه های ۳۷ تا ۵۸

ریاضی و آمار ۱

معادله درجه دوم / تابع
فصل ۱: درس ۳
فصل ۲: درس های ۱ و ۲
صفحه های ۳۳ تا ۵۵

اقتصاد

بازار چیست و چگونه عمل می کند؟
نقش دولت در اقتصاد چیست؟
تجارت بین الملل
درس های ۵ تا ۷
صفحه های ۴۳ تا ۸۰

منطق

مفهوم و مصداق
اقسام و شرایط تعریف
درس های ۳ و ۴
صفحه های ۲۰ تا ۳۸

تاریخ و جغرافیا ۱

تاریخ: درس های ۴ تا ۶
صفحه های ۳۰ تا ۶۰
جغرافیا: درس های ۳ و ۴
صفحه های ۱۳ تا ۳۳

زبان عربی ۱

مَطَرُ السَّمَكِ / التعايش السلمي
درس های ۳ و ۴
صفحه های ۳۱ تا ۶۶

اختیاری - ویژه دانش آموزان پیشتاز

علوم و فنون ادبی ۲

تاریخ ادبیات فارسی در قرن های هفتم، هشتم و نهم
درس ۱
صفحه های ۱۰ تا ۱۹

ریاضی و آمار ۲

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
گزاره ها و ترکیب گزاره ها
تا پایان «ترکیب شرطی دو گزاره»
صفحه های ۱ تا ۸

فلسفه ۱

فلسفه و ابعاد آن
درس ۱
صفحه های ۱ تا ۱۱

زبان عربی ۲

مواعظ قیمه
درس ۱ (متن + قواعد)
صفحه های ۱ تا ۹

آزمون

کارنامه رتبه‌های برتر

رتبه‌های ۱ تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

[www.
arefonline.ir](http://www.arefonline.ir)

مرکز مشاوره عارف

گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون ماز | پایه یازدهم

مرور و تثبیت پایه دهم

ویژه دانش آموزان پایه یازدهم

دفترچه پاسخ

پنجشنبه ۲ مردادماه ۱۴۰۴

- ✓ پاسخنامه سریع؛ برای بررسی فوری بعد از آزمون
- ✓ تحلیل تمام گزینه های هر سؤال؛ برای بررسی سؤالاتی که پاسخ نادرست داده اید
- ✓ نکات و درسنامه های آموزشی؛ برای یادگیری کامل مباحث هر سؤال
- ✓ مشاوره تستی؛ برای یادگیری انواع روش های حل تست
- ✓ استراتژی آزمون؛ برای یادگیری مدیریت زمان و مدیریت جلسه آزمون

دس	مسؤل دس	طراحان	ویراستاران
ریاضی	محمد نوربخش	محمد نوربخش - سعید عزیزخانی - امیر زراندوز محمد یگانه - حمیدرضا سجودی	ریحانه تک - نرجس تیمناک داوود بوالحسنی - علی فلاح
زبان و ادبیات فارسی	حسن وسکری	حسن وسکری - مهدی ضیایی - علی امیر سلیمانی افشین محی الدین - مجتبی بلاغتی ابوالفضل غلامی - مهران قندی - فاطمه حمیدی	فاطمه عباسی - اعظم نوری نیا محمد رزمی - محمدجواد بانسی
علوم اجتماعی	الهام میرزایی	الهام میرزایی - فروغ تیموریان - آزاده میرزایی الهام رضایی - بهزاد اندرز	آزاده میرزایی - کوثر رعدی محمدحسین هاشمی
زبان عربی	هاله کریمی	هاله کریمی - کاظم غلامی - محمدعلی تابانفر محمدعلی کاظمی نصرآبادی - روح الله گلشن	مریم آقاییاری - کیارش پورمهدی سید دانیال محمدی نیا
تاریخ	علیرضا کاهیدوند	علیرضا کاهیدوند - منصوره حاجی زاده کیان کیانی دوست - رویا بهیاد	سارا خداوردیان - مریم خسروی سیدمهدی کیانفر - محمدرسانی
جغرافیا	آزاده میرزایی	فرشید مشعرپور - سید مصطفی دهنوی کیان کیانی دوست	زهرا فروغی - مریم خسروی عرفان جمشیدی
فلسفه و منطق	امیرمحمد نصیری	امیرمحمد نصیری - حسن صدری - کیمیا طهماسبی الهه فاضلی - محمد قربانی - محمد کشوری	کیمیا طهماسبی - حسن صدری ساناز نامداری
اقتصاد	آرش بدری	سارا شریفی - آرش بدری - کوثر رعدی احمد منصوری - امیر محمدبیگی	فاطمه ایزی - آفرین ساجدی فاطمه شوشتری - کیمیا یوسفیان

تیم اجرایی و تولید آزمون

مرضیه بنیانی

یگانه پور ابراهیم

آتنا عبدالرحیم زاده

سرپرست آزمون: فائزه زارع

یک تیم با بیش از ۵۰۰ نفر در حال کار هستن تا آزمون‌های ماز با حداکثر کیفیت حاضر بشن و به شما کمک کنن و مسیر موفقیت رو براتون ساده‌تر کنن. همیشه از نظرات و کامنت‌های خوبتون انرژی می‌گیریم. مرسی که همراهمون هستین. راستی! حتماً در نظرسنجی آزمون شرکت کنین و نظرات و پیشنهاداتتون رو برامون بنویسین.

دکتر رسول خنجری - واحد آزمون ماز

توی مقاله اول گفتیم که چرا آزمون آزمایشی می‌تونه مسیر موفقیت توی کنکور رو تضمین کنه. حالا وقتشه وارد یه مهارت خیلی مهم بشیم؛

مهارتی که باعث میشه با همون مقدار درس خوندن و همون سطح علمی، نتیجه خیلی بهتری بگیری.

اون مهارت چیه؟ مدیریت جلسه آزمون!

چرا اینقدر مهمه که جلسه آزمون رو بلد باشی مدیریت کنی؟
تصور کن: نشستی سر جلسه آزمون. صد و چند تا سؤال از چندتا درس جلوت ریخته. زمانت هم تقریباً ۲ تا ۳ ساعته. حالا سؤال مهم اینه: آیا این زمان برای پاسخ دادن به همه سؤالا کافیه؟ قطعاً نه حتی رتبه‌های تکریمی هم معمولاً نمی‌تونن به همه سؤالا جواب بدن. اینه که اگه استراتژی نداشته باشی، ممکنه بعد از آزمون با حسرت بگی: «کاش به سؤالای آسون‌تر می‌رسیدم...»

«شیمی رو خوب خونده بودم ولی وقت نشد بزنم!»

«آه این سؤال رو بلد بودم ولی آخر وقت بود، نرسیدم حلش کنم...»

راه حل اینه که از قبل بدونی:

■ توی چه بازه زمانی باید سراغ کدوم درس بری؟

■ از بین سؤالای هر درس، کدوما رو بزنی و کدوما رو رد کنی؟

★ خبر خوب اینه که توی بیست و چند آزمون آزمایشی که با برنامه ماز جلو میری، دقیقاً این فرصت رو داری که استراتژی شخصی خودت رو برای مدیریت جلسه بسازی، تمرینش کنی و بهش مسلط بشی.

چطوری رئیس جلسه آزمون بشی؟

برای اینکه بتونی آزمون رو فرماندهی کنی، باید چندتا مهارت مهم یاد بگیری:

۱ زمان‌بندی هوشمندانه

باید بدونی برای هر درس چقدر زمان بذاری.

مثلاً فارسی چند دقیقه؟ ریاضی چند دقیقه؟ عربی چقدر؟

نه اینکه وسط آزمون بفهمی برای ادبیات زیادی وقت گذاشتی و دیگه به جامعه‌شناسی نمی‌رسی!

۲ اولویت‌بندی حرفه‌ای

یعنی بلد باشی از کجا شروع کنی که بیشتر نمره بیاری.

مثلاً ممکنه تصمیم بگیری اول سؤالای آسون دینی که روش تسلط داری رو بزنی، بعد بری سراغ سؤالای چالشی‌تر عربی.

یه سری علامت اختصاصی برای خودت بساز:

○ = سؤال آسونه و باید همین الان بزمنش

* = سؤال خویبه ولی شک دارم، بعداً برمی گردم

✗ = خیلی سخته، بی خیالش!

با این زبان رمز، وسط آزمون لازم نیست دوباره هر سؤال رو از اول تحلیل کنی.

مدیریت بحران

۴

فرض کن وسط آزمون یهو سه تا سؤال پشت سر هم سخت در میاد و اعتماد به نفست میریزه پایین.

یا زمان کم میاری.

یا حواست پرت میشه.

اینجاست که باید بلد باشی خودتو جمع و جور کنی و از بحران رد شی.

تکنیک های تست زنی

۵

یه سری روش هستن که کمک می کنن با همون دانشت، درصد بیشتری بگیری.

چند نمونه از این تکنیک های تست زنی معروف:

- حذف گزینه: لازم نیست حتماً جواب درست رو پیدا کنی؛ گاهی فقط باید غلطها رو بشناسی و حذفشون کنی.
- حدس آگاهانه: بعضی وقتا با یه تحلیل کوچیک می تونی بین دوتا گزینه شک دار، درستشو انتخاب کنی.
- تخمین حدود جواب: مخصوص دروس محاسباتی؛ لازم نیست تا ته حل کنی، فقط محدوده درست جواب رو پیدا کن.
- عدد گذاری: به جای گیر کردن با متغیرها، یه عدد ساده جایگزین کن، سریع تر به جواب می رسی.
- شناخت فراوانی پاسخها: تو بعضی سؤالی چند گزینه ای، می تونی از الگوی توزیع جوابا کمک بگیری.

همه این مهارت هایی که گفتیم، در مقاله های بعدی بهت یاد می دیم.

فرق اطلاعات با مهارت چیه؟

«اطلاعات» یعنی چیزایی که می خونی.

«مهارت» یعنی چیزایی که باید با تمرین مکرر یاد بگیری.

یاد گرفتن مهارت مثل دوچرخه سواریه.

هیچ کس فقط با خوندن دفترچه راهنما یاد نمی گیره دوچرخه سواری کنه. باید سوار شی، زمین بخوری، بلند شی و تکرارش کنی.

حالا باید چیکار کنی؟

همه این مهارت هایی که توی این مقاله گفتیم (زمان بندی، اولویت بندی، مدیریت بحران، تکنیک های تست زنی و...) رو توی

آزمون های آزمایشی ماز تمرین کن.

بار اول شاید خراب کنی. اشکالی نداره.

اما هر بار که تمرین کنی، یه قدم به تسلط نزدیک تر می شی.

جمع بندی آخر...

با همون معلومات، می تونی خیلی بهتر نتیجه بگیری؛ فقط کافیه بلد باشی جلسه ی آزمون رو مدیریت کنی.

استراتژی + آزمون آزمایشی + قدرین مهارت ها = به لگلو موفق با خیال راحت

۱- جواب معادله $2(-x+3)=3(\frac{x}{5}+1)$ کدام است؟

$$-\frac{15}{13} \quad (4)$$

$$-\frac{15}{7} \quad (3)$$

$$\frac{15}{7} \quad (2)$$

$$\frac{15}{13} \quad (1)$$

(آسان - معادله و مسائل توصیفی - محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۱

ابتدا اعداد ثابت را در طرفین معادله در پرانتزها ضرب می‌کنیم:

$$2(-x+3)=3(\frac{x}{5}+1) \Rightarrow -2x+6=\frac{3x}{5}+3$$

برای راحت‌تر شدن محاسبات، طرفین معادله را در ۵ ضرب می‌کنیم تا با عبارت‌های کسری مواجه نشویم.

$$\xrightarrow{\times 5} -10x+30=3x+15 \Rightarrow 30-15=3x+10x$$

$$\Rightarrow 15=13x \Rightarrow x=\frac{15}{13}$$

گروه آموزشی ماز

۲- در یک کارخانه، حقوق یک مهندس $\frac{2}{5}$ برابر حقوق یک فن‌ورز و $\frac{3}{5}$ برابر حقوق مدیر بخش خود است. این بخش ۳ مهندس، ۲ مدیر و ۴ فن‌ورز دارد.

اگر مدیرعامل ماهانه ۲۳۸ میلیون تومان حقوق برای این بخش پرداخت کند، حقوق یک مهندس این بخش چند میلیون تومان است؟

$$40 \quad (4)$$

$$30 \quad (3)$$

$$25 \quad (2)$$

$$24 \quad (1)$$

(آسان - معادله و مسائل توصیفی - محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

در حل مسائل توصیفی ابتدا یکی از مقادیر مجهول مسئله را (در این مسئله حقوق فن‌ورز) x در نظر می‌گیریم و سایر مجهول‌ها (حقوق مهندس و مدیر) را با توجه به اطلاعات مسئله بر حسب x می‌نویسیم. سپس با تشکیل معادله بر حسب x و حل آن مقادیر مجهول را به دست می‌آوریم.

حقوق فن‌ورز را x فرض می‌کنیم:

$$\text{حقوق مهندس} = \frac{2}{5}x = \frac{2}{5} \times \text{حقوق مدیر} \Rightarrow \text{حقوق مهندس} = \frac{2}{5} \times \frac{3}{5}x = \frac{6}{25}x$$

$$\Rightarrow \text{حقوق مدیر} = \frac{5}{3} \times \frac{2}{5}x = \frac{2}{3}x$$

$$3 \times \frac{6}{25}x + 2 \times \frac{2}{3}x + 4x = 238$$

$$\Rightarrow \frac{18}{25}x + \frac{4}{3}x + 4x = 238 \xrightarrow{\times 75} 54x + 100x + 300x = 17850$$

$$454x = 17850 \Rightarrow x = \frac{17850}{454} = 39.31$$

$$\Rightarrow \text{حقوق مهندس} = \frac{6}{25} \times 39.31 = 9.43$$

گروه آموزشی ماز

۳- جواب‌های کدام معادله به صورت $x = -2$ و $x = \frac{1}{2}$ است؟

$$2x^2 + 3x - 2 = 0 \quad (2)$$

$$2x^2 - 5x - 2 = 0 \quad (4)$$

$$x^2 - \frac{3}{2}x - 1 = 0 \quad (1)$$

$$x^2 + x - 2 = 0 \quad (3)$$

(آسان - حل معادله با دلتا - محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

معادله درجه دومی که ریشه‌های آن α و β باشند، به صورت $(x-\alpha)(x-\beta)=0$ یا هر ضربی از آن نوشته می‌شود. دقت کنید که اگر به کمک اتحاد جمله مشترک معادله را استاندارد کنیم، داریم:

$$x^2 - (\alpha + \beta)x + \alpha\beta = 0, \quad \alpha + \beta = \text{مجموع ریشه‌ها}, \quad \alpha\beta = \text{حاصل ضرب ریشه‌ها}$$

$$(x - \frac{1}{2})(x - (-2)) = 0 \xrightarrow{\times 2} 2(x - \frac{1}{2})(x + 2) = 0$$

$$(2x - 1)(x + 2) = 0 \Rightarrow 2x^2 + 4x - x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 3x - 2 = 0$$

$$\alpha + \beta = -2 \times \frac{1}{2} = -1$$

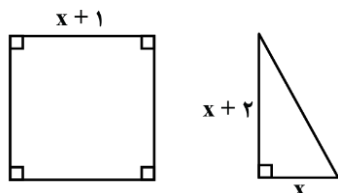
$$\alpha \beta = -1 \Rightarrow x^2 - (-2)x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - (\alpha + \beta)x + \alpha\beta = 0 \xrightarrow{\alpha + \beta = -2} x^2 - (-2)x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x - 1 = 0 \xrightarrow{\times 2} 2x^2 + 4x - 2 = 0$$

گروه آموزشی ماز

۴- در شکل‌های زیر مساحت مربع سیزده واحد از مساحت مثلث بیشتر است. اندازه محیط مثلث کدام است؟

- (۱) ۱۶
(۲) ۱۲
(۳) $12 + 2\sqrt{13}$
(۴) $10 + 2\sqrt{13}$

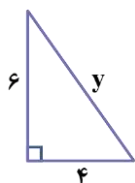
(متوسط - حل معادله با اتحادها - محاسباتی - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۴

$$\text{مساحت مربع} = \text{مساحت مثلث} + 13 \Rightarrow (x+1)^2 = \frac{x(x+2)}{2} + 13$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x + 1 = \frac{x^2 + 2x}{2} + 13 \Rightarrow 2x^2 + 4x = x^2 + 2x + 24$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x - 24 = 0 \Rightarrow (x-4)(x+6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -6 \text{ قی} \\ x = 4 \text{ قی} \end{cases}$$

$$\Rightarrow y = \sqrt{6^2 + 4^2} = \sqrt{36 + 16} = \sqrt{52} = 2\sqrt{13}$$

$$\Rightarrow \text{محیط مثلث} = 4 + 6 + 2\sqrt{13} = 10 + 2\sqrt{13}$$

گروه آموزشی ماز

۵- اگر $x = 2$ جواب معادله $3kx + 7 = x - 1$ باشد، معادله $(2x+1)^2 = 2m - k$ به ازای کدام مقدار m جواب مضاعف دارد؟

$$-\frac{2}{3} \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$-\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

(متوسط - حل معادله با دلتا - محاسباتی / پارامتری - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۲

$$\xrightarrow{x=2} 6k + 7 = 2 - 1 \Rightarrow 6k = -8 \Rightarrow k = -\frac{4}{3}$$

$$(2x+1)^2 = 2m - k \xrightarrow{k=-4/3} (2x+1)^2 = 2m + \frac{4}{3}$$

$$2m + \frac{4}{3} = 0 \Rightarrow m = -\frac{2}{3}$$

در معادله $(ax+b)^2 = k$:

اگر $k = 0$ باشد، معادله دارای جواب مضاعف $x = -\frac{b}{a}$ است.

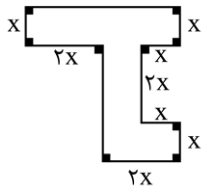
اگر $k > 0$ باشد، معادله دارای دو جواب حقیقی متمایز است که جواب‌ها به کمک ریشه‌گیری به دست می‌آیند:

$$ax + b = \pm \sqrt{k} \Rightarrow ax = -b \pm \sqrt{k}$$

$$\Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{k}}{a}$$

اگر $k < 0$ باشد، معادله فاقد جواب حقیقی است.

گروه آموزشی ماز

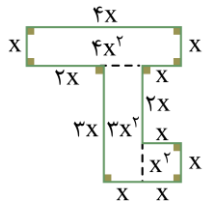
۶- در شکل زیر اندازه محیط $\frac{9}{8}$ اندازه مساحت است. مساحت شکل چند واحد مربع است؟

- (۱) ۱۶
(۲) ۱۸
(۳) ۳۶
(۴) ۳۲

(متوسط - معادله و مسائل توصیفی - محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

با توجه به شکل روبه‌رو اندازه محیط و اندازه مساحت شکل برابر است با:

$$\text{اندازه محیط} = 4x + x + x + 2x + x + x + 2x + 2x + x = 18x$$

$$\text{اندازه مساحت} = 4x^2 + 3x^2 + x^2 = 8x^2$$

$$\frac{9}{8} \times \text{اندازه مساحت} = \text{اندازه محیط} \Rightarrow 18x = \frac{9}{8} \times 8x^2 \xrightarrow{x>0} 18 = 9x \Rightarrow x = 2$$

$$\text{مساحت شکل} = 8x^2 = 8 \times 4 = 32$$

نکته ۱: محیط شکل برابر اندازه دورتادور شکل است.

نکته ۲: مساحت مستطیل برابر است با:

$$\text{عرض} \times \text{طول} = \text{مساحت مستطیل}$$

گروه آموزشی ماز

۷- قدرمطلق تفاضل ریشه‌های معادله $3x^2 + 5x + 2 = 0$ کدام است؟

(۴) $\frac{1}{3}$

(۳) $\frac{2}{3}$

(۲) ۱

(۱) $\frac{1}{4}$

(متوسط - حل معادله با دلتا - محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

روش اول:

به کمک روش دلتا داریم:

$$\Delta = 25 - 4 \times 3 \times 2 = 1$$

$$\Rightarrow x_1 = \frac{-5 + \sqrt{1}}{2 \times 3} = -\frac{4}{6} = -\frac{2}{3}, \quad x_2 = \frac{-5 - \sqrt{1}}{2 \times 3} = -\frac{6}{6} = -1$$

$$\Rightarrow |x_1 - x_2| = \left| -\frac{2}{3} - (-1) \right| = \left| \frac{1}{3} \right| = \frac{1}{3}$$

روش دوم:

چون $5 = 3 + 2$ یعنی $a + c = b$ ، پس:

$$x_1 = -1, \quad x_2 = -\frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow |x_1 - x_2| = \left| -1 + \frac{2}{3} \right| = \left| -\frac{1}{3} \right| = \frac{1}{3}$$

روش دلتا

برای حل معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ابتدا $\Delta = b^2 - 4ac$ را محاسبه می‌کنیم:

الف) اگر $\Delta > 0$ باشد، معادله دارای دو ریشه حقیقی متمایز $\frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$ است.

ب) اگر $\Delta = 0$ باشد، معادله دارای یک ریشه مضاعف $-\frac{b}{2a}$ است.

پ) اگر $\Delta < 0$ باشد، معادله فاقد ریشه حقیقی است.

حالت خاص: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ اگر:

الف) $a + b + c = 0$ باشد، آنگاه $x_1 = 1$ و $x_2 = \frac{c}{a}$ است.

ب) $a + c = b$ باشد، آنگاه $x_1 = -1$ و $x_2 = -\frac{c}{a}$ است.

قدرمطلق (اختلاف) دو ریشه معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ در صورت وجود دو ریشه حقیقی:

$$|x_1 - x_2| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$$

با استفاده از فرمول $\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$ داریم:

$$|x_1 - x_2| = \frac{\sqrt{5^2 - 4 \times 3 \times 2}}{|3|} = \frac{\sqrt{1}}{3} = \frac{1}{3}$$

گروه آموزشی ماز

۸- اگر α و β ریشه‌های معادله درجه دوم $2x^2 - x + k = 0$ باشند، به ازای یک مقدار k ، رابطه $\alpha + 2\beta = 3$ بین آن‌ها برقرار است. مقدار k کدام است؟

(۱) $k = 8$ (۲) $k = -10$ (۳) $k = -9$ (۴) $k = -2$

(متوسط - حل معادله با دلتا و نمودار تابع درجه ۲ - ترکیبی - ۱۰۰۱ و ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

$$2x^2 - x + k = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = -1 \\ c = k \end{cases}$$

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-(-1)}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\begin{cases} \alpha + \beta = \frac{1}{2} \\ \alpha + 2\beta = 3 \end{cases} \xrightarrow{\times(-2)} \begin{cases} -2\alpha - 2\beta = -1 \\ \alpha + 2\beta = 3 \end{cases} \Rightarrow -\alpha = 2 \Rightarrow \alpha = -2$$

ریشه معادله در معادله صدق می‌کند:

$$2(-2)^2 - (-2) + k = 0 \Rightarrow 8 + 2 + k = 0 \Rightarrow k = -10$$

گروه آموزشی ماز

۹- در معادله درجه دوم $2x^2 + (2m-1)x + m = 0$ حاصل ضرب ریشه‌ها ۴ واحد بیشتر از حاصل جمع ریشه‌هاست. ریشه بزرگ‌تر معادله کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $-\frac{3}{2}$ (۴) -۱

(دشوار - حل معادله با دلتا - محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط آن‌که $\Delta > 0$ باشد، معادله دارای دو ریشه حقیقی است که $S = -\frac{b}{a}$ حاصل جمع ریشه‌ها و $P = \frac{c}{a}$ حاصل ضرب ریشه‌هاست.

$$\text{حاصل جمع ریشه‌ها} = \frac{-(2m-1)}{2}$$

$$\text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = \frac{m}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{طبق فرض}} \frac{-2m+1}{2} + 4 = \frac{m}{2} \Rightarrow -2m+1+8-m=0$$

$$\Rightarrow 3m=9 \Rightarrow m=3$$

بازنویسی معادله:

$$2x^2 + 5x + 3 = 0$$

$$\Delta = 5^2 - 4(2)(3) = 1 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-5+1}{4} = -1 \\ x_2 = \frac{-5-1}{4} = -\frac{3}{2} \end{cases}$$

$x = -1$ ریشه بزرگ‌تر معادله است.

قلقش رو یاد بگیر!

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$:

(الف) اگر $a + c = b$ باشد، آنگاه ریشه‌ها به صورت $\begin{cases} x_1 = -1 \\ x_2 = -\frac{c}{a} \end{cases}$ است.

(ب) اگر $a + b + c = 0$ باشد، آنگاه ریشه‌ها به صورت $\begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = \frac{c}{a} \end{cases}$ است.

در معادله $2x^2 + 5x + 3 = 0$ با توجه به $2 + 3 = 5$ پس طبق نکته (الف)، ریشه‌ها به صورت $\begin{cases} x_1 = -1 \\ x_2 = -\frac{3}{2} \end{cases}$ است.

گروه آموزشی ماز

۱۰- حاصل جمع ریشه‌های معادله $x^2 - 7x - k = 0$ دو برابر حاصل ضرب ریشه‌های آن است، مقدار k کدام است؟

(۴) $-4/5$

(۳) $4/5$

(۲) $-3/5$

(۱) $3/5$

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - حل معادله با دلتا - کاربردی - ۱۰۰۱)

$$S = 2P \Rightarrow \frac{-b}{a} = 2 \times \frac{c}{a} \Rightarrow \frac{7}{1} = 2 \times \frac{-k}{1} \\ \Rightarrow 7 = -2k \Rightarrow k = \frac{-7}{2} = -3.5$$

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ اگر دلتا مثبت باشد، دو ریشه α و β داریم و می‌توانیم از روابط زیر استفاده کنیم:

$$۱) S = \alpha + \beta = \frac{-b}{a}$$

$$۲) P = \alpha \cdot \beta = \frac{c}{a}$$

$$۳) \alpha^2 + \beta^2 = S^2 - 2P$$

$$۴) \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{S}{P}$$

$$۵) \alpha\beta^2 + \alpha^2\beta = P \times S$$

گروه آموزشی ماز

۱۱- معادله $2x^2 - (k+3)x + 2 = 0$ یک ریشه مضاعف دارد. آن ریشه کدام می‌تواند باشد؟

(۴) ۱

(۳) $\frac{1}{2}$

(۲) ۳

(۱) ۴

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - حل معادله با دلتا - محاسباتی - ۱۰۰۱)

معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به روش کلی با استفاده از دلتا (Δ) حل می‌شود:

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

با توجه به مقدار دلتا سه حالت داریم:

(۱) مقدار Δ مثبت باشد ($\Delta > 0$) ← معادله دو ریشه ساده به صورت $x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}$ و $x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}$ دارد.

(۲) مقدار Δ برابر صفر باشد ($\Delta = 0$) ← معادله یک ریشه مضاعف به صورت $x = \frac{-b}{2a}$ دارد.

(۳) مقدار Δ منفی باشد ($\Delta < 0$) ← معادله ریشه حقیقی ندارد.

معادله یک ریشه مضاعف دارد، بنابراین دلتا را برابر صفر قرار می‌دهیم:

$$(a = 2, b = -(k+3), c = 2)$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow \Delta = (-(k+3))^2 - 4(2)(2) = 0 \Rightarrow (k+3)^2 = 16 \Rightarrow k+3 = \pm 4$$

$$\Rightarrow \begin{cases} k+3 = 4 \Rightarrow k = 1 \\ k+3 = -4 \Rightarrow k = -7 \end{cases}$$

مقدار ریشه مضاعف را به دست می آوریم:

$$x = \frac{-b}{2a} = -\frac{-(k+3)}{2(2)} = \frac{k+3}{4} \xrightarrow{k=1} x = 1$$

$$x = \frac{-b}{2a} = -\frac{-(k+3)}{2(2)} = \frac{k+3}{4} \xrightarrow{x=-1} x = -1$$

گروه آموزشی ماز

۱۲- اگر معادله درجه دوم $(k+3)x^2 + 5x - 2 = 0$ فاقد ریشه حقیقی باشد، محدوده k کدام است؟

(۴) $k < -\frac{25}{8}$

(۳) $k < \frac{24}{9}$

(۲) $k < \frac{-49}{8}$

(۱) $k > \frac{-25}{8}$

(آسان - حل معادله با دلتا - محاسباتی - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۲

- در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، $\Delta = b^2 - 4ac$ مبین معادله است.
- در صورتی که $\Delta < 0$ باشد، معادله فاقد ریشه حقیقی است.

$$\Delta = 5^2 - 4(k+3)(-2) = 25 + 8(k+3)$$

$$= 25 + 8k + 24 = 8k + 49$$

$$\xrightarrow{\Delta < 0} 8k + 49 < 0 \Rightarrow 8k < -49 \Rightarrow k < \frac{-49}{8}$$

گروه آموزشی ماز

۱۳- در حل معادله درجه دوم $9x^2 + 3x - 2 = 0$ به روش مربع کامل، پس از آنکه معادله به صورت $x^2 + kx = m$ شد، چه عددی به دو طرف تساوی اضافه می شود؟

(۴) $\frac{1}{81}$

(۳) $\frac{1}{36}$

(۲) $\frac{1}{6}$

(۱) $\frac{1}{9}$

(متوسط - حل معادله درجه ۲ با اتحادها - محاسباتی - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۳

حل معادله به روش مربع کامل

ابتدا معادله را به فرم $ax^2 + bx + c = 0$ می نویسیم و سپس مراحل زیر را به ترتیب اجرا می کنیم:

مرحله اول: عدد ثابت معادله یعنی c را به طرف دوم تساوی اضافه می کنیم.

مرحله دوم: اگر ضریب x^2 مخالف یک باشد، دو طرف معادله را به ضریب x^2 تقسیم می کنیم.

مرحله سوم: ضریب x را نصف، سپس عدد حاصل را به توان ۲ می رسانیم و به دو طرف تساوی اضافه می کنیم.

مرحله چهارم: سمت چپ تساوی را با کمک اتحاد مربع دو جمله ای تجزیه می کنیم و در سمت راست تساوی، اعداد را با هم جمع می کنیم.

مرحله پنجم: از دو سمت تساوی جذر گرفته و ریشه های معادله را به دست می آوریم.

با توجه به درسنامه، عدد مورد نظر در مرحله سوم به دو سمت تساوی اضافه می شود. مراحل اول، دوم و سوم را روی معادله اجرا می کنیم:

$$9x^2 + 3x - 2 = 0 \xrightarrow{\text{عدد ثابت را به طرف راست می بریم}} 9x^2 + 3x = 2$$

$$\xrightarrow{\text{دو طرف را بر ۹ تقسیم می کنیم (مرحله دوم)}} \frac{9x^2}{9} + \frac{3x}{9} = \frac{2}{9} \Rightarrow x^2 + \frac{1}{3}x = \frac{2}{9}$$

در مرحله سوم ضریب x را نصف، سپس به توان دو می رسانیم تا عدد حاصل را به دو طرف تساوی اضافه کنیم:

$$x \text{ ضریب } = \frac{1}{3} \xrightarrow{\text{نصف}} \frac{1}{3} \div 2 = \frac{1}{6} \xrightarrow{\text{توان دوم}} \left(\frac{1}{6}\right)^2 = \frac{1}{36}$$

گروه آموزشی ماز

۱۴- معادله $k^2 - 4 = 0$ با روش فاکتورگیری قابل حل است. به ازای همه مقادیر ممکن برای k معادله چند جواب مختلف می تواند داشته باشد؟

(۴) ۴

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

(دشوار - حل معادله با اتحادها - مفهومی / محاسباتی)

پاسخ: گزینه ۳

برای حل معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، اگر $c = 0$ باشد، می‌توان معادله را با استفاده از روش فاکتورگیری (عامل‌یابی) حل کرد که ریشه‌های آن به فرم زیر تعریف می‌شود:

$$ax^2 + bx + c = 0 \xrightarrow{c=0} ax^2 + bx = 0 \Rightarrow x(ax + b) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ ax + b = 0 \Rightarrow x = \frac{-b}{a} \end{cases}$$

با توجه به درسنامه در معادله داده شده، مقدار ضریب c باید برابر صفر باشد، پس داریم:

$$k^2 - 4 = 0 \Rightarrow k^2 = 4 \Rightarrow k = \pm 2$$

با توجه به مقدار k دو حالت داریم:

حالت اول: $k = 2$ باشد:

$$(k^2 - 1)x^2 + 3kx + k^2 - 4 = 0 \xrightarrow{k=2} 3x^2 + 6x = 0 \Rightarrow 3x(x + 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 3x = 0 \Rightarrow x = 0 \\ x + 2 = 0 \Rightarrow x = -2 \end{cases}$$

حالت دوم: $k = -2$ باشد:

$$(k^2 - 1)x^2 + 3kx + k^2 - 4 = 0 \xrightarrow{k=-2} 3x^2 - 6x = 0 \Rightarrow 3x(x - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 3x = 0 \Rightarrow x = 0 \\ x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2 \end{cases}$$

بنابراین به ازای همه مقادیر ممکن k ، معادله سه جواب مختلف $x = 0, -2, 2$ را می‌تواند داشته باشد.

دام تستی

با توجه به اینکه دو مقدار برای k داریم ممکن است اشتباه کنید و به ازای هر مقدار k ، دو ریشه برای معادله در نظر بگیرید و گزینه ۴ را انتخاب کنید.

گروه آموزشی ماز

۱۵- رابطه درآمد و هزینه شرکتی به ازای تولید x واحد از یک کالا به ترتیب به صورت $R(x) = 20x$ و $C(x) = x^2 - 40x + 800$ هستند. کمترین مقدار نقطه سربه‌سری این شرکت کدام است؟

۴۰ (۴)

۳۰ (۳)

۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

(متوسط - حل معادله با اتحادها - محاسباتی - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۲

اگر رابطه درآمد، هزینه و سود شرکتی به ازای تولید x کالا را به ترتیب با $R(x)$ ، $C(x)$ و $P(x)$ نمایش دهیم، داریم:

$$\begin{aligned} \text{هزینه} - \text{درآمد} &= \text{سود} \\ \Rightarrow P(x) &= R(x) - C(x) \end{aligned}$$

تعداد کالایی که به ازای آن سود شرکت برابر صفر است (درآمد و هزینه برابر هستند) را نقطه سربه‌سری می‌نامند و با حل معادله $P(x) = 0$ به دست می‌آید. رابطه سود مربوط به تولید x واحد کالا را تشکیل می‌دهیم:

$$P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow P(x) = 20x - (x^2 - 40x + 800) = 20x - x^2 + 40x - 800$$

$$\Rightarrow P(x) = -x^2 + 60x - 800$$

معادله $P(x) = 0$ را تشکیل داده و پس از حل آن نقاط سربه‌سری را به دست می‌آوریم:

$$P(x) = 0 \Rightarrow -x^2 + 60x - 800 = 0 \Rightarrow x^2 - 60x + 800 = 0$$

$$\Rightarrow (x - 40)(x - 20) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x - 40 = 0 \Rightarrow x = 40 \\ x - 20 = 0 \Rightarrow x = 20 \end{cases}$$

نقاط سربه‌سری تولید $x = 20$ و $x = 40$ کالا هستند که کم‌ترین آن $x = 20$ کالا می‌باشد.

مشابه این سوال در کنکور سراسری اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ آمده است.

اگر $P(x) = 200(-x^2 - 540x + 112000)$ ، سود حاصل از فروش تعداد x کالای تولیدی یک شرکت باشد، این شرکت با فروش چند کالا، نه سود و نه ضرر می‌کند؟

۱۴۰ (۴)

۱۶۰ (۳)

۷۰۰ (۲)

۸۰۰ (۱)

پاسخ: گزینه ۳

گروه آموزشی ماز

۱۶- با توجه به متن کتاب درسی، چند مورد نادرست ذکر شده است؟

- یونانیان باستان، انواع ادبی را به چهار دسته حماسی، غنایی، مدحی و تعلیمی تقسیم کرده‌اند.
- کتاب‌ها معمولاً متن‌های شنیداری به شمار می‌آیند.
- خواندن دقیق متن، نخستین گام مؤثر در رویارویی با متون است.
- پس از خواندن، لحن مناسب با حال و هوای محتوای اثر شناسایی می‌شود.
- هر چیزی که ذهن ما را به پویایی در آورد، متن است.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

(متوسط - مبانی تحلیل متن - خط به خط - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۳

- یونانیان باستان، انواع ادبی را به چهار دسته حماسی، غنایی، نمایشی و تعلیمی تقسیم کرده‌اند.
- کتاب‌ها معمولاً متن‌های دیداری به شمار می‌آیند.
- پس از شناسایی لحن مناسب با حال و هوای محتوای اثر، خواندن اتفاق می‌افتد.

گروه آموزشی ماز

۱۷- نوع ادبی کدام بیت متفاوت است؟

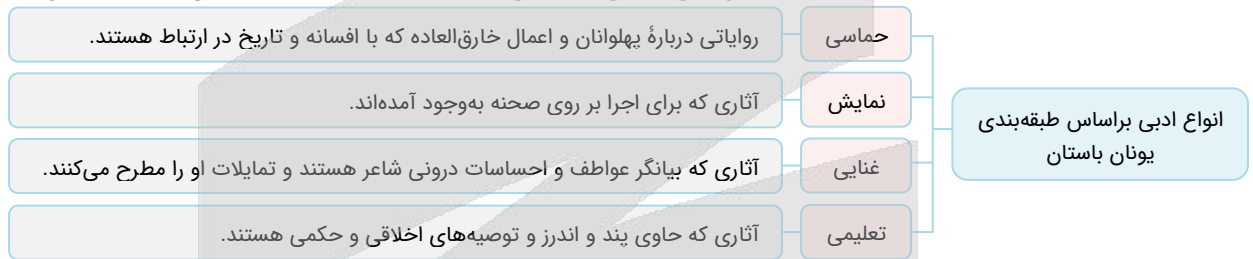
مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد
که دشمن توان بود در زی دوست
در باغ لاله روید و در شوره بوم خس
کاین رنج و سختیم همه پیش اندکی شود

- ۱) نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود
- ۲) ز بیگانه پرهیز کردن نکوست
- ۳) باران که در لطافت طبعش خلاف نیست
- ۴) خونم بریز و بر سر خاکم گذار کن

(متوسط - ترکیبی - مبانی تحلیل متن - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۴

بیت گزینه ۴، در ارتباط با معشوق شاعر است بنابراین در نوع ادبی «غنایی» جای می‌گیرد. سایر ابیات، توصیه‌های اخلاقی دارند و جزء نوع «تعلیمی» هستند.

گروه آموزشی ماز

۱۸- در کدام ابیات، واژگان کهنی می‌توان یافت که امروزه به شکل دیگری به کار می‌روند؟

شوی بنگاه مار و لانه مور
هم پختن این هوس که نتوان دانست
می‌جست و هم از زمین بر آورد آخر
بعد از آن در نوحه آمد می‌گریست
(۴) «ب» و «د»

- الف: دلا اصلاً نمی‌ترسی که روزی
 - ب: دل گفت نفس مزین که تدبیر آنست
 - ج: عشقی که فرو برد جهانی به زمین
 - د: چون شنید این پند در وی بگریست
- (۲) «الف» و «د»

(دشوار - مبانی تحلیل متن - خط به خط - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۴

جرقه ذهنی

در سؤالاتی که چنین موضوعاتی دارند (که به «تشخیص» یک ویژگی در متن مربوط می‌شوند)، عموماً آن ویژگی موردنظر پیش از این در کتاب (خصوصاً در درس یکم علوم و فنون دهم، یا دروس سبک‌شناسی) نقل شده است؛ تسلط بر آنچه کتاب مطرح می‌کند، دقت شما را در تشخیص سریع‌تر موارد درون سؤالات افزایش می‌دهد. «نتوان دانست» و «بنگریست» از واژگان کهنی هستند که امروزه، به گونه‌ای دیگر به کار گرفته می‌شوند. در سایر ابیات چنین واژگانی دیده نمی‌شود.

دام تستی

واژگانی که ممکن است معانی کهنی داشته باشند و در کتاب مطرح شده‌اند، یا حروف اضافه‌ای که ممکن است «شبهه به دو حرف اضافه برای یک متمم» به نظر برسند، ممکن است تله سؤالات این‌چنینی باشند. برای مثال، در مورد «الف» فعل «شوی» به شکل اسنادی و عادی به کار رفته است.

گروه آموزشی ماز

۱۹- کدام عبارت «فاقد» ویژگی زبانی موجود در «کلیله و دمنه» است؟

- (۱) مادام که راه حذر پیش وی گشاده باشد در مقام خوف و فرع نه ایستد.
- (۲) چون شاخ رز که بر درخت نیکوتر و بارورتر نرود و بدانچه نزدیک تر باشد در آویزد.
- (۳) وانگاه بر کران چشمه‌ای رفته که درو غوکان بسیار بودند و ملک کامگار و مطاع داشتند.
- (۴) پسر گفت: «در کتابی خواندم که هر که بزرگی خواهد باید هر چه دارد ایثار کند.»

پاسخ: گزینه ۴

(دشوار - مبانی تحلیل متن - خط به خط - ۱۰۰)

در عبارت گزینه ۴ «ویژگی‌های زبانی کلیله و دمنه دیده نمی‌شود».

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱. جدانویسی نشانه منفی ساز فعل «ن»
۲. کاربردهای کهن واژگان که امروزه، به گونه‌ای دیگر به کار گرفته می‌شوند: شاخ (در معنای شاخه درخت).
۳. جمع کلمه «غوک» با نشانه «ان»

گروه آموزشی ماز

۲۰- در کدام بیت، نکته برجسته قلمرو زبانی موجود در شعر عطار (داستان روباه و شکارچی) به چشم می‌خورد؟

- (۱) تا زنده است دل نیست لذت‌پذیر دنیا
 - (۲) پیشه‌ای چون حيله‌سازی نیست در عالم روا
 - (۳) آگیری می‌کند شمشیر را صاحب هنر
 - (۴) آن کام و دهان و لب و دندان که تو داری
- کی می‌شود نمک‌سود ماهی ز شور دریا
پنج دانگ خلق، شش دانگند در بازندگی
در دل شب‌ها، دعا بی‌گریه، تیغ آهن است
عیش است ولی تا ز برای که مہیاست

پاسخ: گزینه ۲

(دشوار - مبانی تحلیل متن - خط به خط - ۱۰۰)

ترکیب‌سازی (مانند «حيله‌سازی») از نکات برجسته قلمرو زبانی شعر عطار است که در این بیت نیز دیده می‌شود.

نقد کتاب درسی بر شعر عطار		
متن	قلمرو زبانی	مصادق و نمونه
شعر عطار	وجود واژگان کهن	گازر (دباغ): دهد حالی به گازر پوستینم
	کاربرد شبکه معنایی	یارستن (توانستن): نمی‌یارست روبه را کم انگاشت
	ترکیب‌سازی	حیله، داستان، تزویر، دام دل، زبان، گوش، دندان
	کاربردهای تاریخی دستور	روبه‌بازی: به روبه‌بازی اندیشید در راه حیله‌سازی: کنون باید به کارم حیله‌سازی
	زبان شعر ساده و جمله‌ها کوتاه	مرده کرد: پس آنکه مرده کرد او خویشان را نمی‌یارست روبه را کم انگاشت
	ساختمان ساده واژگان	به کار آید همی دندان او نیز به دام افتاد روباهی سحرگاه
		به روبه‌بازی اندیشید در راه دام، روباه، صیاد، گازر، گوش، دل، زبان

گروه آموزشی ماز

۲۱- نوع ادبی کدام دو بیت یکسان است؟

- الف: به شمشیر هندی برآویختند
 - ب: صبر بر جور رقیبت چه کنم گر نکنم
 - ج: عاقل به اختیار نخواهد هلاک خویش
 - د: مکن صبر بر عامل ظلم دوست
- (۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»
- همی ز آهن آتش فرو ریختند
همه دانند که در صحبت گل خاری هست
پیش از هلاک من ز کفم رفت اختیار
که از فرهی با بدش کند پوست

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - مبانی تحلیل متن - ترکیبی - ۱۰۰)

بیت‌های «ب» و «ج» هر دو غنایی هستند.

بیت «الف» حماسی و بیت «د» تعلیمی است.

نکته مهم

در بیت «ب» صبر شاعر در برابر جور و ستم‌های نگهبان معشوق است به همین خاطر شعر در رده ادبیات غنایی قرار می‌گیرد، اما در بیت «د» شاعر مخاطب را به خاطر صبر در برابر ستم حاکم ظالم نکوهش می‌کند؛ بنابراین شعر در حوزه ادبیات تعلیمی است.

گروه آموزشی ماز

۲۲- ویژگی زبانی کدام عبارت در مقابل آن نادرست آمده است؟

- ۱) چو نامه به نزد سیاهش رسید
- ۲) مدامش به خون دست و خنجر خضاب
- ۳) دل نمی یارست نامش گفتن و در بسته ماند
- ۴) خط سیه کرده تظلم به در چرخ برید

پاسخ: گزینه ۴

(دشوار - مبانی تحلیل متن - ترکیبی - ۱۰۰۱)

در این بیت از واژگان کهن فارسی استفاده نشده است.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱ ساخت ترکیب «ناخوب» با پیشوند صف ساز «نا»
- ۲ مدامش به خون دست و خنجر خضاب [بود] بر آتش دل خصم از او چون کباب [بود].
- ۳ «نمی یارست» از نمونه کاربرهای تاریخی دستور است.

گروه آموزشی ماز

۲۳- جاهای خالی زیر به ترتیب با واژگان کدام گزینه پر می شوند؟

- الف: بدون کمتر می توان عواطف را برانگیخت.
ب: تشخیص مناسب هر متن، خواندن را دلنشین تر و درک محتوا را آسان تر می سازد.
ج: امری حسّی است و بیرون از ذهن کسی که آن را درمی یابد، وجود ندارد.

۱) وزن - لحن - وزن ۲) عاطفه - وزن - وزن ۳) عاطفه - لحن - وزن ۴) وزن - وزن - وزن - عاطفه

پاسخ: گزینه ۱

(آسان - سازه ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی - خط به خط - ۱۰۰۲)

الف: بدون وزن، کمتر می توان عواطف را برانگیخت.

ب: تشخیص لحن مناسب هر متن، خواندن را دلنشین تر و درک محتوا را آسان تر می سازد.

ج: وزن، امری حسّی است و بیرون از ذهن کسی که آن را در می یابد، وجود ندارد.

تأثیر و تعریف وزن

درباره تأثیر وزن در شعر، می توان گفت پس از عاطفه مهم ترین و مؤثرترین عامل، «وزن» است. بدون وزن، کمتر می توان عواطف را برانگیخت. اصولاً انتظاری که آدمی از شعر دارد، این است که بتواند آن را زمزمه کند و علت این که شعر را بیش تر از نثر می خواند، همین شوق به زمزمه و آوازخوانی است. وزن در شعر، جنبه تزیینی ندارد؛ بلکه جزء طبیعت شعر است و برای نشان دادن عواطف، نمی توان از آن چشم پوشید. وزن یکی از مهم ترین ارکان شعر است و این موضوع به خوبی نشان می دهد که گوش نوازی و خوش آهنگی چه تأثیری بر انسان دارد؛ حتی بیش تر کتاب های مقدّس نیز از کشش و جاذبه آهنگ و کلام موزون، بهره گرفته اند. وزن ادراکی است که از احساس نظم حاصل می شود. وزن، امری حسّی است و بیرون از ذهن کسی که آن را در می یابد، وجود ندارد؛ وسیله ادراک وزن، حواس ما است.

گروه آموزشی ماز

۲۴- چند بیت از ابیات زیر، به ترتیب دارای لحن حماسی و چند بیت دارای حالت شادی است؟

- الف: یکی لشکر آراسته چون عروس
ب: بشد هوش از آن مرد رزم آزمای
ج: ساقی قدحی که کار دنیا همه هیچ
د: چو گرد آمدی مرد از ایشان دویست
ه: زهر بیاور که ز اجزای من
۱) دو - سه ۲) سه - دو ۳) چهار - یک ۴) یک - چهار

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - سازه ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی - خط به خط - ۱۰۰۲)

بیت «الف»، «ب» و «د» دارای لحن حماسی هستند. بیت «ج» و «ه» حالت شادی و نشاط دارند.

نکته

وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه، بار حماسی فضای شعر را غنی تر می سازد.

گروه آموزشی ماز

۲۵- وزن، آهنگ و عاطفه کدام گزینه با بیت زیر تناسب دارد؟

- «به وصل دوست گرت دست می دهد یک دم
۱) خورشید در سپهر بلرزد چو عکس از آب
۲) میان انجمن از لعل او چو آرم ییاد
۳) منم که دیده به دیدار دوست کردم باز
۴) دامن خاک کلبه بزار گشته است
برو که هر چه مراد است در جهان داری»
گر در کف تو تیغ بجنبید به عزم جنگ
مرا سرشک چو یاقوت در کنار آید
چه شکر گویمت ای کارساز بنده نواز
مانده است بس که دامن مردم به زیر خاک

در هر دو بیت، شاعر، شعر خود را با وزن و آهنگی درآمیخته است که به آسانی، حالت شادی و نشاط حاصل از وصال معشوق را به خواننده منتقل می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ شاعر به تعریف از ممدوح پرداخته و نشانه‌ای از شادابی در بیت مشاهده نمی‌شود.

۲ شاعر از اشک خونین خود در فراق یار سخن می‌گوید.

۴ شعر حالت عاطفی غم را تداعی می‌کند.

برخی لحن‌های اصلی خواندن شعر فارسی

- **ستایشی (مناجات، تحمید و نیایش):** برخی متون به‌طور خاص به خداوند می‌پردازند؛ در خواندن این متون، لحنی آرام و متین را باید حفظ کرد که نشان‌دهنده خضوع و خشوع خواننده باشد و عاطفه مولف را - که در این متن، بنده‌ای است که با خدا سخن می‌گوید - منتقل کند.

- **مدحی:** برخی متون به قصد ستودن و بزرگداشت یک انسان دیگر نوشته شده‌اند. آن انسان دیگر گاهی شخصیتی دینی و مقدس است و گاهی شخصیتی تاریخی که شاعری وی را ستوده‌است. این متون ممکن است آن فرد موردنظر یا «ممدوح» را خطاب قرار دهند یا سوم شخص از او صحبت کنند. در خواندن این متون به حالت ستایش‌آمیز متن دقت می‌کنیم. متن باید با جدیت و صلابت خوانده شود تا احساس ارج و بزرگی فرد موردنظر را به شنونده منتقل کند.

- **تعلیمی (اندرزی):** تاکید بر تعلیم و آموختن نکته‌ای اخلاقی و اصلی مهم به شنونده است. باید متن به‌گونه‌ای خوانده شود که با آرامش و تاکیدهای به‌خصوص، در دل شنونده نفوذ کند. در این متون شاعر همچون انسانی باتجربه و پخته سخن می‌گوید.

- **حماسی:** باتوجه به موضوع که جنگاوری و دلاوری است، لحن چنین متنی باید محکم و باصلابت باشد؛ در خوانش متون حماسی، باید لحنی استوار و بی‌لرزش اتخاذ کرد. وزن اغلب متون منظوم حماسی «فعولن فعولن فعولن فعل» یا «تتن تن تن تن تن تن تن» است که باید با آن انس داشته باشید. بعضی واژه‌ها در ابیات حماسی به تاکید خاصی نیاز دارد؛ فراز و فرود صدا اهمیت فراوانی در انتقال این تاکید دارد. بر روی هجاهای پایانی ابیات حماسی کشش خاصی بگذارید.

- **روایی:** لحن مناسب روایت و بازگویی یک قصه یا حکایت لحنی آرام و کشدار است که ابیات را به یک‌دیگر پیوند بدهد تا رشته کلام و ارتباط طولی متن گسسته نشود.

گروه آموزشی ماز

۲۶- در کدام بیت، از آرایه «واج آرایی» بهره کمتری گرفته شده است؟

طرفه بود که چشم به طرفا برفاکنند
در ششدره عذرا و شی صد فصل عذرا ریخته
ساره را سیاره سیما دیده‌ام
هزار فضل ربیعش خریطه‌دار سخا

۱) آن کس که یافت طوبی و طرف ریاض خلد
۲) سرمست عشق سرکشی خاکستری در آتشی
۳) آسیه توفیق و ساره سیرت است
۴) هزار فصل ربیعش جنبه‌دار جمال

در این گزینه واج کم‌تر از سایر گزینه‌ها به کار رفته است.

بررسی گزینه‌ها:

۱ تکرار واج «ط» (۴ بار) و واج «ر» (۵ بار)

۲ تکرار واج «ش» (۶ بار) و واج «س» (۶ بار)

۳ تکرار واج «س» (۷ بار)

۴ تکرار واج «ر» (۷ بار)

واج آرایی

در زبان عادی، تکرار پسندیده نیست، اما در زبان ادبی تکرار بر جاذبه، کشش و گوش‌نوازی سخن می‌افزاید. در زبان ادبی، به تکرار چندباره یک واج در کلام به‌گونه‌ای که بر موسیقی و تأثیر آن بیفزاید، «واج آرایی» می‌گویند. واج آرایی چگونه بر موسیقی و تأثیر کلام می‌افزاید؟ واج‌های تکرار شده باید نزدیک به هم و محسوس باشند.

نکته: تکرار صامت‌ها از مصوت‌ها محسوس‌تر است. **نمونه:**

پیش از اینت بیش از این اندیشه عشاق بود
مهرورزی تو با ما شهره آفاق بود
خیزید و خز آرید که هنگام خزان است
باد خنک از جانب خوارزم وزان است

گروه آموزشی ماز

۲۷- در کدام بیت، آرایه‌های واژه آرایی و واج آرایی در صامت و مصوت دیده می‌شود؟

بی‌وفا یاران که بر بستند بار خویش را
خروش از خم چرخ چاچی بخاست
نهنگ یم قدرت حق، علی
دست من گیر که دست از دو جهان وادارم

۱) یلار بارافتاده را در کاروان بگذاشتند
۲) بر او راست خم کرد و چپ کرد راست
۳) شجاع غضنفر وصی نبی
۴) سر من دار که چشم از همگان در دوزم

صامت «ر» و مصوت «آ» واج آرای

یار: واژه آرای

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ فقط واج آرای دارد. (تکرار صامت «خ» و «چ»)

۳ فقط واج آرای در مصوت کوتاه «ب»

۴ فقط واژه آرای دارد. (تکرار واژه «من»)

گروه آموزشی ماز

۲۸- آرایه روبه‌روی کدام بیت نادرست است؟

(۱) از درونم برون نخواهد رفت

(۲) گوهر از گفتار بارم، زر ناب از روی زرد

(۳) حاصل ما نیست غیر از خارخار جست‌وجو

(۴) گر چین سر زلف تو مشاطه (آرایشگر) گشاید

گرچه صد جای سینه پاره کنم (واج آرای)

گنج‌ها دارم به کنج عزلت از این کیمیا (واج آرای)

گردباد دامن صحرای امکانیم ما (واژه آرای) (خارخار: دغدغه، وسوسه)

عطبار به یک‌جو نخرند نافه چین را (واژه آرای)

چین (جناس تام): (۱) پیچ‌وتاب

(۲) کشور چین

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ صامت «ن» (واج آرای)

۲ صامت «گ» و «ر»

۳ واژه آرای: «ما»

گروه آموزشی ماز

۲۹- در ابیات کدام گزینه، آرایه «واژه آرای» دیده می‌شود؟

الف: مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو

ب: یار بیگانه نگیرد هر که دارد یار خویش

ج: سوختم در آتش فکرت روان خویش را عمری

د: طریقی فرایش گیر و رهی

ه: آن که هلاک من همی‌خواهد و من سلامت

(۱) «الف» - «د»

(۲) «ب» - «ه»

(۳) «ج» - «د»

(۴) «ج» - «الف»

یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو

ای که دستی چرب داری پیشتر دیوار خویش

تا تو می‌گویی که شعرم همچو آب است از روانی

همی‌رو که از قید هستی رهی

هر چه کند ز شاهی کس نکند ملامتش

«ب»: واژه «یار»

«ه»: واژه «من»

بررسی سایر موارد:

«الف»: واژه آرای ندارد.

«ج»: (روان = جان) با «روانی = روان و جاری بودن» تکرار ندارد.

«د»: رهی: جناس تام: (۱) راه (۲) رهشوی

واژه آرای (تکرار)

نکات کتاب درسی: تکرار بر جاذبه، کشش و گوش‌نوازی سخن می‌افزاید. شاعران و نویسندگان متون ادبی از تکرار واژه سود می‌برند. تکرار واژه بر تاثیر آهنگین بیت می‌افزاید.

تعریف: بیتی دارای واژه آرای یا تکرار است که در آن، حداقل یک واژه بیش از یک بار، بدون تغییر معنایی، آمده باشد.

مثال: یاقوت روان بخش تو تا قوت روان است چشم ز غمت چشمه یاقوت روان است (انسانی ۹۵ خارج)

واژه‌های مختلفی تکرار شده‌اند، اما تکرار بدون تغییر معنایی «یاقوت» و «است» در این بیت واژه آرای آفریده‌است.

گروه آموزشی ماز

۳۰- آرایه مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) تو را که از مل و مال است مستی و هستی

(۲) ای ریخته سیل ستم، بر جان ما سر تا قدم

(۳) آذر آز جانست آزرده است

(۴) می‌رود هر جا که باشد بی‌متاع و بی‌ملال

خمار و خواب تو را صور نشکند به صدا (واج آرای صامت)

پس ذره‌ای ناکرده کم، ما تن زده تا ریخته (تکرار)

زانکه آز است خود سر آزار (واج آرای مصوت)

رفته‌رفته می‌کند مشهور بحر و بر تو را (تکرار)

بیت فاقد تکرار است.

تذکره!

دقت کنید «رفته‌رفته» یک واژه است که به عنوان قید مکرر استفاده شده؛ بنابراین آرایه تکرار اتفاق نیفتاده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ تکرار صامت «م» و «س» (۴ بار)

۲ تکرار واژه «ما»

۳ تکرار مصوت بلند «ا» (۸ بار)

گروه آموزشی ماز

۳۱ - همه ابیات با بیت «گفت که شیخی و سری، پیشرو و راهبری / شیخ نیم، پیش نیم، امر تو را بنده شدم» تناسب مفهومی دارند، به جز:

۱) با وصل نمی‌پیچم وز هجر نمی‌نالم	حکم آن چه تو فرمایی من بنده فرمانم
۲) مراد هر که بر آری مطیع امر تو گشت	خلاف نفس که فرمان دهد چو یافت مراد
۳) گر دوست بنده را بکشد یا بی‌رود	تسلیم از آن بنده و فرمان از آن دوست
۴) هر کس سر سودایی دارند و تمنایی	من بنده فرمانم تا دوست چه فرماید

مضمون موردنظر سوال: تسلیم و مطیع بودن در برابر معشوق / پیروی از معشوق

مضمون گزینه ۲: توصیه به دوری کردن از هوای نفس

تشریح گزینه ۲: خواسته هرکسی را برآورده‌سازی، از اوامر تو اطاعت می‌کند، به جز نفس اماره، که هرچقدر خواسته او را برآورده سازی، باز هم به تو امر و فرمان می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ مضمون «تسلیم‌بودن پیش معشوق» در مصراع دوم کاملاً روشن است؛ «حکم آن [است] که تو فرمایی (= دستور دهی)».	۳ مضمون مشترک با صورت سوال در مصراع دوم مشهود است؛ «تسلیم از آن بنده [است] و فرمان (= حکم‌رانی) از آن دوست [است]
۴ مضمون مشترک با صورت سوال در مصراع دوم دیده می‌شود؛ «من بنده فرمانم».	

با شخصیت «عاشق» ادبیات فارسی بیش‌تر آشنا شوید!

«عاشق» در ادبیات غنایی فارسی در بسیاری از بیت‌هایی که با آن مواجه می‌شوید، مجموعه ویژگی‌های ثابت دارد که تنها به شکل‌های مختلف بیان می‌شود. «عاشق» این ماجرا فردی است که مراقب بوده به دام عشق نیفتد:

«به هوش بودم از اول که دل به کس نسپارم شمایل تو بدیدم، نه عقل ماند و نه هوشم».

اما وقتی معشوقی زیبارو و سنگین‌دل، دل او را می‌رباید، دیگر کار از کار می‌گذرد. این شخصیت در ادبیات فارسی با ویژگی‌های زیر توصیف می‌شود:

- بی‌خود، آشفته، محو یار و دیوانه‌آسا:

مستغرق عشقت آن‌چنانم که ام هستی خویش شد فراموش

- پاکباز، جان‌فشان، تا پای جان در راه عشق صادق و راستین:

ز محبت نخواهم که نظر کنم به رویت که محب صادق آن است که پاکباز باشد

- بی‌خواب و بی‌قرار:

قرار و خواب ز حافظ طمع مدار ای دوست قرار چپست، صبوری کدام و خواب کجا

- تسلیم محض:

دین و دل ای پادشاه صورت و معنی ما به تو دادیم، اختیار تو داری

- وفادار:

چنان کرشمه ساقی دلم ز دست ببرد که با کس دگر نیست برگ گفت و شنید

- رنج‌کش، بلاجو، پذیرای هرچه از دوست می‌رسد:

من از چشم تو ای ساقی خراب افتاده‌ام لیکن بلایی کز حبیب آید هزارش مرحبا گفتیم

- مورد سرزنش:

سعدی از سرزنش غیر نترسد، هیئات! غرقه در نیل چه اندیشه کند باران را

گروه آموزشی ماز

۳۲- کدام بیت مفهومی متفاوت دارد؟

- (۱) ضرورت است که نیکی کند کسی که شناخت
(۲) جز نام نیک و بد چه شنیدی که بازماند
(۳) ز مال و منصب دنیا جز این نمی ماند
(۴) بسیار کس برو گذشته است روزگار
- که نیکی و بدی از خلق داستان ماند
از دور مُلک دادگران و ستمگران؟
میان اهل مروت که یاد باد فلان
اکنون که بر تو می گذرد نیک بگذران

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - واج آرای و واژه آرای - مفهومی - ۱۰۰۳)

مفهوم این بیت «توصیه به خوش گذرانی و زندگی خوب داشتن» است، اما مفهوم سایر گزینه ها «ماندگاری نام نیک» است.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱ «نیکی و بدی از خلق داستان ماند» ← باقی می ماند و مشهور می شود.
۲ پرسش انکاری مصراع اول مضمون را نشان می دهد؛ «از دور ملک (= روزگار پادشاهی) دادگران و ستمگران، جز نام نیک و بد چه شنیدی که بازماند؟»
(= چیزی جز نام نیک و بد نمانده است).
۳ تنها چیزی که از آدمی در میان جوانمردان می ماند این است که [بعد از مرگش] بگویند: یادش بخیر!

گروه آموزشی ماز

۳۳- مفهوم کدام گزینه با بیت «با من بودی منت نمی دانستم / تا من بودی منت نمی دانستم» تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) سال ها دل طلب جام جم از ما می کرد
(۲) تا از طلب به راه رسی سال ها است راه
(۳) از همه کس کناره گیر صحبت آشنا طلب
(۴) از خود طلب که هر چه طلب می کنی ز یار
- آن چه خود داشت ز بیگانه تمنا می کرد
بس کن حدیث یافت، طلب را به جان طلب
هم ز خدا خودی طلب هم ز خودی خدا طلب
در تنگنای کعبه و در سومنات نیست

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - واج آرای و واژه آرای - مفهومی - ۱۰۰۳)

در صورت سؤال و سایر گزینه ها سخن از «طلب یار در خود» است، اما در گزینه ۲ شاعر می گوید: از طلب تا وصال، بسیار طولانی است؛ پس گمان نکن که به خدا رسیده ای؛ بلکه او را طلب کن.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱ سال ها دل به دنبال جام جهان نما می گشت در حالی که آن در خود او بود!
۳ از همه دوری کن و فقط با خدا هم نشین باش. خدا را در خود و خود را در خدا بیاب!
۴ خدا در کعبه و بت خانه های هندیان نیست؛ بلکه در وجود خودت است.

گروه آموزشی ماز

۳۴- کدام بیت با بیت «ما را سری است با تو که گر خلق روزگار / دشمن شوند و سر برود هم بر آن سریم» تناسب مفهومی دارد؟

- (۱) به تیغم گر کشد دستش نگیرم
(۲) بهر دفع سخن دشمن و از بیم رقیب
(۳) نکنم خلاف رایش به جفا و جور دشمن
(۴) چشم اگر با دوست داری گوش با دشمن مکن
- وگر تیغم ز نند متنت پذیرم
دیده سوی دگری دارم و خاطر سوئی
که محب دوست بیمی نبود ز هر گزندش
عاشقی و نیک نامی سعیدای سنگ و سیوست

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - واج آرای و واژه آرای - مفهومی - ۱۰۰۳)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه (۳) این است که عاشق، از آزار و جفای دشمن در راه عاشقی، بیمی ندارد.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱ جانفشانی در راه عشق
۲ پنهانی عشق ورزیدن
۴ عاشقی و خوشنامی، ناسازگارند.

عاشق تسلیم معشوق است

عاشق تسلیم معشوق است؛ حتی تسلیم عشق و دردهای آن ها را تحمل می کند. عاشق به سود و زیان خود، آن چه خود به دست بیاورد، چندان اهمیت نمی دهد.

مثال (نمونه های شاخص):

ز دوست هر که تو بینی مراد خواهد خواست مراد خاطر سعدی مراد خاطر اوست (سعدی)
گر بنوازی به لطف، و ر بگذاری به قهر
حتی عاشق از این تسلیم بودن راضی است و در پی رهایی از دام عشق نیست.

مثال (نمونه های شاخص):

اسیرش نخواهد رهایی ز بند
مريض عشق تو چون مایل شفا گردد
شکارش نجوید خلاص از کمند (سعدی)
اسیر قید تو کی طالب نجات شود (سعدی)

۳۵- کدام بیت با مفهوم نهایی قطعه زیر تناسب مفهومی دارد؟

- «چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن
اگر باران به کوهستان نبارد
(۱) بخور چیزی از مال و چیزی بده
(۲) مخور جمله ترسم که دیر ایستی
(۳) در خرج بر خود چنان درمبند
(۴) چو باران که یک‌یک مهیا شود

که می‌گویند ملاحان سرودی
به سالی دجله گردد خشک‌رودی
ز بهر کسان نیز چیزی بده
به پیرانه‌سر بد بود نیستی
که گردی ز ناخوردگی دردمند
شود سیل و آنگه به دریا شود

پاسخ: گزینه ۲

(آسان - واج آرایی و واژه آرایی - مفهومی - ۱۰۰۳)

مفهوم قطعه صورت سؤال «توصیه به تعادل و میانه‌روی در خرج کردن» است.

در بیت دوم نیز شاعر می‌فرماید: همه دارایی‌ات را یک‌دفعه مخور (خرج نکن) زیرا تنگ‌دستی در زمان پیری، خیلی سخت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ توصیه به بخشش به دیگران

۳ دوری از خسیس بودن

۴ باران قطره قطره می‌بارد، اما سیل‌وار به دریا می‌ریزد. (دنیا ذره ذره می‌بخشد اما ناگهان به طور کلی همه را پس می‌گیرد).

گروه آموزشی ماز

۳۶- «سارا همیشه در تعطیلات آخر هفته با دوستانش به رستوران می‌رود و غذاهای چرب و فست‌فود می‌خورد. خانواده وی به خاطر این کار او را نکوهش می‌کنند. به پیشنهاد خانواده، سارا آزمایش می‌دهد و متوجه می‌شود که دچار کبد چرب شده است. سارا تصمیم می‌گیرد که مصرف غذاهای چرب را ترک کند و سبک زندگی سالم را برگزیند.» در متن داده شده به ترتیب پیامد ارادی و پیامد طبیعی کنش سارا کدام است؟

- (۱) سبک زندگی سالم - خوردن فست‌فود
(۳) ابتلا به کبد چرب - به رستوران رفتن

- (۲) مورد نکوهش خانواده قرار گرفتن - آسیب دیدن کبد
(۴) ترک مصرف غذاهای چرب - مورد نکوهش خانواده قرار گرفتن

(دشوار - کنش‌های ما - مفهومی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد:

- کنش: خوردن غذاهای چرب و فست‌فود
- پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر: ترک مصرف غذاهای چرب
- پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری: مورد نکوهش خانواده قرار گرفتن
- پیامد طبیعی (غیرارادی): آسیب دیدن کبد و ابتلا به کبد چرب

گروه آموزشی ماز

۳۷- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب، به کدام ویژگی کنش اشاره دارند؟

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟»
- رفتن به کنار رودخانه به قصد شنا کردن یا لذت بردن از شنیدن صدای آب
- بالا بردن دست خود در کلاس برای کسب اجازه جهت خروج از کلاس

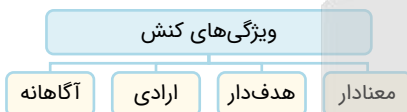
- (۱) آگاهانه - ارادی - هدفدار (۲) هدفدار - ارادی - معنادار (۳) آگاهانه - هدفدار - هدفدار (۴) هدفدار - هدفدار - معنادار

(متوسط - کنش‌های ما - مفهومی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

بررسی موارد:

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» ← هدفدار
- رفتن به کنار رودخانه به قصد شنا کردن یا لذت بردن از شنیدن صدای آب ← هدفدار
- بالا بردن دست خود در کلاس برای کسب اجازه جهت خروج از کلاس ← معنادار

گروه آموزشی ماز

۳۸- چه تعداد از موارد زیر کنش محسوب نمی‌شوند؟

- «ضربان قلب، کتاب خواندن، بسته شدن خودآگاه چشم، خوابیدن، گردش خون»
(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

(آسان - کنش‌های ما - مفهومی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

ضربان قلب و گردش خون چون غیرارادی هستند، کنش محسوب نمی‌شوند.

نکته

- بسته شدن خودآگاه چشم چون ارادی انجام می‌شود، «کنش» است.
- کتاب خواندن و خوابیدن هم چون بااراده انسان انجام می‌شوند، «کنش» هستند.

گروه آموزشی ماز

۳۹- به ترتیب «ایجاد امنیت در ورزشگاه به وسیله پلیس»، «سلام کردن» و «عدالت» مصداق کدام یک از پدیده‌های اجتماعی هستند؟

- (۱) جامعه‌پذیری - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی
(۳) کنترل اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی
(۲) جامعه‌پذیری - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی
(۴) کنترل اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی

(متوسط - کنش و پدیده‌های اجتماعی - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

- ایجاد امنیت در ورزشگاه به وسیله پلیس ← کنترل اجتماعی
- سلام کردن ← هنجار اجتماعی
- عدالت ← ارزش اجتماعی

هنجار اجتماعی شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

ارزش اجتماعی آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.

کنترل اجتماعی مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد.

گروه آموزشی ماز

۴۰- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

الف - ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از چه طریقی تحقق می‌یابند؟

ب - پدیده‌های اجتماعی چگونه فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنش‌ها و زندگی انسان ایجاد می‌کنند؟

ج - کدام پدیده‌های اجتماعی از جنس هدف و مقصود هستند؟

۱) کنش اجتماعی - با خلق شدن به وسیله انسان‌ها - هنجارها

۲) نهادهای اجتماعی - با معنادار شدن پدیده‌های اجتماعی - هنجارها

۳) کنش اجتماعی - با مستقل شدن از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند - ارزش‌ها

۴) نهادهای اجتماعی - با وابسته شدن به انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند - ارزش‌ها

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - کنش و پدیده‌های اجتماعی - خط به خط - ۱۰۰۲)

بررسی موارد:

«الف»: ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش اجتماعی تحقق می‌یابند.

«ب»: پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند.

«ج»: ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

نکته

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. افراد با عمل کردن بر اساس ارزش‌ها و هنجارها، موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.

گروه آموزشی ماز

۴۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با «هنجار اجتماعی» درست است؟

- فرزندآوری یک هنجار اجتماعی است.

- اگر کنش اجتماعی نباشد هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد.

- شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

- افراد جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند.

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - کنش و پدیده‌های اجتماعی - خط به خط - ۱۰۰۲)

بررسی موارد نادرست:

- عبارت اول: فرزندآوری یک ارزش اجتماعی است.

- عبارت چهارم: افراد یک جامعه نسبت به ارزش‌های اجتماعی گرایش و تمایل دارند.

نکته

هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است. مثلاً در هر جامعه‌ای احوال‌پرسی از دیگران، شیوه‌های معینی دارد. هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

گروه آموزشی ماز

۴۲- به ترتیب، کدام یک در رابطه با خانواده‌های تک‌فرزند درست نیست و کدام یک در رابطه با خانواده‌هایی که چندین فرزند دارند، درست است؟

۱) کودکان زودرنج و آسیب‌پذیر می‌شوند - فرزندان در تعامل با یکدیگر، ارتباط گرفتن با دیگران، تقسیم کار، تعاون و همکاری در انجام کارها را یاد می‌گیرند.

۲) کودکان در خانه ارتباط با افراد هم‌سن و سال خود را می‌آموزند - ارتباط این کودکان، محدود به ارتباط پدر و مادر و فرزند است.

۳) والدین انتظار بالایی از فرزندان خود دارند - والدین، حمایت و پشتیبانی زیادی از فرزندان خود به عمل می‌آورند.

۴) از تمرکز افراطی والدین بر فرزندان کاسته می‌شود - پدر و مادر با درک تفاوت‌های کودکان خود، انتظاراتشان را تنظیم می‌کنند.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ درست (ویژگی خانواده‌های تک‌فرزند) - درست (ویژگی خانواده‌های دارای چند فرزند)
- ۲ نادرست (نمی‌آموزند) - نادرست (ویژگی خانواده‌های تک‌فرزند)
- ۳ درست (ویژگی خانواده‌های تک‌فرزند) - نادرست (ویژگی خانواده‌های تک‌فرزند)
- ۴ نادرست (ویژگی خانواده‌های دارای چند فرزند) - درست (ویژگی خانواده‌های دارای چند فرزند)

گروه آموزشی ماز

۴۳- هر یک از موارد زیر به ترتیب با مفاهیم کدام گزینه مرتبط هستند؟

- ترافیک
- عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن
- آلودگی طبیعت و محیط زیست نتیجه کارهای نابخردانه انسان‌هاست.
- تداوم جهان اجتماعی به نسل‌های بعد
- (۱) پدیده تکوینی - تکوینی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - از طریق تعلیم و تربیت
- (۲) پدیده اعتباری - تکوینی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - با انتقال فرهنگ خود
- (۳) پدیده تکوینی - اعتباری - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - از طریق وراثت
- (۴) پدیده اعتباری - اعتباری - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - از راه آموزش

بررسی موارد:

- ترافیک یک پدیده اعتباری است.
- عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن، تکوینی است.
- عبارت «آلودگی طبیعت و محیط زیست نتیجه کارهای نابخردانه انسان‌هاست» به تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی اشاره دارد.
- جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد.

نکته

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها «تکوینی» است؛ یعنی بر اساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند؛ ولی عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با «قرارداد» آن‌ها به وجود می‌آید.

گروه آموزشی ماز

۴۴- جهان اجتماعی و نظم آن، و آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، و بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است، نامیده می‌شود.

- (۱) تکوینی است - آگاهی فردی و خصوصی است - فرهنگ عمومی
- (۲) اعتباری است - آگاهی مشترک و عمومی است - خرده‌فرهنگ
- (۳) تکوینی نیست - آگاهی فردی و خصوصی نیست - ضدفرهنگ
- (۴) اعتباری نیست - آگاهی مشترک و عمومی نیست - خرده‌فرهنگ موافق

جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است، «خرده‌فرهنگ» نامیده می‌شود.

تعریف: شیوه زندگی گروهی از انسان‌هاست که سالیان متمادی با هم زندگی می‌کنند.

فرهنگ عمومی: آن بخش از فرهنگ که همه اعضای جهان اجتماعی در آن اشتراک دارند.

خرده‌فرهنگ: بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است.

خرده‌فرهنگ موافق: به خرده‌فرهنگ‌های سازگار با فرهنگ عمومی می‌گویند.

ضدفرهنگ: خرده‌فرهنگ ناسازگار و مخالف با فرهنگ عمومی را می‌گویند.

گروه آموزشی ماز

۴۵- در بین عبارات زیر کدام موارد نادرست است؟

الف - احترام به قانون حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌هاست.

ب - کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتند، کنش اجتماعی‌اند.

ج - افراد با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها، موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.

د - پیامدهای غیرارادی کنش، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.

(۴) «الف» و «ج» و «د»

(۳) «ب» و «ج» و «د»

(۲) «الف» و «ب» و «ج»

(۱) «الف» و «ب» و «د»

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - گستره جهان اجتماعی - ترکیبی - ۱۰۰۳)

موارد «الف» و «ب» و «د» نادرست و مورد «ج» درست است.

بررسی موارد نادرست:

«الف»: احترام به قانون یک کنش اجتماعی است.

«ب»: کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتند، کنش اجتماعی نیستند؛ چون در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

«د»: پیامدهای غیرارادی کنش، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود.

پدیده‌های اجتماعی به جهان اجتماعی تعلق دارند. احترام به قانون یک کنش اجتماعی است. خانواده، امنیت، صلح و ... حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند.

گروه آموزشی ماز

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٤٦ - ٥١)

٤٦- ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾:

- (١) و در خلقت آسمان و زمین فکر می کنند خدای ما این ها را بیهوده نیافریدی!
- (٢) و در خلقت آسمان ها و زمین فکر کردند پروردگار ما این را بیهوده نیافرید!
- (٣) و در آفرینش آسمان ها و زمین تفکر می کنند پروردگار ما این را بیهوده نیافریدی!
- (٤) و در آفرینش آسمان و زمین تفکر کردند خدای ما این را بیهوده نمی آفریند!

پاسخ: گزینه ٣

(آسان - تمرین درس اول - خط به خط - ١٠٠)

بررسی گزینه ها:

یتفکرون (فعل مضارع): تفکر می کنند ← رد گزینه های ٢ و ٤
السَّمَاوَاتِ (جمع): آسمان ها ← رد گزینه های ١ و ٤

جنس و تعداد در یک نگاه

جنس	تعداد	مذكر	مؤنث
مفرد	-	مؤمن	مؤمنة
مثنی	ان مؤمنان عین مؤمنین	تان مؤمنتان تین مؤمنتین	
جمع	ون مؤمنون ین مؤمنین	ات مؤمنات	

ما خلقت (ماضی منفی صیغه مفرد مذكر مخاطب) نیافریدی ← رد گزینه های ٢ و ٤

گروه آموزشی ماز

٤٧- «هؤلاء المسافرون في بداية الأمر يسافرون إلى قريتنا ليُشاهدوا تلك الأشجار ذات الأوراق النضرة عن قريب!»:

- (١) این مسافران در ابتدای کار به روستایمان مسافرت می کنند تا از نزدیک آن درختان دارای برگ های تر و تازه را ببینند!
- (٢) این مسافران در ابتدای کار به روستای ما مسافرت می کنند تا از نزدیک آن درختان که برگ های تر و تازه دارند را ببینند!
- (٣) این ها مسافرانی هستند که در ابتدای امر برای دیدن آن درختان دارای برگ های تر و تازه از نزدیک به روستایمان مسافرت می کردند!
- (٤) اینان مسافرانی بودند که در ابتدای امر برای دیدن آن درختان دارای برگ های تر و تازه از نزدیک به روستا مسافرت می کنند!

پاسخ: گزینه ١

(دشوار - تمرین درس اول - ترکیبی - ١٠٠)

بررسی گزینه ها:

یسافرون: مسافرت می کنند ← رد گزینه ٣

به زمان فعل در ترجمه دقت کنید. مضارع را با ماضی استمراری اشتباه نگیرید.

هؤلاء المسافرون: این مسافران ← رد گزینه های ٣ و ٤

ساختار (اسم اشاره + اسم «ال» دار) به صورت یک «ترکیب» ترجمه می شود، نه «جمله».

ضمیر «نا» در «قريتنا: روستای ما» در گزینه (٤) ترجمه نشده است.

«يُشاهدوا» فعل است نه مصدر ← رد گزینه های ٣ و ٤

ذات: دارای ← رد گزینه ٢

گروه آموزشی ماز

٤٨- «كُنَّا نَنْتَظِرُ أَنْ تَفْرَغَ الْمَدْرَسَةُ مِنَ الطَّلَابِ لِنَسَاعِدَ خَادِمَ الْمَدْرَسَةِ وَنَنْظِفَ الْغُرْفَ!»:

- (١) انتظار می کشیدیم که مدرسه از دانش آموزان خالی شود، تا به خدمتکار مدرسه کمک کنیم و اتاق ها را تمیز کنیم!
- (٢) منتظر بودیم که دانش آموزان مدرسه را خالی کنند، تا با کمک به خدمتکار مدرسه، اتاق ها نظافت شود!
- (٣) انتظار می کشیدیم تا به خدمتگزار مدرسه کمک کنیم و پس از خالی شدن مدرسه، اتاق ها را تمیز کنیم!
- (٤) منتظر بودیم تا مدرسه از دانش آموزان خالی شود، و به خدمتگزار مدرسه یاری رسانیم تا اتاق ها تمیز شود!

پاسخ: گزینه ١

(متوسط - متن درس دوم - ترکیبی - ١٠٠٢)

بررسی گزینه ها:

أَنْ تَفْرَغَ: که خالی شود ← رد گزینه ٢ و ٣

لِنَسَاعِدَ: تا کمک کنیم ← رد گزینه ٢

«و نَنْظُرُ: و تمیز کنیم» صیغه متکلم مع الغیر و گذرا است، اما در گزینه‌های (۲ و ۴) نادرست ترجمه شده است. ← رد گزینه‌های ۲ و ۴

توجه به صیغه افعال در تست‌های ترجمه یکی از رایج‌ترین شیوه‌های رد گزینه است.

گروه آموزشی ماز

۴۹- عین الصحیح:

- (۱) «لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ»: از در اول وارد نشوید، و از درهای مختلف وارد شوید!
- (۲) سافرت إلى ایران مَرَّتَيْنِ، المَرَّةُ الْأُولَى بِالطَّائِرَةِ: برای دو بار به ایران سفر کردم؛ یک بار با هواپیما!
- (۳) ذَكَاءُ أَخِي الْأَكْبَرِ يَفُوقُ سَائِرَ زَمَلَاءِهِ فِي الصَّفِّ: هوش برادر بزرگترم، از سایر همشاگردی‌های خود در کلاس بالاتر است!
- (۴) ما أَجْمَلُ أَنْ نَرَى مَوَاطِنِينَ يَشْعُرُونَ بِالمَسْئُولِيَةِ لوطيهم: آن چه زیباتر است، این است که شهروندانی را ببینیم که حس مسئولیت‌پذیری به وطنشان دارند!

(دشوار - تمرین درس دوم - ترکیبی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱- من باب واحد: از یک در

اعداد اصلی ۱ و ۲، بعد از معدود می‌آیند؛ دقت کنید که در ترجمه آن‌ها را با اعداد ترتیبی اشتباه نکنید.

۲- المَرَّةُ الْأُولَى: بار اول، اولین بار

۴- ما أَجْمَلُ: چقدر زیباست

تکنیک تستی «مای تعجب»

در زبان چند ساختار مشخص برای بیان تعجب داریم که کتاب به یکی از آن‌ها اشاره کرده است که ساختار یا اسلوب «ما أَفْعَلُ» می‌باشد.
مثال: «ما أَجْمَلُ غَابَاتِ مازندران!»: جنگل‌های مازندران چه زیباست!

گروه آموزشی ماز

۵۰- «به آنچه گفته است بنگر، و به آنکه گفته است، ننگر!»:

- (۱) أَنْظُرْ إِلَى مَا قَالُوا وَ لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالُوا!
- (۲) أَنْظُرْ إِلَى مَا قَالُوا وَ لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالُوا!
- (۳) أَنْظُرْ إِلَى مَا يَقُولُ وَ لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ!
- (۴) أَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ وَ لَا تَنْظُرْ إِلَى مَا قَالُوا!

(آسان - تمرین درس اول - خط به خط - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه‌ها:

بنگر: أَنْظُرْ ← رد گزینه ۲

دقت کنید که فعل امر است و نباید به صورت مضارع بیاید.

آنچه: ما ← رد گزینه ۴

گفته است: قَالَ ← رد گزینه ۳

فعل ماضی است و نباید به صورت مضارع بیاید.

ننگر: لَا تَنْظُرْ ← رد گزینه‌های ۳ و ۴

فعل نهی است و نباید به صورت مضارع منفی بیاید.

گروه آموزشی ماز

۵۱- عین الخطأ:

- (۱) مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ زَرَعَ الْخُسْرَانَ: خواهی که جهان در کف اقبال تو باشد
- (۲) «لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ»: کور خود مباش و بینای مردم!
- (۳) سُكُوتُ اللِّسَانِ سَلَامَةُ الْإِنْسَانِ: إِنَّ أَكْثَرَ خَطَايَا ابْنِ آدَمَ فِي لِسَانِهِ!
- (۴) خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا: نباید فشاند و نباید فُشرد!

(دشوار - تمرین درس دوم - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

هر کس دشمنی بکارد زیان برداشت می‌کند. این گزینه هیچ ارتباطی به مفهوم مذکور ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲- چرا می‌گویید آنچه را انجام نمی‌دهید.

۳- سکوت زبان سلامت انسان است؛ بیشترین اشتباهات آدمیزاد در زبان اوست.

۴- بهترین کارها میانه‌ترین آنهاست.

گروه آموزشی ماز

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة (٥٢ - ٥٥) بما يناسب النص:

قمّت في الحصة الثالثة و سألت المعلم: «ما هي المسؤولية؟» أجاب المعلم: «المسؤولية هي أن نعمل كلنا بواجباتنا. أنا كمعلم و أنتم كتلاميذ. التاجحون هم الذين يراقبون أنفسهم حتى يعملوا جيداً في جميع الأحوال. ما أحسن الإنسان الذي يشعر بالمسؤولية و ينتفع به كثير من الناس! قال رسول الله (ص): «إعمل لدنياك كأنك تعيش أبداً و اعمل لآخرتك كأنك تموت غداً».

ترجمه متن:

در زنگ سوم برخاستم و از معلم پرسیدم: «مسئولیت یعنی چه؟» معلم پاسخ داد: «مسئولیت یعنی همه از به وظایفمان عمل کنیم. من به عنوان معلم و شما به عنوان دانش آموز. موفق ها کسانی هستند که همیشه مراقب خودشان هستند تا در همه حالات خوب عمل کنند. چه نیکوست انسانی که احساس مسئولیت می کند و بسیاری از مردم از وجودش بهره مند می شوند! پیامبر خدا (ص) فرمودند: «برای دنیایت چنان کار کن که گویی همیشه زندگی می کنی و برای آخرت چنان کار کن که گویی فردا می میری.»

گروه آموزشی ماز

٥٢- عین الخطأ:

- (١) التاجحون يعملون بواجباتهم دائماً!
- (٣) علينا أن نعمل لدنياك كأننا نعيش أبداً!

- (٢) علينا أن نعمل لآخرتنا كأننا نموت غداً!
- (٤) المسؤولية هي أن يعمل المعلمون و التلاميذ بواجباتهم!

پاسخ: گزینه ٤

(دشوار - تمارین درس دوم - مفهومی - ١٠٠٢)

مسئولیت یعنی همه به وظایفشان عمل کنند، نه فقط معلمان و دانش آموزان. متن در ادامه به این نکته اشاره کرده است.

بررسی گزینه ها:

- ١ موفق ها دائم به وظایفشان عمل می کنند.
- ٢ ما باید برای آخرتمان چنان کار کنیم که گویا ما فردا می میریم.
- ٣ ما باید برای دنیایمان چنان کار کنیم که گویا همیشه زندگی می کنیم.
- ٤ مسئولیت یعنی اینکه معلمان و دانش آموزان به وظایفشان عمل کنند.

گروه آموزشی ماز

٥٣- عین ما ليس في النص:

- (١) العمل بالوظائف
- (٢) النظر إلى المستقبل البعيد

- (٣) الاهتمام بالآخرة فقط
- (٤) الاهتمام بالدنيا

پاسخ: گزینه ٣

(متوسط - تمارین درس دوم - مفهومی - ١٠٠٢)

در متن به توجه به دنیا و آخرت توصیه شده است، نه فقط آخرت.

بررسی گزینه ها:

- ١ عمل کردن به وظایف
- ٢ نگاه به آینده دور (آینده نگری)
- ٣ فقط توجه به آخرت
- ٤ توجه به دنیا

گروه آموزشی ماز

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (٥٤ و ٥٥)

٥٤- عین الصحيح عن «الثالثة» في النص:

- (١) اسم - جمع - مذکر - من الأعداد الأصلية - وزنه «الفاعلة»
- (٣) اسم - مفرد - مؤنث - من الأعداد الترتيبية - وزنه «الفاعلة»
- (٢) اسم - مثنى - مؤنث - من الأعداد الترتيبية - وزنه «الفاعل»
- (٤) اسم - مفرد - مذکر - من الأعداد الترتيبية - وزنه «الفاعل»

پاسخ: گزینه ٣

(متوسط - تمارین درس دوم - ترکیبی - ١٠٠٢)

بررسی سایر گزینه ها:

- ١ «جمع» و «مذکر» و «من الأعداد الأصلية» اشتباه است.
- ٢ «مثنی» اشتباه است.
- ٤ «مذکر» اشتباه است.

گروه آموزشی ماز

٥٥- عین الصحيح عن «إعمل» في النص:

- (١) فعل مضارع - للمتكلم وحده - حروفه الأصلية «ع م ل»
- (٣) فعل أمر - للمفرد المذكر المخاطب - حروفه الأصلية «ع ل م»
- (٢) فعل أمر - للمفرد المذكر المخاطب - حروفه الأصلية «ع م ل»
- (٤) فعل مضارع - للمتكلم وحده - حروفه الأصلية «ع ل م»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «فعل مضارع» و «للمتکلم وحده» اشتباه است.

۳ «حروفه الأصلية «ع ل م»» اشتباه است.

۴ «فعل مضارع» و «للمتکلم وحده» و «حروفه الأصلية «ع ل م»» اشتباه است.

گروه آموزشی ماز

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۵۶ - ۶۰)

۵۶- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

(۱) مئة تقسیم علی خمسة يساوي عشرين!

(۳) من زرع العدوان حصد الخسران!

(۲) شاهدتُ أحد الموظّفين في فاعة المطار!

(۴) إن إيران بلادٌ جميلةٌ جدّاً، ولها شعبٌ مضيافٌ!

بررسی موارد نادرست:

«عشرين» صورت صحیح این واژه است؛ زیرا اعداد عقود و جمع مذکر سالم، هرگز آخرشان «ن» نمی‌گیرد.

گروه آموزشی ماز

۵۷- عین المضارع يعادل الماضي الاستمراري:

(۱) لا يرجع المؤمنون من الحج اليوم!

(۳) كانت في المكتبة كتباً كثيرة!

(۲) ستذهب أختي إلى المدرسة غداً!

(۴) كنتُ أنظرُ إلى سماء فيها أنجم جميلة!

بررسی گزینه‌ها:

۱ لا يرجع: مضارع منفی

۲ ستذهب: مستقبل

۳ كانت: ماضی

۴ كنتُ أنظرُ: ماضی استمراری

قواعد سال هفتم و هشتم در یک جدول

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	ضمیر منفصل	نام صیغه	ماضی	ترجمه	مضارع	ترجمه	ضمیر متصل
غائب	مذکر	مفرد	۱	هُوَ	مفرد مذکر غایب	دَهَبَ	رفت (او - یک مرد)	يَذْهَبُ	می‌رود	ه - هـ
		مثنی	۲	هُمَا	مثنی مذکر غایب	دَهَبَا	رفتند (آن‌ها - دو مرد)	يَذْهَبَانِ	می‌روند	هُمَا
		جمع	۳	هُمْ	جمع مذکر غایب	دَهَبُوا	رفتند (آن‌ها - چند مرد)	يَذْهَبُونَ	می‌روند	هُمْ
	مؤنث	مفرد	۴	هِيَ	مفرد مؤنث غایب	دَهَبَتْ	رفت (او - یک زن)	تَذْهَبُ	می‌رود	هَا
		مثنی	۵	هُمَا	مثنی مؤنث غایب	دَهَبَتَا	رفتند (آن‌ها - دو زن)	تَذْهَبَانِ	می‌روند	هُمَا
		جمع	۶	هُنَّ	جمع مؤنث غایب	دَهَبْنَ	رفتند (آن‌ها - چند زن)	يَذْهَبْنَ	می‌روند	هُنَّ
مخاطب	مذکر	مفرد	۷	أَنْتَ	مفرد مذکر مخاطب	دَهَبْتَ	رفتی (تو - یک مرد)	تَذْهَبُ	می‌روی	كَ
		مثنی	۸	أَنْتُمَا	مثنی مذکر مخاطب	دَهَبْتُمَا	رفتید (شما - دو مرد)	تَذْهَبَانِ	می‌روید	كُما
		جمع	۹	أَنْتُمْ	جمع مذکر مخاطب	دَهَبْتُمْ	رفتید (شما - چند مرد)	تَذْهَبُونَ	می‌روید	كُم
	مؤنث	مفرد	۱۰	أَنْتِ	مفرد مؤنث مخاطب	دَهَبْتِ	رفتی (تو - یک زن)	تَذْهَبِينَ	می‌روی	كِ
		مثنی	۱۱	أَنْتُمَا	مثنی مؤنث مخاطب	دَهَبْتُمَا	رفتید (شما - دو زن)	تَذْهَبَانِ	می‌روید	كُما
		جمع	۱۲	أَنْتُنَّ	جمع مؤنث مخاطب	دَهَبْتُنَّ	رفتید (شما - چند زن)	تَذْهَبْنَ	می‌روید	كُنَّ
متکلم	مذکر / مؤنث	مفرد	۱۳	أَنَا	متکلم وحده	دَهَبْتُ	رفتم (من)	أَذْهَبُ	می‌روم	ـی
		مثنی / جمع	۱۴	نَحْنُ	متکلم مع الغير	دَهَبْنَا	رفتیم (ما)	نَذْهَبُ	می‌رویم	ـنا

فعل مستقبل

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	نام صیغه	ضمیر منفصل	مستقبل با «س»	مستقبل با «سوف»	ترجمه
غائب	مذكر	مفرد	۱	مفرد مذكر غایب	هُوَ	سَيَذْهَبُ	سَوْفَ يَذْهَبُ	خواهد رفت
		مثنی	۲	مثنی مذكر غایب	هُمَا	سَيَذْهَبَانِ	سَوْفَ يَذْهَبَانِ	خواهند رفت
		جمع	۳	جمع مذكر غایب	هُمْ	سَيَذْهَبُونَ	سَوْفَ يَذْهَبُونَ	خواهند رفت
	مؤنث	مفرد	۴	مفرد مؤنث غایب	هِيَ	سَتَذْهَبُ	سَوْفَ تَذْهَبُ	خواهد رفت
		مثنی	۵	مثنی مؤنث غایب	هُمَا	سَتَذْهَبَانِ	سَوْفَ تَذْهَبَانِ	خواهند رفت
		جمع	۶	جمع مؤنث غایب	هُنَّ	سَيَذْهَبْنَ	سَوْفَ يَذْهَبْنَ	خواهند رفت
مخاطب	مذكر	مفرد	۷	مفرد مذكر مخاطب	أَنْتَ	سَتَذْهَبُ	سَوْفَ تَذْهَبُ	خواهی رفت
		مثنی	۸	مثنی مذكر مخاطب	أَنْتُمَا	سَتَذْهَبَانِ	سَوْفَ تَذْهَبَانِ	خواهید رفت
		جمع	۹	جمع مذكر مخاطب	أَنْتُمْ	سَتَذْهَبُونَ	سَوْفَ تَذْهَبُونَ	خواهید رفت
	مؤنث	مفرد	۱۰	مفرد مؤنث مخاطب	أَنْتِ	سَتَذْهَبِينَ	سَوْفَ تَذْهَبِينَ	خواهی رفت
		مثنی	۱۱	مثنی مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا	سَتَذْهَبَانِ	سَوْفَ تَذْهَبَانِ	خواهید رفت
		جمع	۱۲	جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ	سَتَذْهَبْنَ	سَوْفَ تَذْهَبْنَ	خواهید رفت
متکلم	مذكر / مؤنث	مفرد	۱۳	متکلم وحده	أَنَا	سَأَذْهَبُ	سَوْفَ أَذْهَبُ	خواهم رفت
		مثنی / جمع	۱۴	متکلم مع الغیر	نَحْنُ	سَنَذْهَبُ	سَوْفَ نَذْهَبُ	خواهیم رفت

فعل امر

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	نام صیغه	ضمیر منفصل	مضارع	مضارع	امر	مضارع	امر	ترجمه
مخاطب	مذكر	مفرد	۷	مفرد مذكر مخاطب	أَنْتَ	تَذْهَبُ	إِذْهَبْ	إِذْهَبْ	تَذْهَبُ	إِضْرِبْ	اَنْضُرْ
		مثنی	۸	مثنی مذكر مخاطب	أَنْتُمَا	تَذْهَبَانِ	إِذْهَبَا	إِذْهَبَا	تَذْهَبَانِ	إِضْرِبَا	اَنْضُرَا
		جمع	۹	جمع مذكر مخاطب	أَنْتُمْ	تَذْهَبُونَ	إِذْهَبُوا	إِذْهَبُوا	تَذْهَبُونَ	إِضْرِبُوا	اَنْضُرُوا
	مؤنث	مفرد	۱۰	مفرد مؤنث مخاطب	أَنْتِ	تَذْهَبِينَ	إِذْهَبِي	إِذْهَبِي	تَذْهَبِينَ	إِضْرِبِي	اَنْضُرِي
		مثنی	۱۱	مثنی مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا	تَذْهَبَانِ	إِذْهَبَا	إِذْهَبَا	تَذْهَبَانِ	إِضْرِبَا	اَنْضُرَا
		جمع	۱۲	جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ	تَذْهَبْنَ	إِذْهَبْنَ	إِذْهَبْنَ	تَذْهَبْنَ	إِضْرِبْنَ	اَنْضُرْنَ

فعل نهی

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	نام صیغه	ضمیر منفصل	مضارع	نهی	ترجمه
مخاطب	مذكر	مفرد	۷	مفرد مذكر مخاطب	أَنْتَ	تَذْهَبُ	لَا تَذْهَبُ	نرو
		مثنی	۸	مثنی مذكر مخاطب	أَنْتُمَا	تَذْهَبَانِ	لَا تَذْهَبَا	نروید
		جمع	۹	جمع مذكر مخاطب	أَنْتُمْ	تَذْهَبُونَ	لَا تَذْهَبُوا	نروید
	مؤنث	مفرد	۱۰	مفرد مؤنث مخاطب	أَنْتِ	تَذْهَبِينَ	لَا تَذْهَبِي	نرو
		مثنی	۱۱	مثنی مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا	تَذْهَبَانِ	لَا تَذْهَبَا	نروید
		جمع	۱۲	جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ	تَذْهَبْنَ	لَا تَذْهَبْنَ	نروید

ماضی استمراری

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	نام صیغه	ضمیر منفصل	ماضی استمراری	ترجمه
غائب	مذكر	مفرد	۱	مفرد مذكر غایب	هُوَ	كَانَ يَذْهَبُ	میرفت
		مثنی	۲	مثنی مذكر غایب	هُمَا	كَانَا يَذْهَبَانِ	میرفتند
		جمع	۳	جمع مذكر غایب	هُمْ	كَانُوا يَذْهَبُونَ	میرفتند
	مؤنث	مفرد	۴	مفرد مؤنث غایب	هِيَ	كَانَتْ تَذْهَبُ	میرفت
		مثنی	۵	مثنی مؤنث غایب	هُمَا	كَانَتَا يَذْهَبَانِ	میرفتند
		جمع	۶	جمع مؤنث غایب	هُنَّ	كَانَ يَذْهَبْنَ	میرفتند
مخاطب	مذكر	مفرد	۷	مفرد مذكر مخاطب	أَنْتَ	كُنْتَ تَذْهَبُ	میرفتی
		مثنی	۸	مثنی مذكر مخاطب	أَنْتُمَا	كُنْتُمَا تَذْهَبَانِ	میرفتید
		جمع	۹	جمع مذكر مخاطب	أَنْتُمْ	كُنْتُمْ تَذْهَبُونَ	میرفتید
	مؤنث	مفرد	۱۰	مفرد مؤنث مخاطب	أَنْتِ	كُنْتِ تَذْهَبِينَ	میرفتی
		مثنی	۱۱	مثنی مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا	كُنْتُمَا تَذْهَبَانِ	میرفتید
		جمع	۱۲	جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ	كُنْتُنَّ تَذْهَبْنَ	میرفتید
متکلم	مذكر / مؤنث	مفرد	۱۳	متکلم وحده	أَنَا	كُنْتُ أَذْهَبُ	میرفتم
		مثنی / جمع	۱۴	متکلم مع الغیر	نَحْنُ	كُنَّا نَذْهَبُ	میرفتیم

گروه آموزشی ماز

۵۸- عین الجمع یختلف نوعه:

(۱) أنشد هذا الشاعر أبياتاً حول الصداقة!

(۳) هؤلاء السلاطين يظلمون الناس!

(۲) سمعنا أصواتاً جميلة من الغابة!

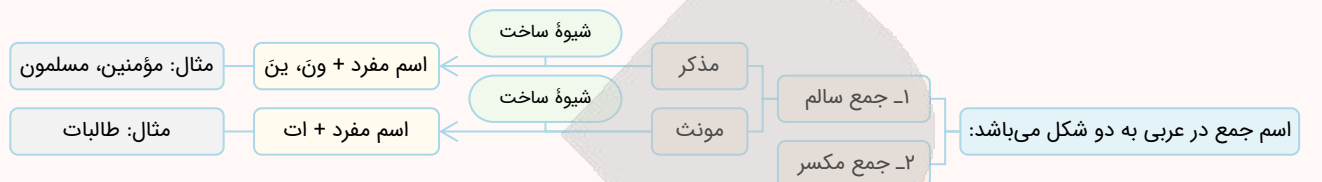
(۴) رجعت المعلمات إلى الصف!

بررسی گزینه‌ها:

۱. أیباتاً: مکسر
۲. أصواتاً: مکسر
۳. السلاطين: مکسر
۴. المعلمات: سالم

انواع جمع

شیوة تشخیص سالم یا مکسر بودن این اسامی:

(ات) یا (ین) را از پایان کلمه حذف می‌کنیم، اگر مفرد کلمه باقی ماند جمع سالم است و اگر مفرد کلمه باقی نماند جمع مکسر می‌باشد.
مثال: أصوات: جمع صوت ← حذف «ات»: أصو ← مکسر است. طالبات: جمع طالبة ← حذف «ات»: طالب ← سالم است.

گروه آموزشی ماز

۵۹- عین الخطأ (حسب قواعد الأعداد):

- (۱) لهذا البيت عشرون و خمسة أعمدة!
- (۲) ثلاثة عشر موظفاً يعملون في الشركة!
- (۳) وصل عشرة عمال إلى المدينة!
- (۴) سافر أحد عشر سائحاً إلى شيراز!

صورت صحیح این گزینه: لهذا البيت خمسة وعشرون عموداً.

دقت کنید که در زبان عربی، در اعداد معطوف، ابتدا یکان می‌آید، سپس دهگان. (خمسة وعشرون)
 همچنین معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ مفرد است. (عموداً)

نکات طلایی عدد و معدود

۱. اعداد اصلی (شمارشی)
 ۲. اعداد ترتیبی
- اعداد بر دو نوع است

اعداد اصلی: این اعداد برای شمارش تعداد افراد، اشیاء و ... به کار می‌روند.

معدود: اعداد اصلی برای خود معدود دارند معدود اسمی است که مورد شمارش قرار می‌گیرد.

اعداد اصلی ۴ گروه هستند:

اعداد ۱ و ۲: عدد ۱ (واحد ← برای مذکر) - (واحدة ← برای مونث)

عدد ۲ (إثنان، إثنين ← برای مذکر) (إثنتان، إثنین ← برای مونث)، این دو عدد بعد از اسم معدود می‌آیند و در نقش صفت برای معدود قبل خود هستند.

مثال: قرأت کتاباً واحداً

اعداد ۳ تا ۱۰: گاهی عددهای اصلی ثلاثة تا عشرة بدون (ة) می‌آید. (عدد و معدود از نظر جنس مخالف یکدیگرند).

مثال: ثلاث و ثلاثة / أربع و أربعة

معدود اعداد سه تا ده، بعدشان می‌آید و جمع است و مجرور (از سه تا ده همه جمع است و مجرور)

مثال: ثلاثة كتب ← ۳ کتاب **مثال:** سبعة أبواب ← ۷ در

اعداد ۱۱ تا ۹۹: عدد ۱۱ به صورت (أحد عشر ← مذکر)، (إحدى عشرة ← مونث)

و عدد ۱۲ به صورت (إثنا عشر و إثني عشر ← مذکر)، (إثنتا و اثنتی عشر ← مونث)

و معدود اعداد یازده به بعد، بعدشان می‌آید (ز ده برتر همه فرد است و منصوب (معدودشان))

مثال: أحد عشر تلميذاً (یازده دانش آموز) **مثال:** خمسين كتاباً (پنجاه کتاب)

اعداد معطوف (اعداد یکان + و + اعداد دهگان) ۲۱ تا ۲۹ و ... (در زبان عربی یکان بیش از دهگان می‌آید).

واحد و عشرون (۲۱) - إثنان و عشرون (۲۲) - ثلاثة و عشرون (۲۳)

مثال: خمسة رجال / أحد عشر كوكباً

عدد معدود / عدد معدود

اعداد ۱ تا ۱۰ و ۱۰۰ و ۱۰۰۰	اعداد مرکب ۱۱ تا ۱۹	اعداد عقود
واحد (یک)	أَحَدَ عَشْرَ (۱۱)	عِشْرُونَ - عَشْرِينَ (۲۰)
اثنان (دو)	إِثْنَا عَشْرَ (۱۲)	ثَلَاثُونَ - ثَلَاثِينَ (۳۰)
ثلاثة (سه)	ثَلَاثَةَ عَشْرَ (۱۳)	أَرْبَعُونَ - أَرْبَعِينَ (۴۰)
أربعة (چهار)	أَرْبَعَةَ عَشْرَ (۱۴)	خَمْسُونَ - خَمْسِينَ (۵۰)
خمسة (پنج)	خَمْسَةَ عَشْرَ (۱۵)	سِتُونَ - سِتِينَ (۶۰)
سِتة (شش)	سِتَّةَ عَشْرَ (۱۶)	سَبْعُونَ - سَبْعِينَ (۷۰)
سبعة (هفت)	سَبْعَةَ عَشْرَ (۱۷)	ثَمَانُونَ - ثَمَانِينَ (۸۰)
ثمانية (هشت)	ثَمَانِيَةَ عَشْرَ (۱۸)	تِسْعُونَ - تِسْعِينَ (۹۰)
تسعة (نه)	تِسْعَةَ عَشْرَ (۱۹)	
عشرة (ده)		
مِئَة / مائة (صد)		
ألف (هزار)		

گروه آموزشی ماز

۶۰- عین ما لیس فیہ من الأعداد العقود:

(۱) أطفأ والد زميلي أربعين مصباحاً!

(۳) سافرتُ إلى عشرين مَدِينَةً في السَّنوات الماضية!

(۲) لَجَدَتِي أَرْبَعَةَ وَخَمْسِينَ كِتَاباً في مَكْتَبَتِهَا!

(۴) يَعْيشُ الْغُرَابُ ثَلَاثِينَ سَنَةً أَوْ أَكْثَرَ!

پاسخ: گزینه ۲

أَرْبَعَةَ وَخَمْسِينَ عدد معطوف است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ أربعين: چهل

۳ عشرين: بیست

۴ ثلاثين: سی

(متوسط - قواعد اعداد - ترکیبی - ۱۰۰۲)

اعداد عقود
عِشْرُونَ - عَشْرِينَ (۲۰)
ثَلَاثُونَ - ثَلَاثِينَ (۳۰)
أَرْبَعُونَ - أَرْبَعِينَ (۴۰)
خَمْسُونَ - خَمْسِينَ (۵۰)
سِتُونَ - سِتِينَ (۶۰)
سَبْعُونَ - سَبْعِينَ (۷۰)
ثَمَانُونَ - ثَمَانِينَ (۸۰)
تِسْعُونَ - تِسْعِينَ (۹۰)

گروه آموزشی ماز

۶۱- هر یک از موارد زیر، مربوط به وضعیت تاریخ‌نگاری در کدام تمدن عهد باستان است؟

الف - کهن‌ترین و کامل‌ترین کتاب تاریخی از این تمدن به جای مانده است.

ب - یکی از مورخان این تمدن، در روایت‌هایش، گاهی دچار غرض‌ورزی شده است.

ج - قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف‌شده، به خط کهن این تمدن است.

(۴) مصر - یونان - مصر

(۳) یونان - یونان - مصر

(۲) ایران - یونان - یونان

(۱) ایران - مصر - یونان

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - تاریخ و تاریخ‌نگاری - خط به خط - ۱۰۰)

مشاوره

خوب و با دقت سؤال رو بخونید و سرسری از هر چیزی نگذرید! هر تمدن ویژگی داره که باید تو بلدش باشی!

استراتژی

درس اول کلاً درباره وضعیت تاریخ‌نگاری دوتا تمدن گفته اونم مصر و یونانه! پس الکی خودت رو گیج نکن.

تاریخ‌نگاری در عهد باستان

تاریخ‌نگاری با اختراع خط آغاز شد و زمانی شکل گرفت که آدمی قادر به نوشتن بود و می‌توانست حوادث مربوط به پیرامون خود را ثبت کند. حالا در این میان، مثل بقیه موارد که اولین و دومین و سومین وجود دارد، اولین تمدن که تاریخ‌نگاری انجام داد هم وجود دارد. البته اینجا اولین بی‌معنی است ولی قدیمی‌ترین متن تاریخی، مربوط به مصریان است که بیشتر شرح حال فرعون‌هاست.

بررسی موارد:

حالا با این مقدمه به بررسی موارد می‌پردازیم:

«الف»: منظور همان تاریخ هرودت است؛ پس به یونان برمی‌گردد.

«ب»: منظور هرودت است که در گزارش روایت‌های خود درباره ایران گاهی دچار غرض‌ورزی و ارزش‌گذاری شده است. هرودت مورخ چه تمدنی بود؟ یونان!

«ج»: مربوط به تمدن مصر باستان است!

آینه‌ما

از این تست و پاسخ، پرسش‌های امتحانی و تشریحی زیر استخراج می‌شود:

۱. نخستین کتاب تاریخی، به چه تمدن و دوره زمانی تعلق دارد؟

۲. موضوع سنگ‌نوشته کهن مصری چیست؟

۳. به نظر شما چرا هرودت در گزارش‌های مربوط به ایران، گاهی دچار غرض‌ورزی گردیده است؟

گروه آموزشی ماز

۶۲- کدام موارد درباره ویژگی‌های رویدادهای تاریخی، درست است؟

الف - تکرارناپذیرند و با کمک شواهد و مدارک شناخته می‌شوند.

ب - قابل مشاهده و از هم مجزا و مستقل هستند.

ج - دور از دسترس‌اند و قابل تجربه نیستند.

د - به‌طور مستقیم قابل درک هستند.

(۴) «ب» - «ج»

(۳) «الف» - «ج»

(۲) «ج» - «د»

(۱) «الف» - «ب»

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - تاریخ؛ زمان و مکان - خط به خط - ۱۰۰)

بررسی سایر موارد:

«ب»: رویدادهای تاریخی قابل مشاهده، مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.

«د»: رویدادهای تاریخی را نمی‌توان به‌طور مستقیم درک کرد، بلکه آن‌ها را باید با استفاده از شواهد و مدارک شناخت.

ویژگی رویدادهای تاریخی

الف

دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به‌طور مستقیم درک کرد، بلکه با کمک شواهد و مدارک قابل شناخت هستند.

ب

مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.

پ

تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.

از این تست و پاسخ، پرسش‌های امتحانی و تشریحی زیر استخراج می‌شود:

۱. ویژگی‌های رویدادهای تاریخی را نام ببرید.

۲. عبارت زیر، ناظر بر کدامیک از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی است؟

«به‌دنبال سقوط ساسانیان، حکومت فراگیر در ایران از بین رفت و اعراب بر بخش‌هایی از ایران مسلط شدند و نتیجه آن شد، دو قرن حکومت ایشان بر کشور ایران!»

گروه آموزشی ماز

۶۳- چهار گزاره زیر درباره یکی از کتاب‌های یک مورخ است. هریک از این گزاره‌ها به کدام وجه از تاریخ‌نگاری اشاره دارد؟

الف - به نقش طبقات در دوران ساسانیان اشاره کرده و درباره دشوار بودن تحرک اجتماعی در آن دوران مطالبی را نوشته است.

ب - در کتابش لشکرکشی‌های کوروش کبیر را به شرح و تفصیل بیان کرده است.

ج - وی در اغلب رویدادها همراه داریوش سوم بوده است و حمله اسکندر به ایران را به چشم خود دیده است.

د - علل شکست ساسانیان را علاوه بر نارضایتی توده مردم، کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی و انگیزه و روحیه قوی اعراب مسلمان عنوان کرده است.

۱) تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری سنتی

۲) تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری نوین

۳) تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری نوین

۴) تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری نوین - تاریخ‌نگاری سنتی - تاریخ‌نگاری نوین

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - باستان‌شناسی - مفهومی - ۱۰۰)

بررسی موارد:

«الف»: به نقش طبقات در دوران ساسانیان اشاره کرده و درباره دشوار بودن تحرک اجتماعی در آن دوران مطالبی را نوشته که از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین است که در آن به ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و هنری جوامع گذشته پرداخته می‌شود.

«ب»: در کتابش لشکرکشی‌های کوروش کبیر را به شرح و تفصیل نگاشته است: از ویژگی‌های تاریخ‌نگاران اسلامی است که به بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان پرداخته می‌شده است.

«ج»: وی در اغلب رویدادها همراه داریوش سوم بوده است و حمله اسکندر به ایران را به چشم خود دیده است: از ویژگی‌های تاریخ‌نگاران دوران اسلامی است که بیشتر به حوادث سیاسی و نظامی می‌پرداختند.

«د»: علل شکست ساسانیان را علاوه بر نارضایتی توده مردم، کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی و انگیزه و روحیه قوی اعراب مسلمان عنوان کرده است: از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین است که زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی در آن بررسی، تجزیه و تحلیل می‌شود.

سبک تاریخ‌نگاری

۱- تاریخ‌نگاری سنتی

- در این نوع تاریخ‌نگاری که بیشتر مورخان دوران اسلامی به این روش تاریخ می‌نوشتند، به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع پرداخته می‌شد و علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی چندان مورد توجه قرار نمی‌گرفت.

- مورخان سنتی بیشتر به بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان می‌پرداختند و مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت چندانی برای آنها نداشت.

برخی از وقایع‌نویسان به عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان بودند و آنان را در سفرها و جنگ‌ها همراهی می‌کردند.

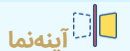
- برخی از مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آنها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.

۲- تاریخ‌نگاری نوین

- تاریخ‌نگاری فقط به شرح زندگانی و اقدامات فرمانروایان و امور سیاسی و نظامی آنها محدود نشد و همه ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و هنری جوامع گذشته را نیز مدنظر قرار داد و به نوعی تمام جنبه‌های زندگی مردم و جوامع گذشته را بررسی می‌کرده است.

- تاریخ‌نگاران این دوره، فقط رویدادهای گذشته را ثبت و نقل نمی‌کردند بلکه زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌دادند.

- تاریخ‌نگاران نوین، از یافته‌های علوم و فنون مختلفی مانند گاه‌شماری، باستان‌شناسی و زبان‌شناسی، فلسفه، جغرافیا و اقتصاد استفاده می‌کردند.

از این تست و پاسخ، پرسش‌های امتحانی و تشریحی زیر استخراج می‌شود:

۱. تاریخ‌نگاری مسلمانان را با تاریخ‌نگاری اروپاییان در سده‌های هفدهم میلادی به بعد از دو منظر با یکدیگر مقایسه کنید.

۲. موضوع تاریخ‌نگاری مورخان مسلمان و سنتی چیست؟

۳. سه مورد از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین را ذکر کنید.

۴. منبعی که مورخان سنتی به آن دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند، چه بود؟

گروه آموزشی ماز

۶۴ - کدام مورد درباره گاهشماری در تاریخ ایران، درست است؟

- (۱) هخامنشیان، همانند بابلیان، برای رفع اختلاف سال قمری و خورشیدی، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.
- (۲) با روی کار آمدن سلوکیان، گاهشماری بابلی منسوخ شد.
- (۳) گاهشماری اوستایی، یکی از دقیق‌ترین گاهشماری‌ها در جهان است.
- (۴) گاهشماری هجری قمری از سال ۱۳۰۴ ش در ایران رسمیت یافت.

پاسخ: گزینه ۱

(دشوار - تاریخ؛ زمان و مکان - مفهومی - ۱۰۰۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ گاهشماری بابلی در دوره اشکانیان نیز متداول بود.
- ۳ گاهشماری جلالی، یکی از دقیق‌ترین گاهشماری‌های جهان است.
- ۴ گاهشماری هجری خورشیدی از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت.

تاریخچه گاهشماری در جهان	
مردمان بین‌النهرین (بابلی‌ها)	• گاهشماری خورشیدی - قمری • سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. • برای رفع اختلاف: هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.
مصر باستان	• گاهشماری خورشیدی دقیق و منظم • تقسیم سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه و اضافه کردن پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم • برای رفع اختلاف: هر چهار سال، یک روز به سال می‌افزودند. (کبیسه)
رومیان	• فقدان گاهشماری دقیق • ژولیوس سزار دستور اصلاح گاهشماری رومی را براساس گاهشماری مصری داد. • دو قرن پس از به رسمیت شناخته شدن دین مسیحیت توسط امپراتوری روم، تولد حضرت مسیح به عنوان مبدأ گاهشماری رومیان تعیین شد. • حدود ۱۰۰۰ سال بعد، پاپ گرگوار سیزدهم، گاهشماری مسیحیان را اصلاح کرد.
کشورهای اسلامی	• گاهشماری هجری - قمری • بر پایه گردش ماه به دور زمین • مبدأ: اول محرم سال هجرت پیامبر از مکه به مدینه
تاریخچه گاهشماری در ایران	
هخامنشیان	• براساس محتوای سنگ‌نوشته‌های بیستون و تخت‌جمشید
اشکانی	• گاهشماری خورشیدی قمری - بابلی • گاهشماری بابلی، سلوکی و اوستایی
ساسانی	• گاهشماری اوستایی: - گاهشماری دینی زرتشتیان - سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. - پنج روز اضافی به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند. (اندرگاه) - مبدأ: به تخت نشستن هر پادشاه - رفع اختلاف: هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال می‌افزودند. • نام‌گذاری ماه‌ها و روزهای هر ماه با اسامی ایزدان و فرشتگان
ایران دوران اسلامی	• رواج گاهشماری هجری - قمری • رواج گاهشماری‌های یزدگردی، جلالی، دوازده حیوانی، هجری خورشیدی • دقیق‌ترین گاهشماری جهان: جلالی

دام تستی

گزینه «۲» ممکن است شما را به اشتباه بیاندازد و به تله بیافتید! پس، راهحل بهتر برای این گزینه این است که گام به گام دوره‌های باستانی را جلو بری. خب! هخامنشیان که گاهشماری بابلی داشته، دوباره اشکانیان که بعد از سلوکیان بودند، هم داشته؛ پس نتیجه می‌گیریم منسوخ نشده بود.

گروه آموزشی ماز

۶۵ - کدام مورد درباره نقش مهم‌تر باستان‌شناسی، درست است؟

- (۱) عکس‌برداری و ثبت دقیق تمامی مشخصات
- (۲) تعیین سن آثار باستانی
- (۳) مرمت و نگهداری میراث گران‌بها
- (۴) کشف و معرفی میراث فرهنگی

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - باستان‌شناسی - خط به خط - ۱۰۰۳)

به‌طور کلی، باستان‌شناسی علاوه بر آنکه بخش عمده‌ای از میراث فرهنگی بشر را کشف و معرفی کرده است، نقش مهم‌تری در مرمت و نگهداری این میراث گران‌بها دارد.

دام تستی

در نگاه اول، تمام گزینه‌ها درست به نظر می‌آید، ولی با دقت در صورت سؤال متوجه می‌شوید کلمه مهم‌ترین فقط مربوط به گزینه «۳» است.

گروه آموزشی ماز

۶۶- هریک از عبارات زیر به ترتیب در توصیف کدام یک از گاه‌شماری‌های جهان باستان می‌باشد؟

الف - در این نوع گاه‌شماری سال را ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند.

ب - در این نوع گاه‌شماری سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد.

ج - در این نوع گاه‌شماری ماه‌ها بر اساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بودند.

د - در این نوع گاه‌شماری سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد.

- (۱) بابلی - خورشیدی قمری - اوستایی - مصری
(۲) مصری - خورشیدی قمری - اوستایی - رومی
(۳) خورشیدی قمری - مصری - خورشیدی قمری - اوستایی
(۴) مصری - خورشیدی قمری - خورشیدی قمری - اوستایی

پاسخ: گزینه ۴

(دشوار - تاریخ؛ زمان و مکان - خط به خط - ۱۰۰۲)

بررسی موارد:

«الف»: مصریان گاه‌شماری خورشیدی دقیق و منظمی داشتند. آنان سال را ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند. در گاه‌شماری مصری، سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌شد. همچنین برای محاسبه یک‌چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال یک روز به سال می‌افزودند.

«ب»: در بین‌النهرین به‌خصوص در میان بابلی‌ها، گاه‌شماری خورشیدی - قمری رایج بود. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه ۲۹ یا ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. از آنجا که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

«ج»: محتوای سنگ‌نوشته‌های بیستون و تخت‌جمشید نشان می‌دهند که گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی در قلمرو هخامنشیان رواج داشته است، اما ماه‌ها بر اساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بودند.

«د»: در دوره ساسانیان، گاه‌شماری اوستایی که گاه‌شماری دینی زرتشتیان (زردشتیان) محسوب می‌شد، در ایران رایج شد. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد.

گروه آموزشی ماز

۶۷- یک مورخ دوره قاجار، می‌خواهد درباره موضوعی تحت عنوان «سقوط صفویه» پژوهشی تاریخی بنویسد. هریک از اقداماتی که در زیر آمده، مربوط به

کدام مرحله از کار این مورخ است؟

الف - ارائه یک گزارش جامع از نتایج کار خود

ب - بازسازی وقایع گذشته همانند یک کارآگاه

ج - تعیین مسیر درست و هدف پژوهش مورد نظر

د - بررسی میزان اعتبار، دقت و صحت منابع

- (۱) ششم - چهارم - سوم - دوم
(۲) ششم - پنجم - دوم - سوم
(۳) پنجم - پنجم - چهارم - سوم
(۴) پنجم - چهارم - دوم - سوم

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - تاریخ و تاریخ‌نگاری - خط به خط - ۱۰۰۱)

بررسی موارد:

«الف»: مربوط به مرحله ششم یعنی گزارش یافته‌های پژوهش است.

«ب»: مربوط به مرحله پنجم یعنی تحلیل و تفسیر اطلاعات است.

«ج»: مربوط به مرحله دوم یا همان تدوین پرسش‌های تحقیق است.

«د»: مربوط به مرحله سوم یعنی شناسایی منابع و بررسی میزان اعتبار آن‌هاست.

مراحل پژوهش در تاریخ

به جدول زیر توجه کنید:

مراحل	توضیحات
۱. انتخاب موضوع	تازه بودن موضوع تحقیق / برخورداری از اثر و فایده / برخورداری از منابع و اطلاعات کافی / ارائه حرف و نظر جدید
۲. تدوین پرسش‌های تحقیق	مشخص کردن هدف پژوهش / جلوگیری از بیراهه رفتن پژوهشگر
۳. شناسایی منابع	بررسی میزان اعتبار، دقت و صحت روایات / نقد راوی و روایت او / مطمئن شدن از اصالت سند و جعلی نبودن آن
۴. گردآوری و تنظیم اطلاعات	استخراج اطلاعات و تنظیم و دسته‌بندی آن
۵. تحلیل و تفسیر اطلاعات	شبیه کار کارآگاهان / بازسازی وقایع گذشته / نیازمند روش‌ها و مهارت خاص
۶. گزارش یافته‌های پژوهش	ارائه نتایج و یافته‌های تحقیق در قالب گزارش

مشاوره

سؤالی کاربردی یعنی چی؟ یعنی دقیقاً همین! اینکه شما به قالب و موضوع اصلی مثل مراحل پژوهش در تاریخ رو داری، نکاتش رو بلدی و حسابی قورتش دادی و طراح هر سؤال و مطلبی که بخواد رو تو این قالب بریزه، شما از پیش برمیای! این یعنی سؤال کاربردی!

استراتژی

مراحل پژوهش در تاریخ، شش‌تاست که از انتخاب موضوع شروع و با گزارش یافته‌های پژوهش تمام می‌شود. این وسط، اول محقق باید پرسش‌هایش را مشخص کند، منابعش را بشناسد، اطلاعات را گردآوری و تنظیم کند، بررسی و تحلیل کند و بعد به گزارش نتیجه بپردازد.

تله تستی

اگر مفهوم و تفاوت هر یک از مراحل را ندانید، بی‌شک ممکن است هریک از گزینه‌ها و ترتیب موارد و مراحل، برای شما حکم یک تله تستی را داشته باشد.

گروه آموزشی ماز

۶۸- کدام موارد درباره گاه‌شماری هخامنشیان درست است؟

الف - ماه‌ها بر اساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بود.

ب - مبدأ گاه‌شماری به تخت نشستن هر پادشاه بود.

ج - در این دوره گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی رواج داشته است.

د - سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و پنج روز اضافی به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌شد.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج» (۳) «ج» - «د» (۴) «الف» - «ج»

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - تاریخ، زمان و مکان - خط به خط - ۱۰۰۲)

در دوره هخامنشیان، گاه‌شماری خورشیدی قمری - بابلی رواج داشت و ماه‌ها بر اساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بود.

بررسی موارد نادرست:

«ب»: مبدأ گاه‌شماری اوستایی در دوره ساسانیان، به تخت نشستن هر پادشاه بود.

«د»: مربوط به ویژگی‌های گاه‌شماری اوستایی دوره ساسانی است.

گروه آموزشی ماز

۶۹- کدام موارد درباره «ارتباط باستان‌شناسی و علم تاریخ» درست است؟

الف - علم تاریخ به باستان‌شناسان جهت شناسایی ابعاد مختلف زندگی اجتماعی و اقتصادی در دوره‌های تاریخی کمک می‌کند.

ب - باستان‌شناسی به مطالعه دوره‌های تاریخی کمک می‌کند؛ چون منابع مکتوب برای شناخت کامل این دوره‌ها مخصوصاً اوایل آن، کافی نیست.

ج - شناخت دوران پیش از تاریخ متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی و شناخت جوامع آن دوران حاصل تحقیقات مورخان است.

د - باستان‌شناسان از نوشته‌های مورخان برای شناسایی، کشف و مطالعه آثار و مکان‌های باستانی بهره می‌برند و کاوش‌های آن‌ها منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورخان به شمار می‌رود.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «د»

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - باستان‌شناسی - خط به خط - ۱۰۰۳)

بررسی سایر موارد:

«الف»: کاوش‌های باستان‌شناسی و یافته‌های باستان‌شناسان به مورخان کمک می‌کند تا ابعاد مختلف زندگی اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی جوامع دوره‌های تاریخی را بشناسند.

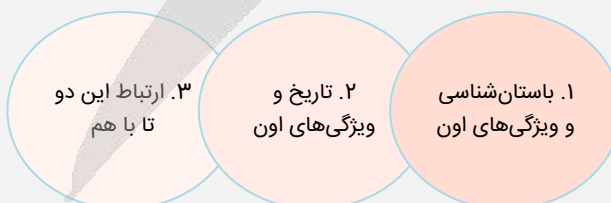
«ج»: مطالعه و شناخت دوران پیش از تاریخ، عمدتاً متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی است (صحیح بودن قسمت اول) و بیشتر اطلاعاتی که درباره زندگی انسان و جوامع دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسان است. (قسمت دوم مورد «ج» نادرست است).

مشاوره

سؤالات مقایسه‌ای بسیار مهم و در این قبیل سؤالات معمولاً با کلمات و اصطلاحات بازی جابجایی انجام می‌شود تا عمق‌خون‌ها از سطحی‌خون‌ها جدا شن.

استراتژی

اونچه باید به خوبی بدونید:

بقیه‌ش، بازی طراح با واژه‌ها و تعاریف است.

گروه آموزشی ماز

۷۰- عبارت زیر ناظر بر کدام یک از کارکردهای مطالعه تاریخ است؟

«شناخت گذشته باعث می‌شود تا درک درستی از کیستی خود داشته باشیم.»

(۲) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

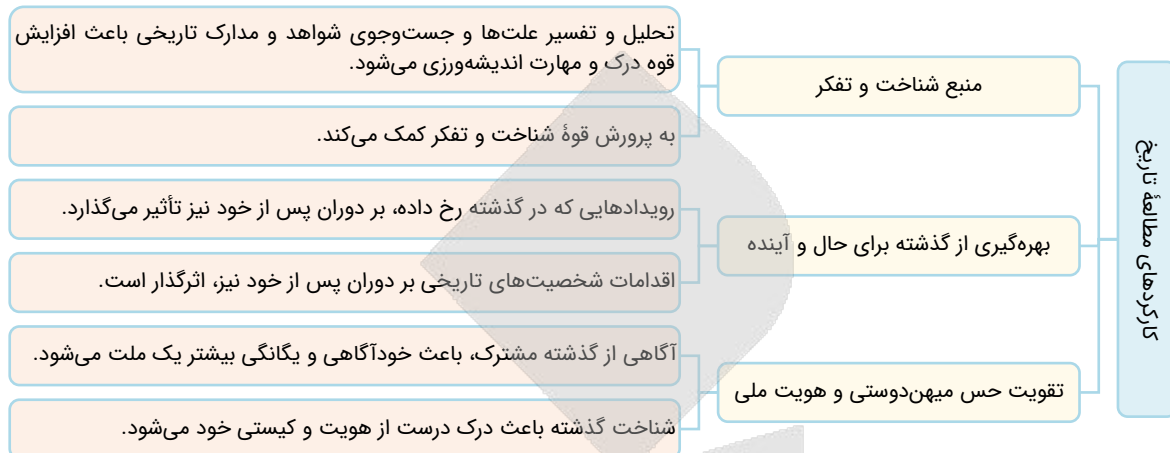
(۴) فهم بهتر سیر تمدن‌ها در طول زمان

(۱) تاریخ به مثابه منبع شناخت و تفکر

(۳) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

ابتدا باید کارکرد گزاره صورت سؤال را مشخص کنیم:

مطالعه و بررسی گذشته، ارزش و اهمیت میراث فرهنگی را به ما نشان می‌دهد و کمک می‌کند که میراث فرهنگی را بخشی از هویت و شناسنامه ملی خود بدانیم و در حفظ و نگهداری آن بکوشیم که این موضوع به «تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی» اشاره می‌کند.

گروه آموزشی ماز

۷۱- با توجه به عبارات زیر، کدام گزینه به مفهوم درستی اشاره دارد؟

الف - جغرافی‌دان با تهیه نقشه شهر گنبد کاووس، امکان گسترش فیزیکی این شهر را بررسی می‌کند.

ب - جغرافی‌دان با مطالعه بافت جمعیت شهر گنبد کاووس، میزان رشد آن و امکان مهاجرت پذیری آن را حدس می‌زند.

۱) «الف» نشان دهنده نقشه خوانی، زیرمجموعه فنون جغرافیایی و مرتبط با علوم فضایی می‌باشد و «ب» نشان دهنده جغرافیای شهری، زیرمجموعه جغرافیای انسانی و مرتبط با معماری و شهرسازی است.

۲) «الف» نشان دهنده ژئومورفولوژی، زیرمجموعه جغرافیای طبیعی و مرتبط با زمین‌شناسی می‌باشد و «ب» نشان دهنده جغرافیای جمعیت، زیرمجموعه جغرافیای انسانی و مرتبط با جمعیت‌شناسی است.

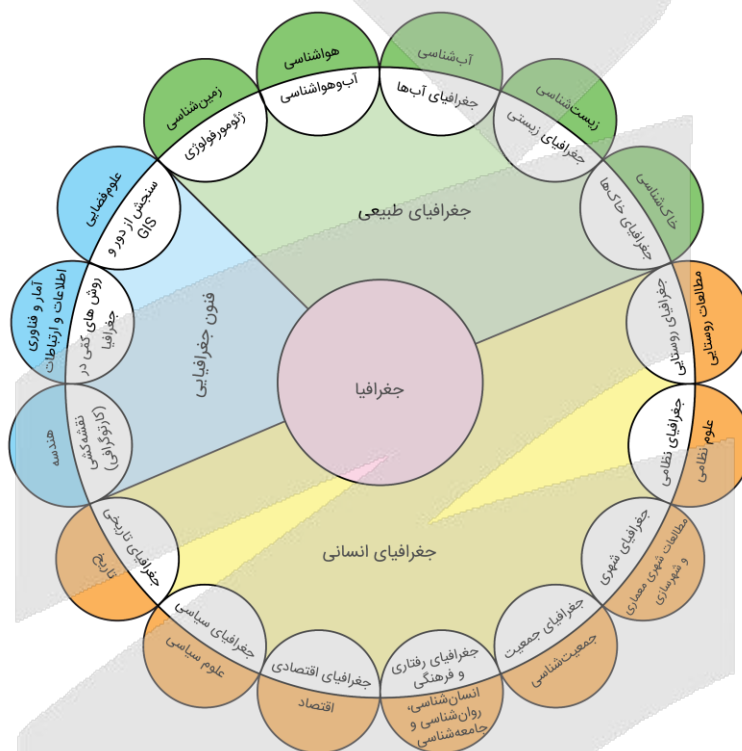
۳) «الف» نشان دهنده سنجش از راه دور، زیرمجموعه فنون جغرافیایی و مرتبط با هندسه می‌باشد و «ب» نشان دهنده جغرافیای شهری، زیرمجموعه جغرافیای انسانی و مرتبط با معماری و شهرسازی است.

۴) «الف» نشان دهنده نقشه خوانی، زیرمجموعه فنون جغرافیایی و مرتبط با هندسه می‌باشد و «ب» نشان دهنده جغرافیای جمعیت، زیرمجموعه جغرافیای انسانی و مرتبط با جمعیت‌شناسی است.

پاسخ گزینه ۴

(دشوار - جغرافیا علمی برای زندگی بهتر - ترکیبی - ۱۰۰۱)

برای درک بهتر روابط جغرافیا با سایر علوم، هیچ توضیحی از تصویر خود کتاب درسی، گویاتر نیست.

دید ترکیبی (کل نگری)

عبارت است از مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان. به‌طور مثال جغرافی‌دان با هدف توسعه یک شهر، به مطالعه همه‌جانبه می‌پردازد و این مسائل را طرح و مطالعه می‌کند.

جغرافی‌دان با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند. (نقشه‌خوانی)
جغرافی‌دان با مطالعه بافت جمعیت شهر، میزان رشد آن و امکان مهاجرت‌پذیری آن را حدس می‌زند. (جغرافیای جمعیت)

نکته

- ❖ نقشه‌خوانی زیرمجموعه فنون جغرافیایی طبقه‌بندی می‌شود و با علم هندسه ارتباط تنگاتنگی دارد.
- ❖ جغرافیای جمعیت زیرمجموعه جغرافیای انسانی طبقه‌بندی می‌شود و با علم جمعیت‌شناسی ارتباط تنگاتنگی دارد.

گروه آموزشی ماز

۷۲- با توجه به تصویر روبه‌رو، کدام گزینه درست است؟

۱) محیط طبیعی مجموعه‌ای نامتعادل است که با ورود انسان به آن زمینه‌های تغییر و تبدیلیش به محیط جغرافیایی فراهم می‌شود.

۲) انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و محیط طبیعی را به محیط جغرافیایی تبدیل می‌کند.

۳) انسان با استفاده‌های نابخردانه از طبیعت و بهره‌وری بیش‌ازحد از آن، سبب برهم خوردن تعادل محیط می‌شود.

۴) همواره میان محیط طبیعی و محیط انسانی، روابط متقابل وجود دارد که این خود بیانگر دید ترکیبی در این زمینه است.

تصویر به بادگیر دوطبقه ابرکوه اشاره دارد و مصداقی از این موضوع است که: فناوری‌های جدید، انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده و میزان دسترسی انسان را گسترش داده است. تصویر نشان می‌دهد که انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

روابط متقابل انسان با محیط

انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است. محیط طبیعی مجموعه‌ای متعادل است. با ورود انسان زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود. هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک می‌کند تا از محیط خود بهره‌مند شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ محیط طبیعی متعادل است.

۳ و ۴ ارتباطی با تصویر ندارند.

گروه آموزشی ماز

۷۳- با توجه به عبارت زیر، موارد «الف» تا «د» به ترتیب با کدام گزینه ارتباط دارند؟

در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌پذیرند.

«در دامنه رشته کوه البرز، شهرهای پرونی اقتصادی مانند تهران و کرج گسترش یافته است که سبب شده دامنه‌ها، دره‌ها و دشت‌های این منطقه طی دهه‌ها چهره دیگری به خود بگیرد و مخاطراتی مانند ریزش و لغزش در جاده‌ها و لرزش‌های خفیف و گسترده در شهرها توسط دامنه‌ها تحمیل شود.»

- ۱) مکان - پدیده طبیعی - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت
- ۲) مکان - پدیده انسان ساخت - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت
- ۳) محیط طبیعی - مکان - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی
- ۴) پدیده طبیعی - محیط طبیعی - تأثیر پدیده طبیعی بر پدیده انسان ساخت - تأثیر پدیده انسان ساخت بر پدیده طبیعی

بسیاری از فعالیت‌های انسان در محل معینی انجام می‌شود که آن را «مکان» می‌نامند. (مورد «الف»)

پدیده به یک واقعیت یا رویداد جغرافیایی که محسوس و مشهود شده باشد گفته می‌شود که می‌تواند عوارض طبیعی یا انسان‌ساخت باشد. (مورد «ب»)

در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌پذیرند؛ به‌طور مثال یک روستا را در نظر بگیرید که خاک، آب، سرمایه و نیروی انسانی آن بر نوع اشتغال آن اثر می‌گذارد و بالعکس. این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به‌صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود. (مورد «ج»)

تأثیر پدیده انسان‌ساخت را بر پدیده طبیعی بیان می‌کند؛ زیرا شهرسازی سبب تغییر شکل دامنه‌ها و دشت‌های البرز شده است. مورد «د» نیز تأثیر پدیده طبیعی بر انسان‌ساخت را بیان می‌کند؛ زیرا دامنه‌ها ریزش و لغزش در جاده‌ها و لرزش در شهرها را تحمیل کرده‌اند.

مشاوره

سبک جدیدی از سؤال جغرافیا پیش روی شماست! چطور؟ گرچه هنوز با کنکور فاصله دارید ولی خوب بد نیست که بدونید تو کنکور چه تیپ سؤال‌هایی قراره بیاد و شما رو به چالش بکشه.

نکته

برای فهم بهتر این سؤال، شاید لازم باشد شما نیم‌نگاهی به مفهوم روابط متقابل انسان با محیط هم داشته باشید. انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است که با ورود انسان زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۷۴- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کند، زیرا»

- ۱) شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.
- ۲) محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و انسانی به وجود می‌آید.
- ۳) عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی در جهت رسیدن به خواسته‌ها است.
- ۴) اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

برای پاسخ به این سؤال لازم است این نکته را بدانید که: اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند (علت) در نتیجه جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کند (معلول).

مشاوره

باید خوب دقت کنی که صورت سؤال ازت دلیل استفاده از دید کل‌نگری رو خواسته؛ پس باید دنبال رابطه علت - معلولی باشی!

استراتژی

علت استفاده از دید ترکیبی چیست؟ ارتباط موجود میان اجزا و عوامل محیط! همین! سؤال چندان پیچیده‌ای نیست!

دید ترکیبی

تعریفش مشخص است، اما یک نکته در بحث آموزش هست و آن یادگیری از طریق مثال است که باعث می‌شود دانش‌آموز به صورت کاربردی با مفهوم یک پدیده یا موضوع آشنا شود. فرض کنید جغرافی‌دانی هدفش توسعه یک شهر است؛ او باید به صورت همه‌جانبه به مطالعه آن شهر بپردازد و مسائل مختلفی را پیرامون آن در نظر بگیرد؛ مثلاً: نقشه‌خوانی انجام دهد، جغرافیای جمعیت را بررسی کند و وضعیت جغرافیای آب را نیز مد نظر قرار دهد. به تجمیع این کارها، می‌گوییم استفاده از دید ترکیبی!

گروه آموزشی ماز

۷۵- کدام مورد به دید ترکیبی یا کل‌نگری در جغرافیا اشاره دارد؟

- (۱) عملکرد انسان در طولانی مدت در حفظ یا برهم زدن تعادل محیط
- (۲) مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن‌ها در یک مکان
- (۳) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها و خواسته‌ها
- (۴) تبدیل محیط طبیعی و محیط انسانی به محیط جغرافیایی توسط انسان

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - جغرافیا علمی برای زندگی بهتر - خط به خط - ۱۰۰۱)

دید ترکیبی یعنی مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان. دقت کنید که عملکرد انسان در محیط و درک توان‌های محیط از سوی انسان، ارتباطی با مفهوم دید ترکیبی یا کل‌نگری ندارد.

مشاوره

دید ترکیبی رو بلد شدی؟ حالا جالبه بگم که این سؤال و سؤال قبل هم مکمل هم هستن و تو باید با دید ترکیبی به جفت سؤال دقت کنی تا بتونی به پاسخ برسی! اول باید بدونی چرا از دید ترکیبی استفاده می‌کنیم! دوم باید بدونی که مفهوم دید ترکیبی چیه!

استراتژی

ترکیبی یا کل‌نگری کردن، یعنی همه چیز رو با هم در نظر گرفتن! کدام گزینه‌ها به اینی که گفتیم بیشتر نزدیکه؟ معلومه! گزینه «۲» ✓

دید ترکیبی

تعریفش را که گفتیم! اما دلیل استفاده چی؟ چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دانان با دید ترکیبی یا کل‌نگری موضوعات را مطالعه و بررسی کنند. دلیلش چیست؟ چون اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند. دید ترکیبی یعنی: مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان.

گروه آموزشی ماز

۷۶- کدام موارد در رابطه با عبارت زیر به درستی بیان شده است؟

- «در این گام از مراحل پژوهش در جغرافیا، پژوهشگر تلاش می‌کند اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلفی به دست آورد.»
- الف - یک گام قبل از این مرحله، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد تا نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا کند.
- ب - دو گام قبل از این مرحله، پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش ارائه می‌کند.
- ج - یک گام بعد از این مرحله، حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل آنها آغاز می‌شود.
- د - دو گام بعد از این مرحله، پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده‌اند پاسخ می‌دهد و از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.

- (۱) موارد «الف» و «ب» برخلاف موارد «ج» و «د» به درستی بیان شده‌اند.
- (۲) موارد «الف» و «د» برخلاف موارد «ب» و «ج» به درستی بیان شده‌اند.
- (۳) موارد «ج» و «د» برخلاف موارد «الف» و «ب» به درستی بیان شده‌اند.
- (۴) موارد «ب» و «ج» برخلاف موارد «الف» و «د» به درستی بیان شده‌اند.

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا - مفهومی - ۱۰۰۲)

مرحله سوم یا جمع‌آوری اطلاعات: در این گام پژوهشگر تلاش می‌کند اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلفی به دست آورد.

بررسی موارد:

«الف»: نادرست. یک گام قبل از جمع‌آوری اطلاعات، تدوین فرضیه می‌باشد. در مرحله طرح سؤال و بیان مسئله پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد تا نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا کند.

«ب»: نادرست. دو گام قبل از جمع‌آوری اطلاعات، طرح سؤال و بیان مسئله می‌باشد. در مرحله تدوین فرضیه، پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش ارائه می‌کند.

«ج»: درست. یک گام بعد از جمع‌آوری اطلاعات، پردازش اطلاعات است. در این مرحله حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل آنها آغاز می‌شود.

«د»: درست. دو گام بعد از جمع‌آوری اطلاعات، نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها است. در این مرحله، پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده‌اند پاسخ می‌دهد و از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.

گام	نام مرحله	ویژگی‌ها	مثال
اول	طرح سؤال و بیان مسئله	- بیان مسئله به صورت واضح و روشن جهت رسیدن به شناخت - طرز نوشتار مسئله: سؤال - جلوگیری از عبارات خبری، کلی یا نامعلوم - سؤال اساسی پژوهشگر در این مرحله: انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد؟ - در این مرحله پژوهشگر باید به مطالعه پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران بپردازد. نتیجه این کار ← اطلاع بیشتر از موضوع و پی بردن به این که سؤال که برای پژوهشگر مطرح شده، قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.	عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه اخیر چیست؟ (به شکل پرسشی)
دوم	تدوین فرضیه	- فرضیه: پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است. - فرضیه‌سازی: ← از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش نقش راهنما را دارند و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهند. - پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند. - فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.	به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.
سوم	جمع‌آوری اطلاعات: الف) کتابخانه‌ای: استفاده از سالنامه‌ها، عکس‌های ماهواره‌ای، عکس‌های هوایی، سایت‌های اینترنتی، نقشه و ...	۱) روش کتابخانه‌ای: این روش در تمامی پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در برخی از پژوهش‌ها تمام تلاش پژوهشگر در کتابخانه صورت می‌گیرد و در برخی دیگر، بخشی از پژوهش در آن جا انجام می‌شود.	پژوهشگر به سالنامه آماری یک دهه مراجعه می‌کند و تغییرات جمعیتی شهر کرج را مورد مطالعه قرار می‌دهد. او با کمک عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای رشد فیزیکی شهر کرج را طی یک دهه بررسی می‌کند.
	ب) میدانی (مصاحبه، مشاهده و پرسش‌نامه)	۲) روش میدانی: در این روش، پژوهشگر برای گردآوری اطلاعات به مکان مورد تحقیق می‌رود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات می‌پردازد. او باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به میدان ببرد.	پژوهشگر با تعدادی از ساکنان یکی از محله‌های قدیمی شهر کرج مصاحبه می‌کند و ضمن توجه به تغییرات جمعیتی، به بررسی علت‌های پنهان تغییرات هم می‌پردازد.
چهارم	پردازش اطلاعات	پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش آغاز می‌شود. - پردازش ← حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات.	درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.
پنجم	نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها	- این مرحله آخر پژوهش است و پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد. - پژوهشگر با ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود می‌پردازد. - در صورتی که فرضیه یا فرضیه‌های پژوهشگر رد شود، پژوهشگر نباید دلسرد شود و پژوهش خود را بیهوده بپندارد؛ چون این پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده‌اند. پاسخ می‌دهد و از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.	نتیجه‌گیری: بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. پیشنهاد: با توجه به قابلیت‌های جغرافیایی شهرهای اطراف، صنایع کوچک در آنجا ایجاد شود.

۷۷- پژوهشگری، درباره عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه اخیر تحقیق کرده است. گزاره‌های زیر در پژوهش او مطرح شده است. با توجه به آنها، کدام گزینه مطلب درستی را ذکر می‌کند؟

الف - با توجه به قابلیت‌های جغرافیایی شهرهای اطراف، صنایع کوچک در آنجا ایجاد شود.

ب - به نظر می‌رسد وجود خدمات آموزشی، درمانی و تفریحی، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.

ج - درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

د - بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.

۱) «ب» اولین مرحله بعد از طرح سؤال و بیان مسئله است که یکی از مراحل حساس پژوهش به حساب می‌آید و «ج» همانند «د» مربوط به گام نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادهاست که پیش از آن «الف» که مربوط به جمع‌آوری اطلاعات است، انجام می‌شود.

۲) در حدفاصل «ب» و «د» پژوهشگر برای مطالعه و پاسخگویی به سؤالات خود اقدام به انجام کارهایی اعم از «ج» می‌کند تا اطلاعات لازم خود را به دست آورد و در مرحله آخر، «الف» به منظور پاسخ مسئله پژوهش از سوی پژوهشگر ارائه می‌شود.

۳) پژوهشگر با ارائه «ب» سعی می‌کند پاسخ مسئله پژوهش را ارائه کند ولی قبل از آن به ترتیب گزاره‌های «د»، «الف» و «ج» مطرح می‌شود که در آن پژوهشگر اقدام به استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات و حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش می‌کند.

۴) «د» و «الف» مربوط به یک گام است و پیش از آن دو، «ج» می‌باشد که پردازش اطلاعات است و حدفاصل بین «ب» و «ج» جمع‌آوری اطلاعات می‌باشد که در آن پژوهشگر با تعدادی از ساکنین یکی از محله‌های قدیمی شهر، مصاحبه می‌کند.

پاسخ: گزینه ۴

(دشوار - روش پژوهش و مطالعه در جغرافیا - مفهومی - ۱۰۰۲)

عبارت «الف» و «د» مربوط به گام پنجم یعنی نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادهاست و عبارت «ب» مربوط به گام دوم یعنی تدوین فرضیه و عبارت «ج» مربوط به گام چهارم یعنی پردازش اطلاعات می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ گزاره «ج» مربوط به گام چهارم یعنی پردازش اطلاعات می‌باشد و گزاره «الف» نیز مربوط به گام پنجم یعنی نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادهاست.

۲ «ج» مربوط به گام چهارم یعنی پردازش اطلاعات است، در صورتی که در این گزینه، اقدامات گام سوم یعنی جمع‌آوری اطلاعات ذکر شده است.

۳ گزاره «ب» مربوط به گام دوم یعنی تدوین فرضیه است.

علم جغرافیا همانند سایر علوم برای رسیدن به پاسخ مسائلی که با آن روبه‌رو است به تحقیق و پژوهش می‌پردازد و این مراحل را طی می‌کند:

- ۱) طرح سؤال و بیان مسئله
- ۲) تدوین فرضیه
- ۳) جمع‌آوری اطلاعات
- ۴) پردازش اطلاعات
- ۵) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

گروه آموزشی ماز

۷۸- با توجه به عبارت زیر، کدام موارد درست است؟

«در حال حاضر با پدیده ریزگردها مواجه شده‌ایم، مکان وقوع این پدیده در غرب و جنوب غربی کشور است.»

الف - چه چیز؟ ب - چرا؟ ج - چطور؟ د - چه کسی یا چه کسانی؟

۱) وجود ریزگردهای بیش‌ازحد مجاز در هوا - تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر - از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها - بی‌توجهی به تثبیت خاک

۲) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر - وجود ریزگردهای بیش‌ازحد مجاز در هوا - از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها - بی‌توجهی به تثبیت خاک

۳) وجود ریزگردهای بیش‌ازحد مجاز در هوا - تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر - بی‌توجهی به تثبیت خاک - از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها

۴) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر - وجود ریزگردهای بیش‌ازحد مجاز در هوا - بی‌توجهی به تثبیت خاک - از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - روش پژوهش و مطالعه در جغرافیا - مفهومی - ۱۰۰۲)

جهت تفهیم نحوه به‌کارگیری سؤالات جغرافیا، فرض کنید با پدیده گردوغبار مواجه شده‌اید:

➤ سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد. این اتفاق در کجا رخ داده است (غرب و جنوب غربی)

➤ سؤال چه چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ چه چیزی رخ داده است؟ (وجود ریزگردهای بیش‌ازحد مجاز در هوا)

➤ سؤال چرا، به علت وقوع پدیده می‌پردازد. چرا این پدیده به وجود آمده است؟ (تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر)

➤ سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. چه زمانی این پدیده، شدت می‌یابد؟ (فصل گرم سال)

➤ سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. چه کسانی یا کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی در این پدیده اثر داشته و تأثیر آن بر محیط و انسان چیست؟ (بی‌توجهی به تثبیت خاک)

➤ سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. زمینه‌های به وجودآورنده این پدیده چیست؟ (قطع درختان، از بین رفتن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها، واحه‌ها)

با توجه به توضیحات تنها گزینه «۱» به‌درستی بیان شده است.

خوب دقت کنید که مبدا موارد رو با هم قاطی نکنین! چرا، همیشه دنبال علت قضیه است، چه چیز؟ یعنی واقعاً چه چیزی رخ داده :) و چطور یعنی چه فعل و انفعالاتی رخ داده که این پدیده به وجود اومده. چه کسی یا کسانی هم که مشخصه!

گروه آموزشی ماز

۷۹- با توجه به موارد زیر که هر کدام مرتبط با ارکان اساسی در جغرافیا هستند، کدام مورد به درستی عبارت زیر را تکمیل می کند؟

الف - پدیده ب - محیط جغرافیایی

با توجه به سؤالات کلیدی در جغرافیا می توان بیان کرد

۱) سؤال «کجا؟» مرتبط با مورد «الف»، سؤال «چه کسی یا چه کسانی؟» مرتبط با مورد «ب»

۲) سؤال «چه طور؟» مرتبط با مورد «ب»، سؤال «کجا؟» مرتبط با مورد «الف»

۳) سؤال «چرا؟» مرتبط با مورد «الف»، سؤال «چه چیز؟» مرتبط با مورد «ب»

۴) سؤال «چه کسی یا چه کسانی؟» مرتبط با مورد «ب»، سؤال «چه چیز؟» مرتبط با مورد «الف»

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - روش پژوهش و مطالعه در جغرافیا - ترکیبی - ۱۰۰۲)

در هر مکان، پدیده های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می پذیرند. پس پدیده، زیرمجموعه ای مکان، از ارکان اساسی جغرافیا است.

سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده ها سروکار دارد. «این اتفاق در کجا رخ داده است؟»

محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می آید. محیط جغرافیایی زیرمجموعه روابط متقابل انسان و محیط از ارکان جغرافیا است.

سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می دهد. چه کسانی یا کدام فعالیت ها و برنامه های انسانی در این پدیده اثر داشته و تأثیر آن بر محیط و انسان چیست؟

چگونگی شکل گیری محیط های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می شود جغرافی دان با دید ترکیبی یا کل نگر، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می کند.

دید ترکیبی یعنی: مطالعه همه جانبه و جامع پدیده ها با تمام ویژگی های آن در یک مکان. پس دید ترکیبی با هر دو رکن مکان و روابط متقابل انسان و محیط مرتبط است و با هر دو سؤال کجا و چه کسی یا چه کسانی ارتباط دارد.

سؤالات کلیدی در جغرافیا

کجا؟ - رکن اساسی جغرافیا

چه چیزی؟ - ماهیت پدیده

چرا؟ - علت پدیده

چه موقع؟ - زمان پدیده

چه کسی یا کسانی؟ - روابط متقابل انسان و محیط

چطور؟ - سیر تکوین و تحول پدیده

پرسش های کلیدی

گروه آموزشی ماز

۸۰- در عبارت زیر، به چه تعداد از سؤالات کلیدی جغرافیا پاسخ داده شده است؟

«طوفان های فصلی حاصل ورود توده های هوا در کشور لیبی، سبب خسارت مالی فراوان به کشاورزان این منطقه می گردد.»

۵ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۳ (۱)

پاسخ: گزینه ۴

(دشوار - روش پژوهش و مطالعه در جغرافیا - مفهومی - ۱۰۰۲)

بهتر است برای پاسخ به این سؤال، خط به خط با هم پیش بریم:

• چرا اتفاق افتاده است؟ طوفان های فصلی

• چه چیزی رخ داده است؟ خسارت مالی

• چطور رخ داده است؟ (زمینه های پیدایش آن چیست؟) حاصل ورود توده های هوا هستند.

• کجا؟ لیبی

• چه کسانی؟ کشاورزان

پس بنابراین این متن به پنج پرسش اصلی پاسخ داده است.

مشاوره توی این جور سؤالا باید حواست رو بدی به متنی که داری می خونی و حسابی روش تمرکز کنی.

۸۱- کدام گزینه درباره دانش منطق، درست است؟ دانشی است که

- ۱) وظیفه تعریف دقیق اصطلاحات خاص و بیان استدلال‌ها و تعاریف پیچیده را بر عهده دارد.
- ۲) دارای دو جنبه نظری و عملی می‌باشد که جلوگیری از مغالطه در نتیجه به کار بستن آن است.
- ۳) تأکید آن بر جلوگیری از خطای اندیشه است تا بدین وسیله از مغالطه‌های مختلف پیشگیری شود.
- ۴) قواعد طبیعی ذهن در فرآیند تفکر را طراحی نموده و شیوه درست اندیشیدن را به ما آموزش می‌دهد.

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - منطق، ترازوی اندیشه - خط به خط - ۱۰۰)

منطق علمی است کاربردی؛ یعنی دستورالعمل‌های نظری برای تبحر در آن کافی نیست، بلکه باید دستورات آن را به کار برد تا مانع خطای اندیشه بشود.

آیا دانش منطق «نظری و تئوریک» نیست و صرفاً «عملی» است؟

دانش منطق، علمی است که به صورت همزمان دارای دستورالعمل‌های «نظری» و «عملی» است؛ پس دارای هر دو جنبه می‌باشد؛ اما تبحر در دانش منطق و جلوگیری از خطای اندیشه، تنها زمانی امکان دارد که به دستورالعمل‌های نظری بسنده نشود و آن‌ها به صورت عملی به کار گرفته شوند.

مثال

دوچرخه سواری، دارای هر دو جنبه نظری و عملی است؛ اما تبحر در آن زمانی اتفاق می‌افتد که یک فرد، به صورت عملی تمرین کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) منطق وظیفه تعریف اصطلاحات یا ارائه استدلال‌ها را ندارد؛ بلکه وظیفه منطق، بیان قواعد تعریف و استدلال است.

به بیان دیگر: منطق، علمی «صوری» است؛ یعنی با «صورت اندیشه» سر و کار دارد؛ نه محتوای آن.

۳) تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است.

به بیان دیگر: جنبه «ایجابی» در دانش منطق غلبه دارد؛ نه جنبه «سلبی».

۴) قواعد ذهنی اندیشیدن یک امر طبیعی و خدادادی است و کسی آن را طراحی نکرده است.

منطق، علمی است که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است و درباره آن به نکات زیر می‌توان اشاره نمود:

- ۱- هدف منطق: جلوگیری از خطای اندیشه
- ۲- روش منطق: شناسایی و دسته‌بندی مغالطه‌ها
- ۳- وظیفه منطق: جلوگیری از خطاهای اندیشه
- ۴- تأکید منطق: آموزش شیوه درست اندیشیدن

گروه آموزشی ماز

۸۲- کدام گزینه درباره تعریف و استدلال درست است؟

- ۱) انواع دانش بشری هستند که در آن‌ها یک تصور یا تصدیق، از مجهول بودن به معلوم تبدیل می‌شود.
- ۲) انواع تفکر انسان هستند که در آن‌ها انسان می‌تواند با استفاده از تصور یا تصدیق مجهول به یک معلوم برسد.
- ۳) تعریف و استدلال به ترتیب از تصورات و تصدیقاتی ساخته می‌شوند که همه آن‌ها برای انسان از قبل بدیهی هستند.
- ۴) تعریف و استدلال حیطه‌های اصلی دانش منطق هستند که نتیجه و غایت هر دو رسیدن به یک شناخت و دانش جدید است.

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - منطق، ترازوی اندیشه - خط به خط - ۱۰۰)

در تعریف و استدلال از طریق کنار هم قرار دادن تصورات و تصدیقات معلوم به یک تصور یا تصدیق جدید که در واقع یک شناخت یا دانش جدید است، می‌رسیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) انواع دانش بشری عبارتند از: ۱- تصور ۲- تصدیق

بررسی موضوعی

انواع دانش بشری: تصور و تصدیق

حیطه‌های دانش منطق (حیطه‌های تفکر): تعریف و استدلال

۲) روند تفکر در این گزینه برعکس بیان شده است؛ درواقع در تعریف و استدلال، با استفاده از معلوم به مجهول می‌رسیم.

تذکره!

اساساً مجهولات را در اختیار نداریم که بخواهیم با استفاده از آن‌ها، چیزی را معلوم کنیم.

۳) اینگونه نیست که مقدمات تعریف و استدلال (تصور و تصدیق) لزوماً برای انسان بدیهی باشد؛ بلکه ممکن است آن مقدمات، قبلاً برای انسان مجهول بوده باشند و توسط تعریف یا استدلال دیگری، معلوم شده باشند.

تعبیر

«بدیهی» یعنی چیزی که انسان به صورت طبیعی به آن علم دارد و نیازی به تعریف و استدلال ندارد.

گروه آموزشی ماز

۸۳- کدام تشبیه درباره دانش منطق درست است؟

- ۱) دانش منطق همچون علم پزشکی است که پس از شناسایی بیماری با آن مبارزه کرده و به درمان آن بیماری می‌پردازد.
- ۲) دانش منطق علمی است ابزاری؛ مانند سیستم کنترلی خودرو که سبب حرکت آن شده و در برخورد با موانع، هشدار می‌دهد.
- ۳) دانش منطق علمی است کاربردی؛ مانند دوچرخه‌سواری که باید ابزاری باشد در خدمت پیروز شدن انسان و رسیدن او به قله‌ها.
- ۴) دانش منطق از آن جهت مانند شاقول بنایی است که علاوه بر تأمین مصالح فکری، باعث ایجاد بنای فکری مستحکم نیز می‌گردد.

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - منطق، ترازوی اندیشه - ترکیبی - ۱۰۰)

مغالطات همچون بیماری‌هایی هستند که باید از آن‌ها بر حذر بود. همان‌گونه که در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها مطالعه می‌شوند، در علم منطق نیز همراه با بیان قواعد ذهن، روش جلوگیری از مغالطات بیان می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) سیستم کنترلی خودرو که به منطق شباهت دارد، صرفاً وظیفه هشداردهندگی دارد؛ نه حرکت اتومبیل.

تعبیر

گاهی به جای «ابزاری بودن» از اصطلاح «آلی» نیز استفاده می‌شود.

۳) کاربردی بودن منطق به این معنا است که برای مهارت در آن باید تمرین و ممارست نمود.

۴) تأمین مصالح برای بنای فکری مستحکم، توسط سایر علوم انجام می‌شود، نه دانش منطق.

در کتاب درسی دانش منطق از جهات مختلف به چیزهای دیگری تشبیه شده است؛ از جمله:

۱- شبیه علم پزشکی است که در آن شناسایی بیماری‌ها (مغالطه‌ها) و درمان آن‌ها انجام می‌شود.

۲- شبیه سیستم کنترلی خودرو است که وظیفه هشداردهندگی دارد و در خدمت سایر علوم می‌باشد.

۳- شبیه دوچرخه‌سواری است که نیاز به تمرین و ممارست دارد و فقط شامل دستورالعمل‌های نظری نیست.

۴- شبیه شاقول بنایی است که باعث ایجاد بنای فکری مستحکم می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۸۴- کدام گزینه تصور است؟

- ۱) حسن به علی گفت: کاش در آزمون قبلی شرکت کرده بودم.
- ۲) ای کاش هیچ انسان بی‌گناهی در هیچ‌جای دنیا کشته نشود.
- ۳) تصدیق همان جمله‌ای است که در آن حکم و قضاوت وجود ندارد.
- ۴) اگر هر انسانی حیوان باشد، بنابراین هر حیوانی نیز انسان است.

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - منطق، ترازوی اندیشه - مفهومی - ۱۰۰)

عبارت مطرح شده در گزینه ۲، یک جمله انشایی و نوعی بیان آرزو است؛ پس خبری نیست و قابلیت صدق و کذب ندارد؛ در نتیجه تصور است.

به بیان دیگر...

نمی‌توان گفت اینکه «کاش هیچ انسان بی‌گناهی در هیچ‌جای دنیا کشته نشود»، صادق یا کاذب است، بنابراین این عبارت تصور است.

نکته

همه جملات انشایی تصورند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ در اینجا یک تصدیق مطرح شده است، مبنی بر اینکه حسن به علی جمله‌ای را گفته است. اینکه حسن به علی این جمله را گفته یا نه، قابل صدق و کذب است؛ یعنی می‌توانیم بررسییم آیا واقعاً حسن این جمله را گفته یا نگفته است.

دام تستی

عبارت «کاش در آزمون قبلی شرکت کرده بودم»، تصور است؛ اما کل این گزینه تصدیق است و خبر از گفتن جمله‌ای توسط حسن به علی می‌دهد.

۳

در اینجا یک تصدیق مطرح شده است که البته به لحاظ محتوایی کاذب است.

نکته

در تشخیص تصور از تصدیق، ما کاری به این نداریم که آیا تصدیق مطرح شده صادق یا کاذب است؛ همین‌که قابلیت صدق و کذب داشته باشد، یعنی تصدیق است.

۴

در اینجا یک تصدیق (قضیه شرطی) مطرح شده است که به لحاظ محتوایی کاذب است.

از آنجایی که تشخیص تصور و تصدیق در عبارت‌های ادبی برای اغلب داوطلبان دشوار است، در کادر زیر نمونه‌هایی از آن را ذکر می‌کنیم:

مثال‌هایی از جملات انشایی که تصدیق نیستند:

پرسشی ← چرا جویی وفا از بی‌وفایی؟ / چه کوبی بیهوده سرد آهنی را؟

امر ← رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن / ترک من خرابِ شبگرد مبتلا کن

تعجبی ← همت عالیش را گوئی عیال است ای عجب!

منادا ← خدایا چنان کن سرانجام کار / تو خشنود باشی و ما رستگار

گروه آموزشی ماز

۸۵- کدام گزینه «استدلال» محسوب می‌شود؟

- ۱) استدلال یعنی استفاده از تصدیق‌های معلوم برای روشن کردن تصدیق مجهول.
- ۲) برای اینکه در استدلال‌های پیچیده دچار مغالطه نشویم، به علم منطق نیاز داریم.
- ۳) تعریف، همان چیزی است که با استفاده از آن تصورات مجهول را روشن می‌کنیم.
- ۴) منطق، دانشی است که با تأکید بر روش درست اندیشیدن، به عمل تفکر کمک می‌کند.

پاسخ: گزینه ۲

(دشوار - منطق، ترازوی اندیشه - مفهومی - ۱۰۰)

عبارت مذکور در گزینه ۲، یک استدلال است که برای پاسخ به پرسش «چرا به علم منطق نیاز داریم» بیان شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ عبارت بیان شده در گزینه ۱ نوعی تعریف برای «استدلال» است.

جرقه ذهنی

کلیدواژه «یعنی» در گزینه ۱ بیانگر «تعریف» است.

۳

عبارت بیان شده در گزینه ۳ نوعی تعریف برای «تعریف» است.

جرقه ذهنی

کلیدواژه «همان چیزی است که» در گزینه ۳ بیانگر «تعریف» است.

۴

عبارت بیان شده در گزینه ۴ نوعی تعریف برای «دانش منطق» است.

تله تستی

در صورت سؤال، تعریف و توضیح برای «استدلال» خواسته نشده؛ بلکه عبارتی مورد نظر طراح است که خودش استدلال بوده و در پاسخ به چرایی آمده باشد.

مشابه سؤال اخیر در تست ۱۲۶ کنکور سراسری داخل ۱۴۰۲ (نوبت تیرماه) طرح شده بود.

کدام عبارت تعریف محسوب می‌شود؟

- ۱) دانش منطق، زمینه‌ساز دستیابی به مهارت تفکر فلسفی است.
- ۲) استفاده از تصدیق‌های معلوم برای کشف تصدیق مجهول.
- ۳) با استفاده از وسایل نقلیه عمومی باعث کاهش آلودگی هوا شوید.
- ۴) قواعد تعریف درست را می‌آموزیم تا احتمال خطا در اندیشه را کاهش دهیم.

پاسخ: گزینه ۲

گروه آموزشی ماز

۸۶- کدام گزینه به نحو دقیق تری گزاره زیر را تکمیل می کند؟

بحث کردن درباره الفاظ در دانش منطق

- ۱) صرفاً به خاطر احتمال تسری خطای در الفاظ به خطای در مفاهیم است.
- ۲) مستقیماً به دلیل اهمیت مبحث الفاظ در میان بحث های منطقی طرح می شود.
- ۳) به دلیل وظیفه اصلی دانش منطق در جلوگیری از خطای اندیشه، اصلاً مطرح نمی شود.
- ۴) صرفاً به آن دلیل است که برخی از الفاظ که معانی مختلف دارند، در استدلال ها باعث مغالطه می شوند.

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - لفظ و معنا - خط به خط - ۱۰۰۲)

خود الفاظ یا قواعد دستور زبان، هیچ ارتباط مستقیمی با دانش منطق ندارند، زیرا وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است؛ اما چون خطاهای لفظی ممکن است به خطای اندیشه منجر شوند، در منطق از الفاظ بحث می شود.

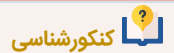
رابطه میان «لفظ»، «مفهوم» و «مصادق» سه سویه است؛ یعنی خطای در هر یک، ممکن است به دیگری تسری پیدا کند.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۲) الفاظ و کلمات، مستقیماً موضوع دانش منطق نیستند؛ بلکه در علومی همچون دستور زبان بررسی می شوند.
- ۳) الفاظ به دلیل اینکه ممکن است باعث خطای ذهنی شوند، در منطق بحث می شوند.
- ۴) این گزینه فقط به مغالطه اشتراک لفظ اشاره دارد و شامل بقیه خطاهای اندیشه نمی شود.

در حل تست ها عجله نکنید؛ در اینجا گزینه ۴ نیز می توانست پاسخ باشد، اما گزینه ۱ از آن کامل تر و مناسب تر است.

در کنکور سراسری، همواره احتمال طرح تست از قسمت های مقدمه دروس نیز وجود دارد؛ پس همه کتاب را بخوانید. این تست از مقدمه درس ۲ منطق طرح شده است. پیش از این در کنکور سراسری داخل ۱۴۰۱ از مقدمه درس ۹ فلسفه یازدهم تست طرح شده بود.

گروه آموزشی ماز

۸۷- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟

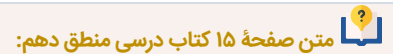
مغالطه توسل به معنای ظاهری یعنی

- ۱) به کار بردن عمدی دلالت مطابقی به جای دلالت تضمنی و دلالت التزامی.
- ۲) به کار بردن عمدی یا غیر عمدی دلالت مطابقی به جای دلالت تضمنی و التزامی.
- ۳) به کار بردن اشتباهی دلالت ها به جای یکدیگر به طوری که باعث ایجاد خطای اندیشه شود.
- ۴) به کار بردن اشتباهی دلالت ظاهری کلمه به جای دلالت های مطابقی و التزامی که باعث خطای اندیشه شود.

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - لفظ و معنا - خط به خط - ۱۰۰۲)

«معنای ظاهری» همان دلالت مطابقی است که اگر به اشتباه به جای دلالت تضمنی یا التزامی به کار رود، باعث ایجاد مغالطه توسل به معنای ظاهری می شود. البته این اشتباه می تواند عمدی یا غیر عمدی باشد.

به کار بردن دلالت مطابقی، به جای تضمینی و التزامی به خطایی منتهی می شود که آن را «مغالطه توسل به معنای ظاهری» می نامند.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱) مغالطه ها می توانند عمدی یا غیر عمدی رخ بدهند.
- ۳) جابجا شدن دلالت ها، باعث ایجاد مغالطه مذکور نمی شود. فقط جابجایی دلالت مطابقی با دلالت های تضمنی یا التزامی سبب ایجاد این مغالطه می شود.
- ۴) دلالت ظاهری، همان دلالت مطابقی کلمه است. پس گزینه ۴ در حقیقت ایراد دارد و باید به صورت «به کار بردن اشتباهی دلالت مطابقی کلمه به جای دلالت های تضمنی و التزامی که باعث خطای اندیشه شود» نوشته می شد.

در کنکورهای اخیر، سؤالاتی از این قبیل که به تعریف یا بررسی ویژگی های اصلی یک موضوع می پردازد، بسیار رایج شده است؛ برای حل این تست ها، باید به دنبال کامل ترین گزینه باشید و تلاش کنید که نادرستی هر گزینه را اثبات کنید.

گروه آموزشی ماز

۸۸- در کدام گزینه نوع مغالطه احتمالی، به درستی تعیین شده است؟

- ۱) سعید با محسن به سربازی رفت. (مغالطه اشتراک لفظ)
- ۲) روزی راننده‌ای به پیچی رسید، خم شد و آن را برداشت. (مغالطه شیوه نگارش کلمات)
- ۳) استاد نظری توکلی، مقاله دوستم مریم را خیلی زیبا خواند. (مغالطه توسل به معنای ظاهری)
- ۴) انجام کار ثواب در دنیا، باعث رسیدن به ثواب‌های بهشتی در روز قیامت می‌شود. (مغالطه ابهام در مرجع ضمیر)

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - لفظ و معنا - ترکیبی - ۱۰۰۲)

کلمه «با» یک مشترک لفظی است که می‌تواند به معنای «همراه، هم‌زمان، به وسیله و ...» به کار رود.

تشریح گزینه ۱: مشخص نیست که کدام یک از جملات زیر مقصود گوینده است:

- الف) سعید و محسن، هم‌زمان با یکدیگر به سربازی رفتند (ممکن است هردوی آن‌ها سرباز بوده و مقصدشان یکسان یا متفاوت باشد)
- ب) سعید و محسن، در کنار هم به سربازی رفتند (ممکن است فقط یکی از آن‌ها سرباز باشد و دیگری او را همراهی کرده است)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) لفظ «پیچ» مشترک لفظی است به معنای «ابزار آلات» و «دوربرگردان در خیابان»

مشاوره

به مثال‌های موجود در کتاب درسی مسلط باشید؛ مغالطه موجود در گزینه ۲ از متن صفحه ۱۳ کتاب منطق اقتباس شده است.

۳) لفظ «خواند» مشترک لفظی است به معنای «قرائت کردن» و «توصیف کردن».

قلقش رو یاد بگیر!

حتماً یک کاغذ به ابتدای درس ۲ منطق در کتاب درسی بچسبانید و از همین آزمون تا آخر سال، همه کلمات مشترک لفظی که در آزمون‌ها و کتب تست مشاهده می‌کنید را در آن وارد کنید. مطمئن باشید که در حل سؤالات این بخش، معجزه می‌کند.

۴) کلمه «کارهای ثواب» دارای غلط املائی است (کارهای صواب) که مغالطه «شیوه نگارش کلمات» را ایجاد می‌کند.

گروه آموزشی ماز

۸۹- در کدام گزینه مغالطه شیوه نگارش کلمات وجود ندارد؟

- ۱) عید فطر نزدیکه؛ پس فردا تعطیله و می‌تونیم به مسافرت بریم.
- ۲) شباهت نادر شاه با برادرش آنقدر زیاد بود که توجه همه را جلب کرده بود.
- ۳) در روایاتی از پیامبر (ص) آمده است که زنان پیر به بهشت نمی‌روند.
- ۴) یک کنفرانس علمی در بوشهر درباره حفاری چاه‌های نفت برگزار شد.

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - لفظ و معنا - مفهومی - ۱۰۰۲)

عبارت موجود در گزینه «۴» فاقد هرگونه مغالطه است و تمام علائم سجاوندی و اصول نگارش کلمات در آن رعایت شده است.

تذکره!

ممکن است در کتب تست یا تمرین صفحه ۱۶ کتاب درسی منطق دهم، چشمتان به عبارت «یک کنفرانس علمی درباره حفاری چاه‌های نفت در شهر بوشهر برگزار شد» عادت کرده باشد و مطابق همان عادت قبلی، گزاره موجود در گزینه «۴» را دارای مغالطه شیوه نگارش کلمات بدانید؛ اما بین گزاره موجود در گزینه «۴» و آن جمله تفاوت وجود دارد و هیچ خطای نگارشی در گزینه «۴» وجود ندارد.

مشاوره

قبلاً گفتیم، باز هم می‌گیم: فقط شما نیستید که کتب تست یا کتاب درسی رو نگاه می‌کنید؛ طراح کنکور هم اونا رو بررسی میکنه و حداقل طراح آزمون‌های ماز هم به اغلب اون‌ها احاطه داره 😊 پس با حفظ کردن جمله‌ها و عدم تحلیل و فهم اون‌ها، نمی‌تونید به پاسخ تست‌ها برسید. توی کنکور بارها سابقه داشته که یک تست، عین تستی از آزمون‌ها یا کتب تست باشه، اما یک کلمه کوچک رو عوض کنن تا شما اشتباه کنید...

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نبودن ویرگول، سبب مغالطه شیوه نگارش کلمات شده است.

بررسی دقیق‌تر...

پس، فردا تعطیله... ← یک روز دیگر
پس فردا تعطیله... ← دو روز دیگر

۲) نبودن کسره، سبب مغالطه شیوه نگارش کلمات شده است.

بررسی دقیق‌تر...

شباهت نادر شاه با برادرش آنقدر زیاد بود... ← یعنی شباهت خاص و منحصر به فرد.
شباهت نادر شاه، با برادرش آنقدر زیاد بود... ← منظور مؤسس سلسله افشاریه است.

۳ نبودن ویرگول، سبب مغالطه شیوه نگارش کلمات شده است.

بررسی دقیق تر...

زنان پیر به بهشت نمی‌روند... ← یعنی اگر کسی پیرزن باشد، به بهشت نمی‌رود.
زنان، پیر به بهشت نمی‌روند... ← یعنی درحالی‌که پیر هستند، به بهشت نمی‌روند و خداوند آن‌ها را جوان می‌کند.

گروه آموزشی ماز

۹۰- مغالطه موجود در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) به‌نظر محمد رضایی دانشجوی خوبی است.
(۲) برج ساخته‌شده توسط شهرداری خراب شد.
(۳) آلن میچل متخصص عرفان مسیحی است.
(۴) اینجانب از راهنمایی شما پشیمان هستم.

پاسخ: گزینه ۴

(دشوار - لفظ و معنا - ترکیبی - ۱۰۰۲)

گزینه ۴ عبارتی دوپهلوی و دارای مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است؛ درحالی‌که در سایر گزینه‌ها مغالطه شیوه نگارش کلمات وجود دارد.

درواقع از عبارت گزینه ۴ دو معنا برداشت می‌شود:

- الف) شما بنده را راهنمایی کردید و من از اینکه توسط شما راهنمایی شدم، پشیمان هستم.
ب) من شما را راهنمایی کرده‌ام و از اینکه چنین کاری کردم، پشیمان هستم.

میانبر

عبارت‌های دوپهلوی، اغلب مغالطه ابهام در مرجع ضمیر دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

به دلیل عدم رعایت علائم سجاوندی، عبارت‌های موجود در گزینه ۱ و ۲ و ۳ دارای مغالطه شیوه نگارش کلمات هستند.

۱- عبارت مذکور بر اساس جایگاه «ویرگول» دارای ۲ حالت زیر است:

- الف) به‌نظر، محمد رضایی دانشجوی خوبی است.
ب) به‌نظر محمد، رضایی دانشجوی خوبی است.

۲- عبارت مذکور بر اساس جایگاه «ویرگول» دارای ۲ حالت زیر است:

- الف) برج ساخته‌شده توسط شهرداری، خراب شد.
ب) برج ساخته‌شده، توسط شهرداری خراب شد.

۳- عبارت مذکور بر اساس جایگاه «ویرگول» دارای ۲ حالت زیر است:

- الف) آلن میچل، متخصص عرفان مسیحی است.
ب) آلن میچل متخصص عرفان، مسیحی است.

گروه آموزشی ماز

- ۹۱- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟
- کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که مردم دیگر هم این بینش را دارند اما به فرصت‌ها توجه نمی‌کنند.
 - کارآفرین باید بداند در آغاز کسب و کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.
 - کارآفرینان ایده‌های خود را امیدوارانه به کسب و کارهای سودآور تبدیل می‌کنند.
 - کارآفرین لازم است تا توانایی مالی زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

(۴) ص - غ - غ - ص

(۳) غ - ص - ص - غ

(۲) ص - غ - غ - ص

(۱) غ - ص - ص - ص

(متوسط - کسب‌وکار و کارآفرینی - حفظی - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

- غلط است؛ کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند و یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.
- صحیح است.
- صحیح است.
- غلط است؛ کارآفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیادی (نه توانایی مالی) برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد. کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد.

با نوآوری و خطرپذیری محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.	کارآفرین کسی است که:
بینشی برای مشاهده فرصت‌های کسب و کار دارد که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.	
شجاعتی برای شروع یک سرمایه‌گذاری جدید دارد که دیگران فاقد آن هستند.	
ایده‌های خود را امیدوارانه به کسب و کارهای سودآور تبدیل می‌کند.	
بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم با داشتن مهارت‌های ابتکار عمل، کالا یا خدمتی را تولید کند.	
(کارآفرینی به تلاش و کار زیادی نیاز دارد تا بتواند کسب و کار را زنده نگه دارد؛ چراکه کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم کالا یا خدمتی را تولید کند.)	
آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار دارد.	
توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش را دارد و می‌داند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.	

گروه آموزشی ماز

- ۹۲- صاحبان عوامل تولید در قبال زمین، سرمایه فیزیکی و نیروی انسانی که در اختیار تولیدکننده قرار می‌دهند، به ترتیب مبالغ مربوطه را تحت چه عناوینی دریافت می‌کنند؟

(۲) مزد - قیمت - حقوق

(۱) اجاره - حقوق - قیمت

(۴) اجاره - قیمت - مزد

(۳) مزد - قیمت - مزد

(آسان - کسب‌وکار و کارآفرینی - حفظی - ۱۰۰)

پاسخ: گزینه ۴

پولی را که شما برای تولید صرف می‌کنید، «**هزینه‌های تولید**» می‌نامند. برای مثال تولیدکننده گندم باید تا قبل از رسیدن به عایدی و خرمن، هزینه‌هایی را متقبل شود. این هزینه‌ها در واقع همان پول‌هایی‌اند که برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آن‌ها می‌پردازد. مثلاً زمین را در اختیار می‌گیرد تا در آن به فعالیت کشاورزی بپردازد. در مقابل، به صاحب زمین که ممکن است یک شخص، یا سازمان یا دولت باشد، «اجاره» می‌پردازد؛ یا نیروی انسانی را به کار می‌گیرد و در مقابل، به کارگران و کارمندان خود، «مزد» یا «حقوق» می‌پردازد. همچنین از سرمایه فیزیکی مثل تراکتور یا گاوآهن و گاو، برای فعالیت تولیدی خود استفاده می‌کند و قیمت یا اجاره ابزار تولید را نیز به صاحبان آن می‌پردازد.

هزینه‌های تولید

تمام کارآفرینان باید هزینه‌هایی را صرف تولید کالا و خدماتشان کنند که به آن هزینه‌های تولید می‌گویند.

هزینه‌های تولید شامل	(۱) محل تولید کالا یا خدمات ← به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار که می‌توان محلی را خرید یا اجاره کرد.
	(۲) سرمایه‌های فیزیکی ← شامل خرید یا اجاره ابزارها و ماشین‌آلات مورد نظر برای تولیدات (مثل تراکتور)
	(۳) مواد اولیه لازم ← موادی که برای تولید محصولات لازم‌اند، مانند کاغذ برای تولید کتاب
	(۴) نیروی انسانی ← مزد یا حقوقی که به کارگران یا کارمندان می‌پردازند.

۹۳- با توجه به اطلاعات زیر که مربوط به یک کارگاه تولیدی است، نتیجه عملکرد این کارگاه در طی یک سال گذشته چگونه بوده است؟

الف - اجاره سالیانه کارگاه: ۴۵ میلیون ریال

ب - خرید سالیانه ماشین آلات: ۱۲ برابر اجاره سالیانه کارگاه

ج - هزینه خرید ماشین مدیر کارخانه: ۶۵ میلیون ریال

د - درآمد سالیانه حاصل از فروش محصولات: بیست برابر هزینه خرید ماشین مدیر کارخانه

ه - هزینه خرید سالیانه مواد اولیه کارگاه: دو برابر اجاره سالیانه کارگاه

و - پرداخت حقوق سالیانه مجموع کارگران: ۲۳۰ میلیون ریال

(۲) ۳۹۵ میلیون ریال ضرر

(۱) ۳۹۵ میلیون ریال سود

(۴) ۲۶۵ میلیون ریال ضرر

(۳) ۲۶۵ میلیون ریال سود

(دشوار - کسب و کار و کارآفرینی - محاسباتی - ۱۰۰۱)

پاسخ: گزینه ۱

ابتدا باید میزان هزینه‌ها را محاسبه کنیم:

میلیون ریال $540 = 12 \times 45 =$ اجاره سالیانه کارگاه $12 \times$ هزینه خرید سالیانه ماشین آلات

میلیون ریال $90 = 2 \times 45 =$ اجاره سالیانه کارگاه $2 \times$ هزینه خرید سالیانه مواد اولیه

هزینه خرید ماشین مدیر کارخانه جزو هزینه‌های تولید کارگاه تولیدی نیست.

حال باید مجموع هزینه‌های سالیانه را محاسبه کنیم:

پرداخت حقوق سالیانه مجموع کارگران + هزینه خرید سالیانه مواد اولیه + خرید سالیانه ماشین آلات + اجاره سالیانه کارگاه = مجموع هزینه‌های سالیانه

میلیون ریال $905 = 45 + 540 + 90 + 230 =$

در گام بعدی باید درآمد سالیانه بنگاه را محاسبه کنیم:

میلیون ریال $1300 = 20 \times 65 =$ هزینه خرید ماشین مدیر کارخانه $20 \times$ درآمد سالیانه تولیدکننده

در اقدام بعدی به مقایسه هزینه‌ها و درآمد بنگاه می‌پردازیم. اگر میزان درآمد بیشتر از میزان هزینه‌ها باشد، بنگاه سود کسب کرده است اما اگر میزان

درآمد کمتر از میزان هزینه‌ها باشد، بنگاه متحمل ضرر و زیان شده است.

بنگاه سود کسب کرده است. $\Rightarrow (905)$ هزینه‌ها $>$ درآمد (1300)

میلیون ریال $395 = 1300 - 905 =$ $\Rightarrow$ هزینه‌ها - درآمد = سود

درآمد، سود و زیان		
مفهوم اقتصادی	تعریف	فرمول
درآمد	با فروش محصولات می‌توان درآمد کسب کرد.	تعداد کل محصولات (به فروش رفته / تولیدشده) $\times$ قیمت هر واحد محصول
سود	اگر میزان درآمد بیشتر از هزینه‌ها باشد. درآمد $>$ هزینه‌ها	$>$ هزینه‌ها - درآمد
زیان	اگر میزان هزینه‌های تولید بیشتر از درآمد باشد. درآمد $<$ هزینه‌ها	$<$ هزینه‌ها - درآمد

سود و یا زیان دو فرمول دیگر هم دارند که به شکل زیر است:

سود (زیان) - درآمد = هزینه $\Rightarrow$ فرمول فرعی ۱

هزینه + سود (زیان) = درآمد $\Rightarrow$ فرمول فرعی ۲

۹۴- برای هر یک از موقعیت‌های زیر چه نوع کسب و کاری را پیشنهاد می‌کنید؟

- فردی قصد دارد آموزش زبان انگلیسی را به صورت آنلاین شروع کند و علاقه‌ای ندارد برای فرد یا مؤسسه‌ای کار کند.
- گروهی از پرورش‌دهندگان زنبور عسل می‌خواهند برای تهیه ملزومات، فروش و بازاریابی محصولات و فرآورده‌های حاصله از زنبور عسل، معرفی و توسعه صنعت از طریق نمایشگاه‌ها، همایش‌ها و نشست‌ها و ارائه راهکارهای فنی و پرورشی در زمینه‌های مختلف پرورش زنبور عسل گرد هم آیند.
- گروهی از کسبه بازار تصمیم می‌گیرند تا مؤسسه‌ای بدون اهداف تجاری، جهت کمک به اقشار ضعیف تأسیس کنند.
- عده‌ای از سرمایه‌گذاران می‌خواهند سرمایه خود را در احداث یک کسب و کار پیچیده و سخت وارد کنند و ابتدا اساسنامه آن کسب و کار که شامل اطلاعاتی مانند تعداد سهامی که قرار است منتشر شود، نام و محل کسب و کار و هدف کسب و کار است را تنظیم می‌کنند.

(۲) شخصی - تعاونی - شرکت - مؤسسات غیرانتفاعی

(۱) شرکت - شخصی - تعاونی - مؤسسات غیرانتفاعی

(۴) شخصی - تعاونی - مؤسسات غیرانتفاعی - شرکت

(۳) شرکت - مؤسسات غیرانتفاعی - شرکت - تعاونی

(متوسط - انتخاب نوع کسب‌وکار - مفهومی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۴

- فردی قصد دارد آموزش زبان انگلیسی را به صورت آنلاین شروع کند و علاقه‌ای ندارد برای فرد یا مؤسسه‌ای کار کند: (یک نفر مالک کسب‌وکار است و علاقه‌ای ندارد برای دیگران کار کند. ← کسب و کار شخصی)
- گروهی از پرورش‌دهندگان زنبور عسل می‌خواهند برای تهیه ملزومات، فروش و بازاریابی محصولات و فرآورده‌های حاصله از زنبور عسل، معرفی و توسعه صنعت از طریق نمایشگاه‌ها، همایش‌ها و نشست‌ها و ارائه راهکارهای فنی و پرورشی در زمینه‌های مختلف پرورش زنبور عسل گرد هم آیند. (تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند ← تعاونی)
- گروهی از کسبه بازار تصمیم می‌گیرند تا مؤسسه‌ای بدون اهداف تجاری، جهت کمک به اقشار ضعیف تأسیس کنند. (مأموریتی غیر تجاری و غیر سودآور ← مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه)
- عده‌ای از سرمایه‌گذاران می‌خواهند سرمایه خود را در احداث یک کسب و کار پیچیده و سخت وارد کنند و ابتدا اساسنامه آن کسب و کار که شامل اطلاعاتی مانند تعداد سهامی که قرار است منتشر شود، نام و محل کسب و کار و هدف کسب و کار است را تنظیم می‌کنند: (تنظیم اساسنامه و انتشار سهام ← شرکت‌های سهامی)

انواع کسب‌وکارها

کسب و کار شخصی:

کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. اغلب کسب و کارها در ایران به شکل شخصی است. بیشتر کسب و کارهای شخصی کوچک مقیاس‌اند.

تعاونی‌ها:

- تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.
- در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.
- به عنوان مثال: تعاونی کشاورزی را عده‌ای از کشاورزان تشکیل می‌دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آن‌ها کمک کند.

❖ تشابه تعاونی‌ها با شرکت‌ها: تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند.

❖ تفاوت تعاونی‌ها با شرکت‌ها: برخلاف شرکت‌ها، نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر، یک رأی است (هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک حق رأی خواهد داشت).

- توزیع سود احتمالی در پایان دوره در تعاونی‌ها، به نسبت سرمایه هر عضو است.

مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه:

- یکی از انواع شرکت‌ها، مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها هستند.
- یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیر سودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.
- این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌هایی انسانی و اجتماعی دارند؛ مانند امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و ...
- محدوده عمل آن‌ها گاهی محلی، گاهی ملی و حتی جهانی است.

شرکت:

شرکت برای رشد بهتر می‌تواند: تبلیغ کند، کارمند استخدام کند و یا جذب سرمایه کند. شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد. شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند. یک شرکت می‌تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت‌ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آن‌ها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد. برای تشکیل شرکت، ممکن است به وکیل نیاز داشته باشید تا به شما برای تکمیل اساسنامه شرکت و سایر اسناد مورد نیاز کمک کند.

شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؟	موارد مشخص شده در اساسنامه شرکت:
سهام آن چه میزان است و چگونه تقسیم و فروخته می‌شود؟	
چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می‌کند؟	
چگونه سود و زیان تقسیم می‌شود؟	
سهام‌داران چه حقوق و مسئولیت‌هایی در شرکت دارند؟	
شرکت چگونه منحل می‌شود؟	

۹۵- در صورتی که اشخاص A، B و C به ترتیب صاحب ۱۸، ۲۲ و ۶۰ درصد از سهام یک شرکت سهامی که میزان کل سهام شرکت برابر با ۲۶۰,۰۰۰ سهم است، باشند، آنگاه:

الف - تعداد سهام خریداری شده توسط فرد B کدام است؟

ب - در صورتی که فرد جدید D به سهامداران شرکت اضافه شود و ۳۲ درصد از سهام فرد C را از او بخرد، آنگاه تعداد سهام خریداری شده توسط فرد

D کدام است؟

$$(۲) \quad ۵۲,۷۰۰ - ۱۵۶,۰۰۰$$

$$(۱) \quad ۴۹,۹۲۰ - ۵۲,۷۰۰$$

$$(۴) \quad ۵۷,۲۰۰ - ۱۵۶,۰۰۰$$

$$(۳) \quad ۴۹,۹۲۰ - ۵۷,۲۰۰$$

(دشوار - انتخاب نوع کسب و کار - محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

«الف»: سهم شخص B، ۲۲ درصد از کل سهام شرکت است: در نتیجه خواهیم داشت:

تعداد کل سهام شرکت $\times$ درصد مالکیت فرد از شرکت = تعداد سهام خریداری شده توسط فرد

$$\text{عدد} \quad ۵۷,۲۰۰ = \frac{۲۲}{۱۰۰} \times ۲۶۰,۰۰۰ = \text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد B}$$

«ب»: از آنجایی که شخص D، قرار است ۳۲ درصد از سهام شخص C را بخرد، پس ابتدا باید تعداد سهام خریداری شده شخص C را محاسبه و سپس ۳۲ درصد از آن را به دست آوریم؛ در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{عدد} \quad ۱۵۶,۰۰۰ = \frac{۶۰}{۱۰۰} \times ۲۶۰,۰۰۰ = \text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد C}$$

$$\text{عدد} \quad ۴۹,۹۲۰ = \frac{۳۲}{۱۰۰} \times ۱۵۶,۰۰۰ = \text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد D}$$

فرمول های مهم سهام

ارزش هر برگه سهم $\times$ تعداد کل سهام شرکت = ارزش کل سهام

تعداد سهم خریداری شده $\div$ ارزش کل سهام شرکت = ارزش هر برگه سهم

$\frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{ارزش کل سهام شرکت}} \times ۱۰۰ = \text{درصد مالکیت فرد از سهام شرکت}$

گروه آموزشی ماز

۹۶- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف - کدام مورد، در ارتباط با «هویت قانونی یک شرکت تجاری» درست است؟

ب - قبل از هر تصمیمی در انتخاب کسب و کار، قوانینی باید رعایت شود. این قوانین به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

(۱) شرکت ها مانند انسان ها نمی توانند با افراد یا شرکت های دیگر قرارداد تجاری داشته باشند. - هزینه های هدررفته را فراموش کنید! / هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید! / میزان هزینه های تولید را محاسبه کنید! / میزان نقدینگی خود را محاسبه کنید و بهترین تخصیص را داشته باشید! / محاسبه کنید در تولید کدام کالا مزیت نسبی دارید!

(۲) منظور از هویت قانونی، مربوط به هر نوع کسب و کار شخصی و شرکتی می شود. - منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آنها کمیاب اند! / هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید! / سهم خود از درآمد ناخالص داخلی کشور را محاسبه کنید! / میزان هزینه های تولید را محاسبه کنید! / قید بودجه خود را ترسیم کنید!

(۳) یک شرکت به مثابه یک انسان، دارای هویت و دارایی است. - منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آنها کمیاب اند! / هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید! / قید بودجه خود را ترسیم کنید! / هزینه های هدررفته را فراموش کنید! / بین هزینه ها و منافع خود، مقایسه کنید!

(۴) فقط شرکت های سهامی، دارای هویت قانونی هستند. - میزان هزینه های تولید را محاسبه کنید! / میزان نقدینگی خود را محاسبه کنید و بهترین تخصیص را داشته باشید! / محاسبه کنید در تولید کدام کالا مزیت نسبی دارید! / سهم خود از درآمد ناخالص داخلی کشور را محاسبه کنید! / هزینه های هدررفته را فراموش کنید!

(آسان - اصول انتخاب درست - مفهومی / خط به خط - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

«الف»: شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد؛ به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می کند. شرکت ها حقوق و تعهدات خاصی دارند؛ دقیقاً همانند آنچه که انسان ها انجام می دهند. برای مثال، یک شرکت می تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آن ها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.

«ب»: قبل از هر تصمیمی در انتخاب کسب و کار، قوانینی باید رعایت شود. این قوانین به ترتیب عبارتند از:

❖ قانون اول: منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آنها کمیاب اند!

- ❖ قانون دوم: هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید!
- ❖ قانون سوم: قید بودجه خود را ترسیم کنید!
- ❖ قانون چهارم: هزینه‌های هدررفته را فراموش کنید!
- ❖ قانون پنجم: بین هزینه‌ها و منافع خود، مقایسه کنید!

گروه آموزشی ماز

۹۷- چه تعداد از عبارات زیر نادرست هستند؟

الف - قانون دوم از اصول انتخاب درست، ترسیم قید بودجه است.

ب - هزینه هدررفته، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد از آن صرف نظر کرده است و نباید تأثیری در تصمیم افراد داشته باشد.

ج - برای کارآفرینان مقایسه میان منافع و هزینه‌های کسب و کار، از مهم‌ترین مراحل راه‌اندازی یا استمرار آن است.

د - در مقایسه میان هزینه‌ها و منافع، اینکه چه چیزی را هزینه و چه چیزی را منفعت به حساب بیاوریم، یک اصل یکی و بین همه افراد یکسان است.

ه - در هر نقطه از زمان، هر شخص، شرکت یا کشور ممکن است منابع نامحدودی از نیروی کار، زمین قابل بهره‌برداری، سرمایه انسانی و فیزیکی در اختیار داشته باشد.

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

(متوسط - اصول انتخاب درست - خط به خط - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

«الف»: نادرست؛ قانون دوم تصمیم‌گیری صحیح، محاسبه هزینه فرصت هر انتخاب است.

«ب»: نادرست؛

هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد آن را هنگام انتخاب از دست داده است.

هزینه‌هایی که پرداخت شده است و شما نمی‌توانید آن را بازگردانید «هزینه هدررفته» نام دارد؛ این هزینه‌ها نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم شما داشته باشد.

«ج»: درست.

«د»: نادرست؛ در مقایسه میان هزینه‌ها و منافع، اینکه چه چیزی را هزینه و چه چیزی را منفعت به حساب بیاوریم وابسته به موقعیت‌ها و ارزش‌های

فرهنگی و اجتماعی ما است.

«ه»: نادرست؛

افراد قبل از اخذ تصمیمات خود، در ذهن خود دو سؤال اساسی دارند:

اصل اول: منابعی که در اختیار دارید (به‌عنوان مثال: منابعی که در اختیار یک کشاورز است، مانند: تراژ زمین، حجم بذر، نیروی کار و ...) پایان‌ناپذیر نیست بلکه برعکس، کاملاً محدود است.

اصل دوم: در آن واحد نمی‌توانید از یک چیز دو استفاده متفاوت بکنید؛ یعنی هر چیزی دارای محدودیت در استفاده است. به‌عنوان مثال اگر کشاورز کل زمین را زیر کشت گندم ببرد، دیگر نمی‌تواند در آن یونجه یا جو بکارد.

• همه عوامل یا منابع تولید در اقتصاد کمیاب‌اند.

• ما به منابع در دسترس محدود شده‌ایم. هر چه منابع بیشتری داشته باشیم، کالاها و خدمات بیشتری می‌توانیم تولید کنیم. (اما نمی‌توانیم منابع را خلق کنیم.)

• در هر نقطه از زمان، هر شخص یا شرکت و یا هر کشوری مقدار معینی از نیروی کار، زمین قابل بهره‌برداری، سرمایه انسانی و فیزیکی دارد.

گروه آموزشی ماز

۹۸- هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام نوع از عوامل تصمیمات غیرمنطقی اشاره دارد؟

- محسن در کلاس زبان آلمانی ثبت‌نام می‌کند؛ اما متوجه می‌شود به زبان آلمانی علاقه ندارد و با تحمل سختی بسیار، تنها به دلیل اینکه شهریه کلاس را کامل پرداخت کرده است، کلاس زبان خود را ادامه می‌دهد.

- پدر محمد واردکننده میوه‌های استوایی خاصی است. با اینکه سال گذشته ضرر بسیاری کرده است، اما امسال تصمیم گرفته است یک شعبه جدید در منطقه مرفه‌نشین شهر ایجاد کند.

- خانم نرگسی برای خرید لوازم خانگی خارجی و گران‌قیمت، از شرکتی که در آن کارمند است، وام می‌گیرد و زیر بار پرداخت اقساط آن می‌رود.

- آقای اسدی مغازه فروش لوازم ورزشی دارد. مدتی است که همکاران او پیشنهاد یک سایت فروش اینترنتی را به او می‌دهند اما او همچنان به فروش حضوری محصولات خود، اصرار دارد.

(۱) توجه به هزینه‌های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - چسبیدن به وضعیت فعلی - توجه به هزینه‌های هدررفته

(۲) چسبیدن به وضعیت فعلی - بی‌صبری زیاد - توجه به هزینه‌های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن

(۳) توجه به هزینه‌های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - بی‌صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی

(۴) چسبیدن به وضعیت فعلی - توجه به هزینه‌های هدررفته - بی‌صبری زیاد - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن

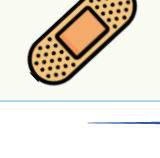
بررسی موارد:

توجه به هزینه‌های هدررفته: وقتی دوره آموزشی‌ای را دوست نداریم و صرفاً به خاطر اینکه پول آن را داده‌ایم، ادامه می‌دهیم.

اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن: وقتی خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده داریم.

بی‌صبری زیاد: گاهی برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی می‌رویم.

چسبیدن به وضعیت فعلی: هنگامی که با چسبیدن به وضعیت فعلی و پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده، تصمیم می‌گیریم.

اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری		
	وقتی که جنس ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد را صرفاً به خاطر تخفیف آن، بر جنس ۸۰ هزار تومانی ترجیح دهیم! وقتی فقط به دلیل اینکه حراج یا فروش ویژه اعلام شده خرید می‌کنیم!	اثرگذاری حق‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها
	وقتی غذایی را که سفارش داده شده دوست نداریم؛ اما به خاطر پولی که داده‌ایم تا آخرش می‌خوریم! وقتی دوره آموزشی بی‌کیفیتی را چون پول داده‌ایم تا آخر می‌رویم!	توجه به هزینه‌های هدررفته
	گاهی به‌جای صبر در تحصیل و یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی آن، سراغ کارهای کم‌ارزش آتی می‌رویم! گاهی برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی می‌رویم!	بی‌صبری زیاد
	وقتی خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده داریم و پس‌انداز کمتری برای نیازهای آتی می‌کنیم! وقتی در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی لازم سرمایه‌گذاری می‌کنیم!	اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن
	هنگامی که با چسبیدن به وضعیت فعلی و پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده تصمیم می‌گیریم!	چسبیدن به وضعیت فعلی

گروه آموزشی ماز

۹۹- کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

- ۱) هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما منجر به بدتر شدن وضع دیگری نخواهد شد.
- ۲) نقاطی که در زیر مرز امکانات تولید قرار دارند، نشان‌دهنده این هستند که اقتصاد از بیش‌ترین منابع خود استفاده نکرده است.
- ۳) در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید، تولید ناکاراست؛ زیرا می‌توان مقدار بیش‌تری از یک کالا را تولید کرد، بدون آنکه میزان تولید کالای دیگر کاهش یافته و یا حذف شود.
- ۴) اگر یک شرکت یا کشور، از تمامی فرصت‌های خود برای بهتر شدن وضعیت خودش استفاده کرده باشد، به گونه‌ای که این بهبود وضعیت، موجب بدتر شدن وضع دیگران نشده باشد، اقتصاد کارا است.

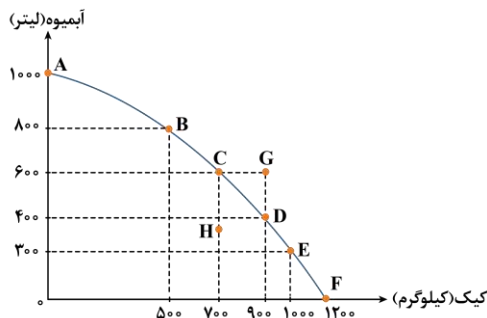
هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما، مستلزم بدتر شدن وضع دیگری خواهد شد.

نکات مربوط به کارایی و ناکارایی

- وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آنکه از تولید کالای دیگر کاسته شود.
- ناحیه خارج از منحنی مرز امکانات تولید، نقاطی هستند که کشور می‌تواند آرزوی رسیدن به آن‌ها را داشته باشد. (این نقاط با فرض ثابت ماندن منابع کشور، غیر قابل دستیابی هستند، زیرا کشور منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد.)
- اگر یک شرکت یا یک کشور، از تمامی فرصت‌های خود برای بهتر شدن وضعیت خودش استفاده کند، به گونه‌ای که این بهبود وضعیت، موجب بدتر شدن وضع دیگران نشده باشد، اقتصاد آن شرکت یا کشور کاراست. (کشور از منابع موجود خود بیش‌ترین استفاده را می‌برد.) وقتی تولید ناکارا باشد، حداقل بیش از یک کالا یا خدمت می‌توان در دسترس مردم قرار داد؛ بدون آنکه کالاها یا خدمات دیگر کاهش پیدا کنند.
- هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما، مستلزم بدتر شدن وضع دیگری خواهد شد.

گروه آموزشی ماز

۱۰۰- یک کارخانه به تولید دو محصول «آبمیوه» و «کیک» می‌پردازد. با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر و با در نظر گرفتن این که قیمت هر لیتر آبمیوه

۱۵۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر کیلوگرم کیک ۱۰۰,۰۰۰ تومان است، به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف - اگر نقطه تولید کارخانه، نقطه C باشد و کارخانه بخواهد تولید کیک را ۳۰۰ کیلو

افزایش دهد، هزینه فرصت این انتخاب چند تومان خواهد بود؟

ب - اگر کارخانه از نقطه C به نقطه F حرکت کند، چه اثری بر کارایی تولید دارد؟

ج - اگر تقاضای مشتریان برای محصول آبمیوه افزایش یابد و کارخانه تصمیم بگیرد میزان

تولید آبمیوه را افزایش دهد، آنگاه منحنی مرز امکانات تولید چه تغییری خواهد کرد؟

(۱) ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان - نقطه F روی منحنی تولید است و کارایی را نشان می‌دهد. - نقطه تولید به نقطه B منتقل خواهد شد.

(۲) ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان - نقطه F نشان‌دهنده ناکارآمدی است، زیرا تولید آبمیوه در این نقطه صفر است. - نقطه تولید به نقطه G منتقل خواهد شد.

(۳) ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - نقطه F نشان‌دهنده ناکارآمدی است، زیرا تولید آبمیوه در این نقطه صفر است. - نقطه تولید به نقطه H منتقل خواهد شد.

(۴) ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - نقطه F روی منحنی تولید است و کارایی را نشان می‌دهد. - نقطه تولید به نقطه A منتقل خواهد شد.

(دشوار - مرز امکانات تولید - محاسباتی/ نموداری - ۱۰۰۴)

پاسخ: گزینه ۱

بررسی موارد:

«الف»: در نقطه C، ۷۰۰ کیلو کیک و ۶۰۰ لیتر آبمیوه تولید می‌شود. حال برای تولید ۳۰۰ کیلو بیشتر، باید به سمت راست و پایین در طول منحنی مرز امکانات تولید حرکت کنیم و در نقطه E قرار بگیریم که در این صورت میزان تولید آبمیوه از ۶۰۰ لیتر به ۳۰۰ لیتر می‌رسد و با توجه به قیمت هر لیتر آبمیوه، هزینه فرصت ما برابر است با:

$$۳۰۰ \times ۱۵۰,۰۰۰ = ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

«ب»: نقطه F روی منحنی مرز امکانات تولید است و نشان می‌دهد که کارخانه تمام منابع خود را برای تولید کیک استفاده کرده و هیچ آبمیوه‌ای در این نقطه تولید نمی‌کند. هرچند تولید آبمیوه صفر است، اما نقطه F همچنان روی منحنی است و کارایی در تخصیص منابع را نشان می‌دهد، به این معنا که کارخانه به‌طور بهینه یکی از محصولات (کیک) را به حداکثر تولید می‌رساند.

«ج»: هر عاملی که تقاضا برای یک کالا را افزایش دهد، منجر به جابه‌جایی در طول مرز امکانات تولید می‌شود. حال اگر تقاضا برای کالای روی محور عمودی افزایش یابد (در اینجا کالای آبمیوه) در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا جابه‌جا می‌شویم و نقطه تولید به نقاط B یا A منتقل خواهد شد.

گروه آموزشی ماز

چرا شروع کنکور از تابستان = پیروزی در مسابقه است؟

یک مقایسه ساده اما قدرتمند

تصور کنید دو دهنده هستید :

دهنده اول: از تابستان تمرینش رو شروع می کند، عضلاتش قوی می شود، استراتژی می چینه .
دهنده دوم: از پاییز شروع می کند، همیشه نفس نفس می زند و عقب می ماند. کنکور دقیقاً همین است .

۳ دلیل طلایی برای شروع از تابستان

۱ **فرصت ترمیم نقاط ضعف:** تابستان = زمان طلایی برای رفع اشکالات پایه (به ویژه دروس مهم مثل ریاضی و زیست) مثال: دانش آموزی که در تابستان مبحث تولیدمثل را کامل می خواند، در طول سال فشار کمتری احساس می کند .

۲ **شرکت در آزمون های آزمایشی با آرامش:** شروع زود هنگام = افزایش تعداد آزمون های آزمایشی که باعث : **شناسایی خطاها** + **بهبود تراز** می شود. آمار: ۸۰٪ رتبه های زیر ۱۰۰۰، از تابستان آزمون های منظم داده اند.

۳ **کلاس های آنلاین بدون استرس:** در تابستان فرصت دارید: مفاهیم را عمیق یاد بگیرید با اساتید تعامل بیشتری داشته باشید و از پشتیبانی حرفه ای استفاده کنید .

چرا اشتراک الماس بهترین انتخاب برای تابستان است؟

- کلاس های آنلاین با اساتید رتبه ساز (آموزش اصولی از پایه)
- آزمون های استاندارد (شبیه ساز کنکورهای سال قبل)
- ارائه خدمات کامل و کلاس های متنوع

نظر رتبه یک کنکور ۱۴۰۳ درمورد **اشتراک الماس**

صبا معصوم نیا

الماس واقعا فوق العاده و کامل بود و هر بار که محصول جدیدی قرار داده میشد میگفتم آخه چرا تا همین الانم بیشتر از هزینه ای که کردیم خدمات گرفتیم

اشتراک الماس همون یار و دوستی هست که تا آخر همراهت فرصت طلایی تابستان را از دست ندهید

همین امروز اقدام کنید

مشاوره رایگان: ۰۲۱۱۴۰۲

الماس موفقیت شما اینجا تراشیده می شود

WWW.ArefOnline.ir

گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون ماز | پایه یازدهم

پیش خوانی پایه یازدهم

ویژه دانش آموزان پایه یازدهم

دفترچه پاسخ

پنجشنبه ۲ مردادماه ۱۴۰۴

- ✓ پاسخنامه سریع؛ برای بررسی فوری بعد از آزمون
- ✓ تحلیل تمام گزینه های هر سؤال؛ برای بررسی سؤالاتی که پاسخ نادرست داده اید
- ✓ نکات و درسنامه های آموزشی؛ برای یادگیری کامل مباحث هر سؤال
- ✓ مشاوره تستی؛ برای یادگیری انواع روش های حل تست
- ✓ استراتژی آزمون؛ برای یادگیری مدیریت زمان و مدیریت جلسه آزمون

دیس	مسئول درس	طراحان	ویراستاران
ریاضی	محمد نوربخش	محمد نوربخش - سعید عزیزخانی امیر زراندوز - محمد یگانه حمیدرضا سجودی	ریحانه تک - نرجس تیمناک داوود بوالحسنی - علی فلاح
زبان و ادبیات فارسی	حسن وسکری	حسن وسکری - مهدی ضیایی - علی امیرسلیمانی افشین محی الدین - مجتبی بلاغتی ابوالفضل غلامی - مهران قندی - فاطمه حمیدی	فاطمه عباسی - اعظم نوری نیا محمد رزمی - محمدجواد بانسی
زبان عربی	هاله کریمی	هاله کریمی - کاظم غلامی - محمدعلی تابانفر محمدعلی کاظمی نصرآبادی - روح الله گلشن	مریم آقاییاری - کیارش پورمهدی سید دانیال محمدی نیا
فلسفه	امیرمحمد نصیری	امیرمحمد نصیری - حسن صدری - کیمیا طهماسبی الهه فاضلی - محمد قربانی - محمد کشوری	کیمیا طهماسبی - حسن صدری ساناز نامداری

تیم اجرایی و تولید آزمون

مرضیه بنیانی یگانه پور ابراهیم آتنا عبدالرحیم زاده
سرپرست آزمون: فائزه زارع

یک تیم با بیش از ۵۰۰ نفر در حال کار هستند تا آزمون‌های ماز با حداکثر کیفیت حاضر بشن و به شما کمک کنن و مسیر موفقیت رو براتون ساده‌تر کنن. همیشه از نظرات و کامنت‌های خوبتون انرژی می‌گیریم. مرسی که همراهمون هستین.

راستی! حتماً در نظرسنجی آزمون شرکت کنین و نظرات و پیشنهاداتتون رو برامون بنویسین.

دکتر رسول خنجری - واحد آزمون ماز

توی مقاله اول گفتیم که چرا آزمون آزمایشی می‌تونه مسیر موفقیت توی کنکور رو تضمین کنه. حالا وقتشه وارد یه مهارت خیلی مهم بشیم؛

مهارتی که باعث میشه با همون مقدار درس خوندن و همون سطح علمی، نتیجه خیلی بهتری بگیری.

اون مهارت چیه؟ مدیریت جلسه آزمون!

چرا اینقدر مهمه که جلسه آزمون رو بلد باشی مدیریت کنی؟
تصور کن: نشستی سر جلسه آزمون. صد و چند تا سؤال از چندتا درس جلوت ریخته. زمانت هم تقریباً ۲ تا ۳ ساعته. حالا سؤال مهم اینه: آیا این زمان برای پاسخ دادن به همه سؤالا کافیه؟ قطعاً نه حتی رتبه‌های تکریمی هم معمولاً نمی‌تونن به همه سؤالا جواب بدن. اینه که اگه استراتژی نداشته باشی، ممکنه بعد از آزمون با حسرت بگی: «کاش به سؤالای آسون‌تر می‌رسیدم...»

«شیمی رو خوب خونده بودم ولی وقت نشد بزنم!»

«آه این سؤال رو بلد بودم ولی آخر وقت بود، نرسیدم حلش کنم...»

راه حل اینه که از قبل بدونی:

■ توی چه بازه زمانی باید سراغ کدوم درس بری؟

■ از بین سؤالای هر درس، کدوما رو بزنی و کدوما رو رد کنی؟

★ خبر خوب اینه که توی بیست و چند آزمون آزمایشی که با برنامه ماز جلو میری، دقیقاً این فرصت رو داری که استراتژی شخصی خودت رو برای مدیریت جلسه بسازی، تمرینش کنی و بهش مسلط بشی.

چطوری رئیس جلسه آزمون بشی؟

برای اینکه بتونی آزمون رو فرماندهی کنی، باید چندتا مهارت مهم یاد بگیری:

۱ زمان‌بندی هوشمندانه

باید بدونی برای هر درس چقدر زمان بذاری.

مثلاً فارسی چند دقیقه؟ ریاضی چند دقیقه؟ عربی چقدر؟

نه اینکه وسط آزمون بفهمی برای ادبیات زیادی وقت گذاشتی و دیگه به جامعه‌شناسی نمی‌رسی!

۲ اولویت‌بندی حرفه‌ای

یعنی بلد باشی از کجا شروع کنی که بیشتر نمره بیاری.

مثلاً ممکنه تصمیم بگیری اول سؤالای آسون دینی که روش تسلط داری رو بزنی، بعد بری سراغ سؤالای چالشی‌تر عربی.

یه سری علامت اختصاصی برای خودت بساز:

○ = سؤال آسونه و باید همین الان بزمنش

* = سؤال خویبه ولی شک دارم، بعداً برمی گردم

✗ = خیلی سخته، بی خیالش!

با این زبان رمز، وسط آزمون لازم نیست دوباره هر سؤال رو از اول تحلیل کنی.

مدیریت بحران

۴

فرض کن وسط آزمون یهو سه تا سؤال پشت سر هم سخت در میاد و اعتماد به نفست میریزه پایین.

یا زمان کم میاری.

یا حواست پرت میشه.

اینجاست که باید بلد باشی خودتو جمع و جور کنی و از بحران رد شی.

تکنیک های تست زنی

۵

یه سری روش هستن که کمک می کنن با همون دانشت، درصد بیشتری بگیری.

چند نمونه از این تکنیک های تست زنی معروف:

- حذف گزینه: لازم نیست حتماً جواب درست رو پیدا کنی؛ گاهی فقط باید غلطها رو بشناسی و حذفشون کنی.
- حدس آگاهانه: بعضی وقتا با یه تحلیل کوچیک می تونی بین دوتا گزینه شک دار، درستشو انتخاب کنی.
- تخمین حدود جواب: مخصوص دروس محاسباتی؛ لازم نیست تا ته حل کنی، فقط محدوده درست جواب رو پیدا کن.
- عدد گذاری: به جای گیر کردن با متغیرها، یه عدد ساده جایگزین کن، سریع تر به جواب می رسی.
- شناخت فراوانی پاسخ ها: تو بعضی سؤالات چند گزینه ای، می تونی از الگوی توزیع جوابا کمک بگیری.

همه این مهارت هایی که گفتیم، در مقاله های بعدی بهت یاد می دیم.

فرق اطلاعات با مهارت چیه؟

«اطلاعات» یعنی چیزایی که می خونی.

«مهارت» یعنی چیزایی که باید با تمرین مکرر یاد بگیری.

یاد گرفتن مهارت مثل دوچرخه سواریه.

هیچ کس فقط با خوندن دفترچه راهنما یاد نمی گیره دوچرخه سواری کنه. باید سوار شی، زمین بخوری، بلند شی و تکرارش کنی.

حالا باید چیکار کنی؟

همه این مهارت هایی که توی این مقاله گفتیم (زمان بندی، اولویت بندی، مدیریت بحران، تکنیک های تست زنی و...) رو توی

آزمون های آزمایشی ماز تمرین کن.

بار اول شاید خراب کنی. اشکالی نداره.

اما هر بار که تمرین کنی، یه قدم به تسلط نزدیک تر می شی.

جمع بندی آخر...

با همون معلومات، می تونی خیلی بهتر نتیجه بگیری؛ فقط کافی به بلر باشی جلسه ی آزمون رو مدیریت کنی.

استراتژی + آزمون آزمایشی + قدرین مهارت ها = به لگلو موفق با خیال راحت

۱- کدام یک از عبارتهای زیر، گزاره محسوب نمی‌شود؟

(۱) عدد ۵۳۷۶۱ عددی اول است.

(۲) $\sqrt{36} \times 2 \neq 6\sqrt{2}$

(۳) درس فلسفه و منطق، بسیار سخت‌تر از درس ریاضی است.

(۴) $\mathbb{Z} \subseteq \mathbb{R}$

پاسخ: گزینه ۳

(آسان - گزاره‌ها - دانشی / مفهومی - ۱۱۰۱)

می‌دانیم گزاره، جمله‌ای خبری است که ارزش آن دقیقاً درست یا دقیقاً نادرست باشد. جملات امری، پرسشی، عاطفی گزاره محسوب نمی‌شوند. ضمناً لزومی ندارد یک گزاره، حتماً توصیف فارسی داشته باشد، مثل $\mathbb{Z} \subseteq \mathbb{R}$ که بیان می‌کند مجموعه اعداد صحیح، زیرمجموعه مجموعه اعداد حقیقی است. پس فقط متن گزینه ۳ گزاره محسوب نمی‌شود، چون قابل ارزش‌گذاری نیست و افراد مختلف، نظر یکسانی درباره آن ندارند.

گروه آموزشی ماز

۲- در عبارت زیر جاهای خالی با انتخاب کدام گزینه به درستی پر می‌شوند؟

«ترکیب عطفی دو گزاره p و q را به صورت می‌نویسیم و می‌خوانیم ترکیب فصلی دو گزاره p و q را به صورت می‌نویسیم و می‌خوانیم»

(۲) q یا $p - p \vee q - q$ یا $p - p \wedge q$

(۴) q یا $p - p \wedge q - q$ یا $p - p \vee q$

(۱) q یا $p - p \vee q - q$ و $p - p \wedge q$

(۳) q یا $p - p \wedge q - q$ و $p - p \vee q$

پاسخ: گزینه ۱

(آسان - ترکیب عطفی و فصلی - حفظی - ۱۱۰۱)

ترکیب عطفی دو گزاره p و q را به صورت $p \wedge q$ می‌نویسیم و می‌خوانیم q و p . ترکیب فصلی دو گزاره p و q را به صورت $p \vee q$ می‌نویسیم و می‌خوانیم p یا q . در واقع نماد « $\wedge$ » برای ترکیب عطفی نوشته می‌شود و « $\vee$ » خوانده می‌شود و نماد « $\vee$ » برای ترکیب فصلی نوشته می‌شود و «یا» خوانده می‌شود. با توجه به درسنامه نوشته شده گزینه ۱ جای خالی را به درستی پر می‌کند. توجه کنید که گزینه ۴ جابجا نوشته شده است.

گروه آموزشی ماز

۳- ارزش گزاره «عدد ۹ یک عدد منفی است.» و نقیض آن در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(۲) نادرست - عدد ۹ یک عدد مثبت است.

(۴) نادرست - عدد ۹ یک عدد منفی نیست.

(۱) درست - عدد ۹ یک عدد مثبت است.

(۳) درست - عدد ۹ یک عدد منفی نیست.

پاسخ: گزینه ۴

(آسان - گزاره‌ها - مفهومی - ۱۱۰۱)

برای ساخت نقیض یک گزاره کافی است فعل آن را نفی کنیم. از طرفی نقیض گزاره p را به صورت $\sim p$ نمایش می‌دهیم. به عنوان مثال گزاره (۲) یک عدد صحیح است: p را در نظر بگیرید. نقیض آن به صورت (۲) یک عدد صحیح نیست: $\sim p$ نوشته می‌شود.

عدد ۹ یک عدد مثبت است؛ بنابراین گزاره داده شده نادرست است. از طرفی نقیض آن به صورت (عدد ۹ یک عدد منفی نیست) نوشته می‌شود.

دام تستی

اعداد می‌توانند مثبت، صفر یا منفی باشند؛ بنابراین نقیض منفی بودن، مثبت بودن نمی‌باشد، چون در این صورت عدد صفر در نظر گرفته نشده است؛ اگر نوشته بود «عدد ۹ یک عدد نامنفی است» نقیض درست مطرح شده بود.

گروه آموزشی ماز

۴- در یک جدول ارزشی ۱۸ حالت درست و n حالت نادرست هستند. اگر ۵ گزاره داشته باشیم، n کدام است؟

(۴) ۲۰

(۳) ۱۴

(۲) ۱۰

(۱) ۸

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - گزاره‌ها - مفهومی / محاسباتی - ۱۱۰۱)

بعضی گزاره‌ها از ترکیب ۲ یا چند گزاره تشکیل شده‌اند. ارزش هر گزاره دارای دو حالت درست (د) یا نادرست (ن) است. در زیر جدول ارزشی ترکیب ۲ و ۳ گزاره آورده شده است. همان‌طور که می‌بینیم جدول ارزشی ترکیب ۲ گزاره $2^2 = 4$ حالت و جدول ارزشی ترکیب ۳ گزاره $2^3 = 8$ حالت مختلف دارد و به همین ترتیب جدول ارزشی ترکیب n گزاره، 2^n حالت مختلف خواهد داشت.

جدول ارزشی ترکیب دو گزاره p و q

p	q
د	د
د	ن
ن	د
ن	ن

جدول ارزشی ترکیب سه گزاره p, q و r

p	q	r
د	د	د
د	د	ن
د	ن	د
د	ن	ن
ن	د	د
ن	د	ن
ن	ن	د
ن	ن	ن

۵ گزاره داریم که جدول ارزشی ترکیب این ۵ گزاره $32 = 2^5$ حالت مختلف دارد که ۱۸ تای آنها درست هستند؛ بنابراین:

تعداد حالت‌های درست - تعداد کل حالت‌ها = تعداد حالت‌های نادرست

$$14 = 32 - 18 = \text{تعداد حالت‌های نادرست}$$

گروه آموزشی ماز

۵- در چند مورد زیر نقیض گزاره به درستی نوشته شده است؟

الف: بقراط شاگرد سقراط بود. $\leftarrow$ نقیض سقراط شاگرد بقراط بود.

ب: مجموعه A زیرمجموعه مجموعه B است. $\leftarrow$ نقیض مجموعه B زیرمجموعه مجموعه A است.

ج: $\frac{3}{5}$ عددی گویاست. $\leftarrow$ نقیض $\frac{3}{5}$ عددی گویا نیست.

د: a عددی منفی است. $\leftarrow$ نقیض a عددی مثبت است.

و: عدد طبیعی a زوج است. $\leftarrow$ نقیض عدد طبیعی a فرد است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - گزاره‌ها - مفهومی - ۱۱۰۱)

بررسی موارد:

در هر مورد نقیض گزاره را به درستی می‌نویسیم تا تعداد موارد درست را مشخص کنیم.

الف: بقراط شاگرد سقراط نبود. (نقیض داده شده نادرست است.)

ب: مجموعه A زیرمجموعه مجموعه B نیست. (نقیض داده شده نادرست است.)

ج: نقیض داده شده درست است.

د: a عددی منفی نیست. (نقیض داده شده نادرست است.)

و: نقیض داده شده درست است.

نقیض گزاره

نقیض گزاره p را با $\sim p$ نمایش می‌دهیم. از آنجا که هر گزاره یک جمله خبری است و حتماً دارای فعل، برای بیان نقیض گزاره ساده کافی است فعل جمله را نفی کنیم. در عبارات ریاضی برای نقیض کردن گزاره به جدول زیر توجه کنید.

علامت گزاره	>	زوج است	=	$\in$	$\subseteq$	اول است	منفی است
علامت نقیض گزاره	$\leq$ یا $\nlessgtr$	زوج نیست یا فرد است	$\neq$	$\notin$	$\not\subseteq$	اول نیست	منفی نیست یا نامنفی است

تذکره!

- بقراط و سقراط هیچ کدام شاگرد دیگری نبودند.
- مجموعه‌های A و B می‌توانند هیچ کدام زیرمجموعه دیگری نباشند.
- هر عدد یا منفی یا مثبت و یا صفر است.

گروه آموزشی ماز

۶- اگر ارزش گزاره «..... و $\frac{1}{10} > (-\frac{1}{3})^2$ » درست باشد، در جای خالی کدام گزاره می‌تواند قرار بگیرد؟

$$(2) \quad 3 + 6 \times 2 \div 4 = \frac{9}{2}$$

$$(4) \quad \sqrt{5} - 1 > \sqrt{3} - \sqrt{2}$$

$$(1) \quad \frac{3}{7} + \frac{1}{4} > \frac{5}{7}$$

$$(3) \quad \text{معادله } 0 = x^2 + 9 \text{ دو ریشه حقیقی دارد.}$$

باید گزاره‌ای با ارزش درست در جای خالی قرار دهیم.

بررسی گزینه‌ها:

۱ نادرست

$$\frac{3}{7} + \frac{1}{4} = \frac{12+7}{28} = \frac{19}{28} \neq \frac{20}{28} = \frac{5}{7}$$

۲ نادرست

$$3 + \underbrace{6 \times 2}_{12} \div 4 = 6 \Rightarrow 6 \neq \frac{9}{2}$$

۳ نادرست. معادله $x^2 + 9 = 0$ ریشه حقیقی ندارد.

۴ درست

$$\sqrt{5} \approx 2/2, \sqrt{3} \approx 1/7, \sqrt{2} \approx 1/4$$

$$\Rightarrow \sqrt{5} - 1 > \sqrt{3} - \sqrt{2}$$

ترکیب عطفی دو گزاره p و q

ترکیب عطفی دو گزاره p و q را با « $p \wedge q$ » نمایش می‌دهند و ارزش آن تنها در حالتی که هر دو گزاره درست باشند، درست است.

گروه آموزشی ماز

۷- ارزش چند تا از گزاره‌های زیر درست است؟

الف: عدد طبیعی a زوج یا فرد است.

ب: هر عدد طبیعی یک عدد گویاست یا ۹۱ عددی اول است.

ج: عدد طبیعی a اول یا مرکب است.

د: عدد $\sqrt[3]{9}$ گویاست یا عدد $\sqrt{9}$ گنگ است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

بررسی موارد:

«الف»: هر عدد طبیعی یا زوج است یا فرد، پس این گزاره درست است.

«ب»: هر عدد طبیعی یک عدد گویاست یا ۹۱ عددی اول است. ← ترکیب فصلی درست است.

نادرست

درست

«ج»: هر عدد طبیعی یا اول یا مرکب و یا عدد ۱ است، پس گزاره داده شده نادرست است.

«د»: عدد $\sqrt[3]{9}$ گویاست یا عدد $\sqrt{9}$ گنگ است. ← ترکیب فصلی نادرست است.

نادرست $\sqrt{9} = 3$ گویاست، پس نادرست

گروه آموزشی ماز

۸- در گزاره «مجموع ریشه‌های معادله $x^2 - 5x - 1 = 0$ برابر با ۵ است و» به جای نقطه‌چین، کدام گزاره می‌تواند قرار بگیرد تا ارزش کل گزاره نادرست شود؟

(۱) عدد ۶۰ مضرب طبیعی ۲۰ است.

(۲) عدد ۲۰ مقسوم‌علیه ۱۰۰ است.

(۳) در نمودار جعبه‌ای، میانه همیشه دقیقاً در وسط جعبه قرار دارد.

(۴) تفاضل چارک اول از چارک سوم، همان دامنه میان‌چارکی است.

(۱) ترکیب عطفی $p \wedge q$ فقط وقتی ارزش درست دارد که هم p و هم q ارزش درست داشته باشند.

(۲) مضرب‌های طبیعی عدد k عبارتند از: $k, 2k, 3k, 4k, \dots$

(۳) مقسوم‌علیه‌های عدد k تمام اعدادی هستند که k بر آنها بخش‌پذیر است.

(۴) در نمودار جعبه‌ای، میانه الزاماً وسط جعبه نیست ضمناً دامنه میان‌چارکی برابر است با:

$$IQR = Q_3 - Q_1$$

در معادله $x^2 - 5x - 1 = 0$ مجموع ریشه‌ها برابر است با:

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-(-5)}{1} = 5$$

پس باید در جای خالی، گزاره‌ای نادرست قرار دهیم. می‌دانیم میانه لزوماً در وسط جعبه قرار ندارد، پس باید از گزاره مطرح شده در گزینه ۳ در جای خالی استفاده کنیم چون بقیه گزاره‌ها درست هستند.

گروه آموزشی ماز

۹- اگر گزاره‌های p و q درست باشند و ارزش گزاره r دلخواه باشد، ارزش گزاره موجود در کدام گزینه به ارزش r بستگی دارد؟

$$(p \vee q) \vee (r \wedge p) \quad (2)$$

$$(p \wedge r) \wedge (r \vee q) \quad (1)$$

$$\sim (p \vee q \vee r) \quad (4)$$

$$(p \wedge q) \wedge (r \vee p) \quad (3)$$

(متوسط - ترکیب فصلی و عطفی - محاسباتی - ۱۱۰)

پاسخ: گزینه ۱

$$p \equiv T, q \equiv T$$

با توجه به اینکه p و q درست هستند داریم:

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌ها را جداگانه بررسی می‌کنیم:

$$1 \quad (p \wedge r) \wedge (r \vee q) \equiv \underbrace{(T \wedge r)}_r \wedge \underbrace{(r \vee T)}_T \equiv r \wedge T \equiv r$$

$T \wedge r$ و $r \wedge T$: اگر r درست باشد، درست و اگر r نادرست باشد، نادرست است.

$$2 \quad (p \vee q) \vee (r \wedge p) \equiv \underbrace{(T \vee T)}_T \vee \underbrace{(r \wedge T)}_r \equiv T \vee r \equiv T$$

$$3 \quad (p \wedge q) \wedge (r \vee p) \equiv \underbrace{(T \wedge T)}_T \wedge \underbrace{(r \vee T)}_T \equiv T \wedge T \equiv T$$

$$4 \quad \sim (p \vee q \vee r) \equiv \sim \underbrace{(T \vee T \vee r)}_T \equiv \sim T \equiv F$$

بنابراین ارزش گزاره ۱ به r بستگی دارد.

رفقای مازی، نکاتی که تو حل این تست استفاده کردیم تو درسنامه تست‌های ۷ و ۸ و ۹ آورده شده.

گروه آموزشی ماز

۱۰- جدول ارزشی گزاره $(p \wedge q) \vee (r \wedge (r \vee p))$ در m حالت درست و در n حالت نادرست است. $m \times n$ کدام است؟

۱۵ (۴)

۱۲ (۳)

۷ (۲)

۱۶ (۱)

(دشوار - ترکیب گزاره‌ها - محاسباتی - ۱۱۰)

پاسخ: گزینه ۴

جدول ارزشی گزاره داده شده را رسم می‌کنیم:

p	q	r	$p \wedge q$	$r \vee p$	$r \wedge (r \vee p)$	$(p \wedge q) \vee (r \wedge (r \vee p))$
د	د	د	د	د	د	د
د	ن	د	ن	د	د	د
د	د	ن	د	د	ن	د
د	ن	ن	ن	د	ن	ن
ن	د	د	ن	د	د	د
ن	ن	د	ن	د	د	د
ن	د	ن	ن	ن	ن	ن
ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن

ارزش گزاره داده شده با توجه به جدول رسم شده در ۵ حالت درست است، پس $m = 5$ و در ۳ حالت نادرست است، پس $n = 3$ و داریم:

$$m \times n = 5 \times 3 = 15$$

گروه آموزشی ماز

۱۱- کدام گزینه درباره «سبک عراقی» نادرست است؟

- ۱) قالب غزل برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان میدان فراخی پدید آورد.
- ۲) قصیده که پیش‌تر در خدمت ستایش فرمانروایان بود، کمرنگ شد.
- ۳) دلیل نام‌گذاری سبک عراقی این است که مرکز ادبی از خراسان به عراق عجم منتقل شد.
- ۴) شعر این عصر نرم و دلنشین و برخوردار از معانی عمیق انسانی و آسمانی شد.

پاسخ: گزینه ۱

(آسان - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - خط به خط - ۱۱۰۱)

قالب مثنوی برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان میدان فراخی پدید آورد.

گروه آموزشی ماز

۱۲- سراینده شعر زیر کیست و این شعر به کدام واقعه تاریخی اشاره دارد؟

- «کس نیست که تا بر وطن خود گرید
دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود
- ۱) جمال‌الدین عبدالرزاق - قتل عام مغولان در خراسان
۲) کمال‌الدین اسماعیل - قتل عام مغولان در اصفهان
۳) جلال‌الدین خوارزمشاه - قتل عام مغولان در خراسان
۴) فریدالدین عطار نیشابوری - قتل عام مغولان در اصفهان

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - خط به خط - ۱۱۰۱)

کمال‌الدین اسماعیل، مداح جلال‌الدین خوارزمشاه که خود در سال ۶۳۵ ه. ق. به دست مغولان در اصفهان کشته شد، درباره قتل عام سال ۶۳۳ ه. ق. در اصفهان شعر مذکور را سرود.

گروه آموزشی ماز

۱۳- توضیح مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) مرصادالعباد: نثر کتاب گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است.
- ۲) عشاق‌نامه: سیر و سلوک عارفانه در این اثر در قالب نظم و نثر بیان شده است.
- ۳) المستصم بالله: آخرین خلیفه عباسی است که در اواخر دوره مغول، بساط حکومت او برچیده شد.
- ۴) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی: وزیر مقتدر غازان‌خان و اولجایتو بود که اقدام مهم فرهنگی او تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز بود.

پاسخ: گزینه ۲

(دشوار - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - خط به خط - ۱۱۰۱)

فخرالدین عراقی در کتاب لمعات خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است. عشاق‌نامه: پرداختن به یک مبحث عرفانی در هر فصل و قرار دادن تمثیل و حکایت در پایان آن. این اثر در قالب مثنوی سروده شده است.

گروه آموزشی ماز

۱۴- چند گزاره از گزاره‌های زیر درباره سعدی، درست است؟

- الف: سعدی، فرمانروای ملک سخن، سی سال، گرد جهان گشت، تجربه اندوخت و از هر خرمنی خوشه‌ای چید.
ب: گلستان را به نثر مسجع و بوستان را در قالب مثنوی پدید آورد.
ج: گلستان و بوستان دو اثر ارزشمندی هستند که به ما درس اخلاق و حکمت را می‌آموزد.
د: استاد سخن نه تنها در ادبیات تعلیمی سخنگوی ضمیر خودآگاه ایرانی است، در سرودن غزل‌های عاشقانه نیز سرآمد است.
- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - خط به خط - ۱۱۰۱)

همه گزاره‌ها به جز گزاره «الف» صحیح است.

شکل درست گزاره «الف»: فرمانروای ملک سخن، سی و پنج سال، گرد جهان گشت، تجربه اندوخت و از هر خرمنی خوشه‌ای چید.

گروه آموزشی ماز

۱۵- کدام گزینه برای جای خالی مناسب نیست؟

- با حمله ویرانگر مغولان و بعد از آن، هجوم وحشیانه تیمور و حکومت ظالمانه این دو، دوستداران فرهنگ و اخلاق که سرخورده و مأیوس شده بودند، اغلب منزوی شدند و به تصوف پناه بردند تا به آرامش برسند و برای تسکین خود به ادبیاتی روی آوردند که بر تکیه داشت.
- ۱) سرودن اشعار ملی و حماسی ۲) ترویج روحیه تسامح و تساهل
۳) خدمت به خلق ۴) اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا

پاسخ: گزینه ۱

(آسان - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - خط به خط - ۱۱۰۱)

با حمله ویرانگر مغولان و بعد از آن، هجوم وحشیانه تیمور و حکومت ظالمانه این دو، نه تنها بناها و آبادانی‌ها، بلکه بنیان فرهنگ و اخلاق نیز تباہ و ویران گردید و دوستداران فرهنگ و اخلاق که سرخورده و مأیوس شده بودند، اغلب منزوی شدند و به تصوف پناه بردند تا به آرامش برسند و برای تسکین خود به ادبیاتی روی آوردند که بر عواطف انسانی، ترویج روحیه تسامح و تساهل، خدمت به خلق، آزادی و اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا تکیه داشت.

۱۶- کدام گزینه دربارهٔ عظاملک جوینی و اثر ایشان نادرست است؟

- (۱) از نثرنویسان قرن هفتم بود و خاندان او نیز از افراد بانفوذ حکومت مغولان بودند. وی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت.
- (۲) در سفرهای متعددی حضور داشت. و اطلاعات فراوانی دربارهٔ تاریخ مغولان کسب کرد، که موجب تألیف کتاب «تاریخ جهانگشا» شد.
- (۳) کتاب «تاریخ جهانگشا» در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است.
- (۴) نثر کتاب «تاریخ جهانگشا» در مقدمه و بعضی از فصول کتاب ساده و روان و در بعضی از بخش‌ها مصنوع و دشوار است.

پاسخ: گزینهٔ ۴

(متوسط - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - خط به خط - ۱۱۰۱)

همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ «۴» صحیح است.

نثر کتاب «تاریخ جهانگشا» مصنوع و دشوار است.

گروه آموزشی ماز

۱۷- کدام اثر مولانا سبک نثر وی را بیشتر و بهتر نمودار می‌سازد؟

- (۱) فیه ما فیه
- (۲) مجالس سبعه
- (۳) مکاتیب
- (۴) مثنوی معنوی

پاسخ: گزینهٔ ۳

(دشوار - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - خط به خط - ۱۱۰۱)

«مکاتیب»، مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست. این اثر، سبک نثر وی را بیشتر و بهتر نمودار می‌سازد.

گروه آموزشی ماز

۱۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) در میخانه بستند خدایا مپسند
 - (۲) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست
 - (۳) اگر به بادهٔ مشکین دلم کشد شاید
 - (۴) ترک این راه کن که نبود راست
- که در خانهٔ تزویر و ریا بگشایند
در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست
که بوی خیر ز زهد ریا نمی‌آید
دل به‌سوی عراق و رو به حجاز

پاسخ: گزینهٔ ۲

(متوسط - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - مفهومی - ۱۱۰۱)

در این بیت شاعر به نکوهش و سرزش ظاهربینی زاهدان پرداخته و می‌گوید: زاهدان فقط ظاهر افراد را می‌بینند و از احوال درونی آنها آگاهی ندارند. اما مفهوم سایر گزینه‌ها نکوهش ریاکاری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ در میخانه را بستند خدا کند که در ریاکاری باز نشود (یعنی میخانه به ریاکاری ترجیح دارد).
- ۳ اگر به سمت باده‌نوشی بروم اشکالی ندارد، زیرا از زهد و دینداری ریاکارانه، بوی خیر نمی‌آید!
- ۴ درست نیست که انسان دلش به سمت عراق باشد و رویش به سمت حجاز باشد. ← درست نیست که ظاهر و باطن انسان یکی نباشد و ریاکار باشد.

ریا و ریاکاری

ریاکاری از مذموم‌ترین و ناپسندترین صفات انسانی است که در ادبیات فارسی دربارهٔ آن بحث می‌شود. این موضوع معمولاً فقط به‌صورت نکوهشی مطرح می‌شود (نکوهش ریا) و یا علاوه بر آن، مطرح می‌شود که ریاکاری سبب از بین رفتن نیکی فعل فرد هم هست؛ مثلاً نماز ریاکارانه از ترک نماز بدتر است! کنایهٔ «گندمنمای جوفروش» بودن از رایج‌ترین کنایه‌ها در اشاره به ریاکاری است. مضمون «چیزی بودن اما چیز دیگری نشان دادن / نمودن» از مضامین رایج ادبیات فارسی است.

به موارد زیر زیر دقت کنید:

تزویر همگانی شده است (همه مست و ناهشیارند)

گفت: باید حد زند هشیار مردم مست را

ریاکاری حاکم، مفتی (فتویٰ دهنده)، محتسب، امام و فقیه شهر، حاکم شرع

با محتسب عیب مگویید که او نیز

گفت نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم

می‌خور که شیخ و حافظ و مفتی و محتسب

ز کوی میکده دوشش به دوش می‌برند

مجلس می‌شیشه و پیمانه بسیار داشت

صوفی ز کنج صومعه با پای خم نشست

مخفی کردن و پوشاندن عیب‌ها و نقصان‌ها، برجسته‌کردن هنرها و فضیلت‌ها

ای هنرها نهاده بر کف دست

شخصم به چشم عالمیان خوب منظر است

زنگارهاست در دل آلودگان دهر

دوری از ریاکاران

جام می‌گیرم و از اهل ریا دور شوم

پدیده‌های «مثبت» با «ریا» منفی می‌شوند

باده‌نوشی که در او روی و ریایی باشد

بهتر از زهدفروشی که در او روی و ریاست

۱۹- مفهوم کدام بیت متفاوت با سایر ابیات است؟

بمیرم در وفای تو که تو درمان درمانی
ز تدبیر طیبیان بر دل بیمار می‌لزم
زان که درمانی ندارد درد بی‌درمان دوست
چه سازم به خاری که بر دل نشیند؟

۱) ز درمان‌ها بری گشتم نخواهم درد را درمان
۲) ندارد درد بی‌درمان به جز تسلیم درمانی
۳) حافظ اندر درد او می‌سوز و بی‌درمان بساز
۴) خلد گر به پا خاری آسان برآید

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - مفهومی - ۱۱۰۱)

در همه گزینه‌ها به استثنای بیت گزینه «۱» آمده است که «درمانی برای درد عشق وجود ندارد». اما در بیت گزینه «۱» شاعر می‌گوید: من به دنبال درمان درد عشق خود نیستم و در راه عشق می‌میرم؛ زیرا درمان من اوست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) درد بی‌درمان عشق، درمانی به جز تسلیم شدن در برابر عشق ندارد؛ به همین دلیل از درمان طیبیان بیمناکم!

۳) ای حافظ! با درد عشق او بسوز و بساز! زیرا دردی بی‌درمان است.

۴) اگر تیغی به پای کسی فرو رود به آسانی می‌توان بیرون کشید اما تیغ عشقی که در دل عاشق فرو رود درمان ندارد.

گروه آموزشی ماز

۲۰- کدام گزینه با بیت «من نمی‌گویم زیان کن یا به فکر سود باش / ای ز فرصت بی‌خبر در هر چه هستی زود باش» تناسب مفهومی ندارد؟

مده از دست چو کوه‌نظران فرصت خویش
فرصت چشم گشودن به حبایی نرسد
دو سه روزی که تو را تاب و توانایی هست
که در عالم نمی‌داند کسی احوال فردا را

۱) فرصت از خنده ابر است سبک جولان‌تر
۲) عمر چون سیل به این سرعت اگر خواهد رفت
۳) مشو ای بی‌خبر از دامن فرصت غافل
۴) دلا تا می‌توان امروز فرصت را غنیمت دان

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - تاریخ ادبیات قرون هفتم تا نهم - مفهومی - ۱۱۰۱)

در این بیت برخلاف صورت سؤال و سایر گزینه‌ها که «توصیه به اغتنام فرصت» است؛ سخن از «زودگذر بودن عمر است» و می‌گوید: اگر عمر همچون سیل، با این سرعت به اتمام برسد، حتی فرصت چشم باز کردن یک حباب هم نیست!

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فرصت‌ها، از عبور ابر هم زودگذرتر هستند؛ پس مانند انسان‌های حقیر، آن‌ها را از دست نده!

۳) ای انسان غفلت زده! در روزهای توانایی، از فرصت‌ها غافل مشو!

۴) فرصت‌های زندگی را غنیمت بدان؛ زیرا کسی از آمدن فردا اطلاعی ندارند!

گروه آموزشی ماز

مشاوره: نکات کلیدی حل سؤالات ترجمه

- مهم‌ترین نکته تست‌های ترجمه اینه که ترجمه کردن نداریم! یعنی اینکه بری معادل فارسی هر کلمه رو چک کنی، تقریباً کار بیهوده‌ایه. چون معادل فارسی ۹۹٪ کلمه‌ها درست نوشته شده. پس چه کنیم؟
- باید به چیزهایی غیر از معادل فارسی کلمه توجه کنی. مثلاً اینکه کلمه جمع، به صورت جمع ترجمه شده یا مفرد! یا اینکه فعل ماضی به صورت ماضی ترجمه شده یا مضارع و چیزهایی مثل این.

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٢١ - ٢٦)

٢١- ﴿وَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ﴾:

- (۱) و صدای خود را پایین بیاور، قطعاً زشت‌ترین صدا، صدای الاغ است!
- (۲) و صدایت را پایین آوردی، به راستی که زشت‌ترین صداها، صدای خرها است!
- (۳) و صدایت را پایین بیاور، به راستی که زشت‌ترین صداها، صدای خران است!
- (۴) و صدای خویش را پایین بیاور، قطعاً زشت‌ترین صدا، صدای الاغ‌ها است!

(متوسط - خط به خط - متن درس اول - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

اغضض: پایین بیاور ← رد گزینه ۲

توجه!

حواستان به علامت ساکن آخر فعل باشد که یا فعل امر است یا نهی؛ چرا که آخر فعل ماضی و مضارع ساکن نمی‌شود.

أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ: زشت‌ترین صداها ← رد گزینه‌های ۱ و ۴

الْحَمِيرِ (جمع مکسر «الجِمار»): الاغ‌ها، خران ← رد گزینه ۱

نکته

به مفرد و جمع بودن کلمه‌ها خوب دقت کنید که باعث رد گزینه می‌شود.

گروه آموزشی ماز

٢٢- «الإعجاب بالنفس من الصفات السيئة التي يقع الإنسان فيها ولا يقدر على الخلاص منها أحياناً فيغرق فيها!»:

- (۱) از ویژگی‌های بدی که انسان در آن قرار می‌گیرد همان خودپسندی است و گاهی توانا بر رهایی از آن نمی‌باشد پس او را در آن غرق می‌کند!
- (۲) خودشیفتگی از ویژگی‌هایی است که انسان در آن افتاده است و گاهی نمی‌تواند رها شود و در آن غرق می‌شود!
- (۳) از ویژگی‌های بدی که انسان در آن می‌افتد، خودشیفتگی است که نتوانسته از آن خلاص شود پس در آن غرق می‌شود!
- (۴) خودپسندی از ویژگی‌های زشتی است که انسان در آن قرار می‌گیرد و گاهی نمی‌تواند از آن رها شود و در آن غرق می‌شود!

(متوسط - ترکیبی - متن درس اول - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

نکته

ترجمه نکردن کلمه‌ای که در عبارت عربی آمده و البته برعکسش، دلیل رد گزینه است که باید حواستان به این نکته باشد.

بررسی گزینه‌ها:

در گزینه «۲»، «السَّيِّئَةُ: بدی» و «منها: از آن» ترجمه نشده‌اند.

يَقَعُ: می‌افتد، قرار می‌گیرد (مضارع است) ← رد گزینه ۲

لا يَقْدِرُ: نمی‌تواند، توانا نمی‌باشد ← رد گزینه ۳

ضمناً در این گزینه «أحياناً: گاهی» ترجمه نشده است.

يَغْرُقُ: غرق می‌شود ← رد گزینه ۱

«همان» در گزینه ۱ اضافی است.

گروه آموزشی ماز

٢٣- «أرشدنا أولادنا أن لا يستهلكوا الكهرباء و الماء أكثر مما يحتاجون إليهما حتى لا نواجه قطعهما في أيام الصيف!»:

- (۱) فرزندانمان ما را به این راهنمایی کردند که از برق و آب بیشتر از چیزی که به آن‌ها نیازمند هستیم مصرف نکنیم تا با قطع شدن آن‌ها در روزهای تابستانی مواجه نشویم!
- (۲) پسران خود را راهنمایی کردیم تا از برق و آب بیش از چیزی که به آن‌ها محتاج هستند مصرف نکنند، زیرا با قطع آن‌ها در روزهای تابستان روبه‌رو می‌شویم!
- (۳) پسرانمان را راهنمایی می‌کنیم تا با مصرف برق و آب بیشتر از نیازشان ما را با قطعی آن‌ها در ایام تابستان روبه‌رو نکنند!
- (۴) فرزندانمان را راهنمایی کردیم که از برق و آب بیشتر از آنچه که به آن‌ها نیاز دارند مصرف نکنند تا در روزهای تابستان با قطعی آن‌ها دو روبه‌رو نشویم!

(متوسط - ترکیبی - متن درس اول - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

أرشدنا: راهنمایی کردیم ← رد گزینه‌های ۱ و ۳

نکته

اگر ضمیر «نا» آخر فعل آمد، از ۲ حالت خارج نیست:

۱. شناسه فعل ماضی؛ یعنی فعل متکلم وحده

۲. مفعول فعل ماضی، مضارع و ...

حالا این را از کجا تشخیص بدهیم؟

خوب دقت کنید!

الف: حرکت حرف قبل از «نا»، ساکن باشد ← شناسه فاعلی است:

دَهْنُنا: رفتیم أَجْلَسْنا: نشاندیم

ب: حرف قبل از «نا»، حرکت دار باشد ← مفعول است:

يَنْصُرْنا: ما را یاری می کند أَرْسَدْنا: ما را راهنمایی کرد

أَنْ لَا يَسْتَهْلِكُوا: که مصرف نکنند ← رد گزینه های ۱ و ۳

توجه!

فعل را نباید به صورت مصدر ترجمه کرد.

يحتاجون: نیاز دارند، محتاج هستند ← رد گزینه های ۱ و ۳

حتى لا تُواجه: تا روبه رو نشویم ← رد گزینه های ۲ و ۳

أيام الصيف: روزهای تابستان (ترکیب اضافی است) ← رد گزینه ۱

گروه آموزشی ماز

۲۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:

(۱) عَلَيْكُمْ أَنْ تَكُونُوا مُشْتَاقِينَ إِلَى الْفُنُونِ النَّافِعَةِ: شما باید به هنرهای سودمند مشتاق باشید،

(۲) وَ نَاهِينَ عَنِ الْمُنْكَرَاتِ وَ كُلِّ مَا يَضُرُّ الْآخِرِينَ: و از کارهای زشت و هر آنچه به دیگران آسیب می زند بازدارنده [باشید].

(۳) لِأَنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الَّذِي يَتَقَرَّبُ إِلَى الْأَعْمَالِ السَّيِّئَةِ: زیرا خدا کسی را که خود را به کارهای زشت نزدیک می کند، دوست ندارد،

(۴) فَيُصِيبُ هَذَا الشَّخْصَ النَّاهِي مُنَوِّجاً تَرْبُوتاً وَ تَعْلَمُ مِنْهُ! پس این فرد بازدارنده، الگویی تربیتی می شود و از او می آموزیم!

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - ترکیبی - متن درس اول - ۱۱۰۱)

مشاوره

رفقا! نوبت تست های چهار به چهار که گزینه نادرست رو می خواد، به محض رسیدن به اولین خطا، دیگه نیازی نیست، بقیه گزینه ها رو بخونین ها! حواستون باشه!

در این گزینه «يَتَقَرَّبُ: نزدیک می شود» به اشتباه «نزدیک می کند» ترجمه شده است. همچنین «خود را» در ترجمه اضافی است.

نکته: به تشابه و تفاوت دو فعل زیر توجه کنید:

ماضی	مضارع	معنا	ویژگی
قَرَّبَ	يُقَرِّبُ	نزدیک کرد / نزدیک می کند	متعدی
تَقَرَّبَ	يَتَقَرَّبُ	نزدیک شد / نزدیک می شود	لازم

گروه آموزشی ماز

۲۵- «تو باید در برابر استادهایت و همسایگانت فروتنی کنی!»:

(۱) عَلَيْكَ أَنْ تَتَوَاضَعَ أَمَامَ أَسَاتِذَتِكَ وَ جِيرَانِكَ!

(۲) يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَكُونَ مُتَوَاضِعاً أَمَامَ أَسَاتِذَتِكَ وَ جَارِكَ!

(۳) أَنْتَ تَتَوَاضَعُ أَمَامَ أَسَاتِذِكَ وَ جِيرَانِكَ!

(۴) عَلَيْكَ أَنْ تَوَاضَعَ مُقَابِلَ الْأَسَاتِذَةِ وَ جِيرَانِكَ!

پاسخ: گزینه ۱

(آسان - ترکیبی - متن درس اول - ۱۱۰۱)

بررسی گزینه ها:

تو باید: عَلَيْكَ، يَجِبُ عَلَيْكَ ← رد گزینه ۳

استادهایت: أَسَاتِذَتِكَ ← رد گزینه های ۳ و ۴

همسایگانت: جيرانك ← رد گزینه ۲

فروتنی کنی: أَنْ تَتَوَاضَعَ ← رد سایر گزینه ها

گروه آموزشی ماز

۲۶- عَيْنُ الْأَبْعَدِ مِنْ مَفْهُومِ الْآيَةِ: ﴿لَا تُصَغِّرْ حَدَّكَ لِلنَّاسِ وَ لَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرْحاً﴾

(۱) گر همی خواهی قبول خاص و عام

(۲) بر چرخ فلک هیچ کسی سیر نشد

(۳) افتادگی آموز اگر طالب فیضی

(۴) حافظ افتادگی از دست مده زان که حسود

پیشه خود کن تواضع والسّلام

وز خوردن آدمی زمین سیر نشد

هرگز نخورد آب زمینی که بلند است

عرض و مال و دل و دین در سر مغروری کرد

ترجمه آیه صورت سؤال: «رویت را با تکبر از مردم برنگردان و در زمین با ناز و خودپسندی راه نرو».

همه گزینه‌ها مانند صورت سؤال به مفهوم «فروتنی» اشاره می‌کنند اما بیت گزینه «۲» به مفهوم «حرص و طمع انسان» اشاره دارد.

مشاوره: سؤال مفهوم رو چطوری حل کنم؟

توی صورت این سؤال، معمولاً یک آیه قرآن یا یک عبارتی که یک مفهوم کلی داره، میدن و از شما می‌خوان تطابق یا عدم تطابق این عبارت رو با گزینه‌ها چک کنین! **الأبعد ... غیر المناسِب ... لا یناسب:** یعنی کدوم گزینه، ربطی به عبارت صورت سؤال نداره! **الأقرب ... المناسِب ... یناسب:** یعنی کدوم گزینه، به عبارت صورت سؤال مرتبطه! گزینه‌ها هم معمولاً شعره! که باید بتونین مفهومش رو درک کنین!

گروه آموزشی ماز

مشاوره: نکات کلیدی پاسخ به سوالات درک مطلب

از این متن، دو مدل سؤال طرح می‌شه: (۱) درک مطلب (۲) تحلیل صرفی و اعراب
در مورد نوع اول باید مفهوم متن رو خوب متوجه شده باشی تا بتونی جواب بدی.
نوع دوم خیلی به مفهوم متن ارتباطی نداره و عملاً سؤال قواعد.
تحلیل صرفی یعنی بیان ویژگی‌های دستوری (ساختاری) کلمه بیرون از جمله.
اعراب یعنی ذکر نقش دستوری کلمه یعنی جایگاه آن در جمله و علامت انتهای آن کلمه.
برای حل کردن سؤال نوع دوم باید به قواعد تقسیمات اسم (جنس، تعداد، معرب و مبنی و ...) و فعل (ثلاثی مجرد و مزید، لازم و متعدی، معلوم و مجهول و ...)، محل اعرابی (نقش‌ها یعنی مبتدا و خبر و ...) و اعراب (مرفوع و منصوب و مجرور) مسلط باشی.
پس اگر هنوز تسلط کافی روی درک مطلب نداری، می‌تونی دو تا تست بعدش رو جواب بدی. اونا خیلی به درک مطلب ربط ندارن.

■ اِقْرَأِ النَّصَّ الثَّلَاثِي بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۲۷ - ۳۰) بما یناسب النَّصَّ:

نحن نحتاج إلى المواعظ والنصائح القيّمة للوصول إلى النجاح. الأشخاص الذين يريدون أن يصل إلى النجاح في حياتنا يُرشدوننا دائماً إلى الأعمال الصالحة والصفات الطيبة كالأخلاق الحسنة وتعلم المهارات. من أهم هؤلاء الأشخاص الأب والأم. هذان يُجيباننا حقاً ولذلك يطلبان أن نكون في أحسن حال. علينا أن نتواضع أمام مواعظهم الثربوية لأن الحكمة نعمة في قلب المتواضع وأن نهتم بالعمل بالفضائل لأنه خير من الخير فاعله.

ترجمه متن:

ما برای رسیدن به موفقیت، به پندها و نصیحت‌های ارزشمند احتیاج داریم. افرادی که می‌خواهند ما در زندگی مان به موفقیت برسیم، همواره ما را به کارهای شایسته و ویژگی‌های خوب، مانند اخلاق نیکو و یادگیری مهارت‌ها راهنمایی می‌کنند. از مهم‌ترین این افراد، پدر و مادر هستند. این دو، واقعاً ما را دوست دارند و به این خاطر می‌خواهند که در بهترین حال باشیم. ما باید در مقابل پندهای تربیتی آنان فروتنی کنیم، زیرا حکمت در قلب [انسان] متواضع ماندگار می‌شود و نسبت به عمل کردن به فضائل توجه کنیم، زیرا بهتر از خوبی، انجام دهنده‌اش است.

گروه آموزشی ماز

۲۷- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) الوصول إلى النجاح لا يحتاج إلى الإرشاد.
- (۲) الذي يُحِبُّنا يُرشدنا دائماً.
- (۳) الوالدان يفرحان إذا نكون في أحسن حال.
- (۴) نعلم أئمة مهارة مُفيدة يُعتبر من الأعمال الحسنة.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ رسیدن به موفقیت به راهنمایی نیاز ندارد. (متن دقیقاً برعکس این مطلب را بیان می‌دارد.)
- ۲ کسی که ما را دوست می‌دارد، همواره ما را راهنمایی می‌کند. (مطابق متن صحیح است.)
- ۳ اگر ما در بهترین حال باشیم، پدر و مادر خوشحال می‌شوند. (مطابق متن صحیح است.)
- ۴ یادگیری هر مهارت مفیدی از کارهای نیکو به شمار می‌رود. (مطابق متن صحیح است.)

گروه آموزشی ماز

۲۸- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِي النَّصِّ:

- (۱) أھمّیة التواضع والإستماع إلى النصائح.
- (۲) أھمّیة العمل بالخیرات.
- (۳) مكاننا بالنسبة للنصائح القيّمة.
- (۴) السعي لیکون الوالدين في أحسن حال.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ اهمیت تواضع و گوش سپردن به نصیحت‌ها. (متن به طور واضح به این موضوع اشاره کرده است.)
- ۲ اهمیت عمل به کارهای نیکو. (در قسمت پایانی متن؛ «نَهْتَمُ بِالْعَمَلِ بِالْفَضَائِلِ» به عمل‌گرایی اشاره شده است.)

- ۳ جایگاه ما نسبت به پندهای ارزشمند. (ما نسبت به پندها باید تواضع داشته باشیم. عبارت «علینا أن نتواضع...» کاملاً جایگاه ما در مقابل نصیحت‌ها را بیان می‌کند.)
- ۴ تلاش برای اینکه پدر و مادر در بهترین حال باشند. (متن در این مورد مطلبی ندارد. سخن متن این است که پدر و مادر، دوست دارند ما در بهترین حال باشیم و فراتر از این و دربارهٔ وظیفهٔ ما نسبت به پدر و مادر مطلبی بیان نمی‌کند.)

تعبیر: درست خوندن سؤال

یک بار برای همیشه مشکل فهم سؤال را حل کن.

- ✓ زمانی که قراره کلمهٔ «ما» نافیه باشه و برای منفی کردن بیاد، باید بعدش یک فعل بیاد. معمولاً هم زیرش خط می‌کشن: ما جاء
- ✓ اونجایی که بعد «ما» فعل نیومده، غالباً این حرف معنای «آنچه» می‌ده و برای منفی کردن نیست. توی اینجور موارد، اگر بخوان منفی کنن، از کلمهٔ «لیس: نیست» استفاده می‌کنن.
- مثال: عین ما فیه ...: مشخص کن آنچه را که هست در آن ...
- مثال: عین ما لیس فیه ...: مشخص کن آنچه را که نیست در آن ...
- مثال: عین ما هو موجود فی التّص: مشخص کن آنچه را که در متن موجود است.
- مثال: عین ما لیس موجوداً فی التّص: مشخص کن آنچه را که در متن موجود نیست.

گروه آموزشی ماز

■ عین الخطأ في التحليل الصرفي و المحل الإعرابي (۲۹ و ۳۰)

۲۹ - «الأشخاص - يُرشدون - الأعمال - الصّالحة»:

- الأشخاص: اسم - جمع تكسير - مفرد «الشّخص» و مذکر - معرب / مبتدأ و مرفوع
- يُرشدون: فعل مضارع - له حرف زائد - من باب «إفعال» - متعدّد - للجمع الغائب / خبر و مرفوع بالواو
- الأعمال: اسم - مذکر - جمع مكسر - معرب / مجرور بحرف الجرّ
- الصّالحة: مؤنث - مفرد - اسم معرب - حروفه الأصليّة «ص ل ح» / صفة و مجرورة بالكسرة

(دشوار - ترکیبی - متن درس اول - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینهٔ ۲

مرفوع بالواو اشتباه است. علامت‌های «ان، عین» و «ون، ین» به ترتیب برای اسم‌های مثنی و جمع مذکر سالم کاربرد دارند. با وجود اینکه به ظاهر این علامت‌ها در برخی صیغه‌های فعل مضارع نیز دیده می‌شود، اما هیچ ارتباطی با مبحث اعراب ندارد.

کتاب کاربرد اعراب

مبحث اعراب برای اسم کاربرد دارد و فعل‌ها با پذیرفتن نقش نیز، زیر بار علامت‌های اعرابی نمی‌روند. به همین جهت کتاب درسی، زمانی که فعلی نقش می‌پذیرد، هیچ چیزی دربارهٔ اعراب نمی‌گوید. اگر بخواهیم نحوهٔ بیان نقش و اعراب را دسته‌بندی کنیم، به نکات زیر می‌رسیم:

الف: وقتی یک اسم معرب نقش می‌پذیرد: نقش + نوع اعراب

ب: وقتی یک اسم مبنی نقش می‌پذیرد: نقش + مبنی

ج: وقتی یک فعل نقش می‌پذیرد: نقش

مثال: هذا التّلميذُ يَكْتُبُ الدّرسَ.

هذا: مبتدا و مبنی يَكْتُبُ: خبر الدّرسُ: مفعول و منصوب

گروه آموزشی ماز

۳۰ - «تَعمر - المتواضع - خير - فاعل»:

- تَعمر: فعل مضارع - ثلاثي مجزء - للغائب - لازم - معلوم
- المتواضع: اسم - مذکر - معرب / صفة و مجرورة
- خير: مذکر - اسم - مفرد - معرب / مبتدأ و مرفوع
- فاعل: اسم - معرب - مذکر - مفرد / خبر و مرفوع

(متوسط - ترکیبی - متن درس اول - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینهٔ ۲

نقش کلمهٔ «المتواضع»، مضاف الیه است.

نکتهٔ ریز ترکیب وصفی

در ترکیب‌های وصفی دو کلمه‌ای (که فقط یک موصوف و صفت کنار هم هستند)، موصوف و صفت باید هر دو با هم «ال» داشته باشند یا هیچ‌یک «ال» نداشته باشند. بنابراین ترکیب «قلب المتواضع» یک ترکیب اضافی محسوب می‌شود. به تفاوت معنای این دو ترکیب دقت کنید:

قلب المتواضع: قلب یک انسان فروتن

القلب المتواضع: قلبی که ویژگی فروتن بودن را دارد

گروه آموزشی ماز

۳۱ - کدام گزاره دربارهٔ ویژگی‌های مسائل اساسی و بنیادین درست‌تر است؟

- (۱) با رشد بیشتر انسان و کسب کامل توانایی‌های فکری، مسائل بنیادین مطرح می‌شوند.
- (۲) هر انسانی به‌صورت طبیعی به مسائل بنیادین می‌پردازد و پاسخ درستی به آن‌ها می‌دهد.
- (۳) لازمهٔ پرداختن به مسائل اساسی و بنیادین، زیر پا گذاشتن امور سطحی و روزمره می‌باشد.
- (۴) نوع نگاه انسان‌ها نسبت به مسائل اساسی و بنیادین، بر مسائل سطحی و روزمره اثرگذار است.

پاسخ: گزینهٔ ۴

(متوسط - چپستی فلسفه - خطبه‌خط - ۱۱۰۱)

جرقهٔ ذهنی

به دنبال «درست‌ترین» گزینه باشید و در رد گزینه‌ها عجله نکنید.

مسائل اساسی و بنیادین، **ساعت‌های طولانی** انسان را به تفکر وامی‌دارند و به همین دلیل، با تفکر در این مسائل، نوع نگاه آدمی به مسائل روزمره نیز تغییر می‌کند.

مثال

اگر کسی در خداشناسی فلسفی بپذیرد که خداوند هست، در مسائل روزمره، رفتارهایش تغییر کرده و اعمالش، ناظر به وجود خداوند می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

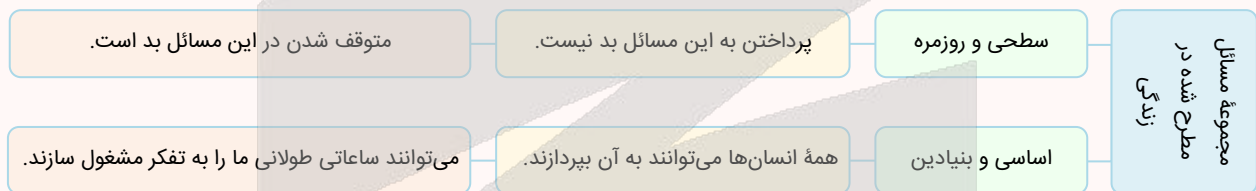
۱. نیازی به کسب کامل توانایی‌های فکری برای پرداختن به مسائل بنیادین نیست و ممکن است این مسائل از سنین ابتدایی زندگی همراه ما باشند.
۲. اینگونه نیست که لزوماً هر انسانی پاسخ درستی به مسائل بنیادین بدهد؛ بلکه ممکن است پاسخ‌ها متفاوت و نادرست باشد.

نکته

در درس‌های جلوتر می‌خوانید که شناخت انسان، خطاپذیر است؛ پس شاید برخی انسان‌ها به پاسخ‌های نادرستی برسند.

۳. برای پرداختن به مسائل بنیادین، نیازی به زیر پا گذاشتن سطحی و زندگی روزمره نیست؛ بلکه نباید در آن‌ها متوقف شد.

خیلی‌ها فکر می‌کنند که مسائل مطرح شده در زندگی روزمره، سطحی هستند؛ درحالی‌که این مسائل، ممکن است سطحی یا عمیق باشند:

گروه آموزشی ماز

۳۲ - کدام گزاره به‌درستی رابطهٔ انسان با تفکر را بیان می‌کند؟

- (۱) پرسش‌گری انسان که حاکی از تفکر است، از همان هنگام تولد آغاز می‌شود.
- (۲) می‌توان ادعا کرد که برخی امور توسط انسان، بدون نیاز به تفکر انجام می‌شود.
- (۳) انسان حتماً به قدرت اندیشه و تفکر نیاز دارد و نمی‌تواند از آن اجتناب کند.
- (۴) توانایی تفکر و اندیشه به واسطهٔ تمرین و تکرار کسب می‌شود و فطری نیست.

پاسخ: گزینهٔ ۳

(متوسط - چپستی فلسفه - خطبه‌خط - ۱۱۰۱)

انسان، **بدون اینکه بداند** و بتواند جلوی آن را بگیرد یا آن را کنترل کند، از تفکر برای انجام هرکاری بهره می‌گیرد؛ در نتیجه او نمی‌تواند در استفاده از تفکر، اجتناب کند.

نکته

تفکر در وجود انسان، اجتناب‌ناپذیر است؛ یعنی اصل تفکر ارادی نیست و انسان چه بخواهد و چه نخواهد، برای هرکاری نیازمند تفکر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱. پرسش‌گری کودکان از حوادث پیرامون، از سنین ابتدایی آغاز می‌شود؛ و نه از هنگام تولد.

دام تستی

تفکر از هنگام تولد آغاز می‌شود؛ اما پرسش‌گری در سنین کودکی شروع می‌شود.

۲. انسان نمی‌تواند هیچ کاری را بدون تفکر انجام بدهد.
۴. تفکر را خداوند در وجود ما قرار داده است، پس انتسابی است؛ نه اکتسابی.

تعبیر

واژه «انتسابی» به معنای چیزی است که اراده و قدرت ما در به دست آوردن آن، دخیل نیست. در مقابل، واژه «اکتسابی» چیزی است که آن را خودمان کسب می‌کنیم.

برای پاسخ دادن به تست‌های فلسفه یازدهم، بهتر است تا کلیدواژه‌های هر بخش را به صورت جداگانه یادداشت کنید:

مخصوص انسان است.	ویژگی‌های تفکر
دارای مراحل و سلسله مراتب است.	
واسطه رسیدن به مجهولات است.	
به شکل انتسابی در انسان قرار گرفته است.	
خدادادی است.	
پرسشگری حاکی از تفکر در انسان است.	
بدون تفکر، کاری از انسان ساخته نیست.	
اصل تفکر، غیرارادی است.	
انتخاب موضوع تفکر، ارادی است.	

گروه آموزشی ماز

۳۳- کدام یک از گزاره‌های زیر درباره تفکر درست است؟

- (۱) در تفکر، از مجهولات استفاده کرده و معلوم را مشخص می‌کنیم.
- (۲) تفکر به صورت همزمان هم علت و هم معلول پرسشگری است.
- (۳) اینگونه نیست که صرفاً به مسائل بنیادین اختصاص داشته باشد.
- (۴) منابعی که در تفکر استفاده می‌شود، مجهولات ذهنی هستند.

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - چپستی فلسفه - مفهومی - ۱۱۰۱)

تفکر می‌تواند هم شامل مسائل سطحی و هم مسائل بنیادین زندگی شود.

؟! از خودتان بپرسید که ...

اگر کسی به مسائل سطحی بپردازد، یعنی تفکر نکرده؟

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ این عبارت برعکس بیان شده است؛ تفکر در واقع حرکت از معلوم به سوی مجهول است.

؟! از خودتان بپرسید که ...

اصلاً مجهول را در اختیار داریم که بخواهیم با استفاده از آن چیزی را مشخص کنیم؟

۲ تفکر، علت پرسش‌گری در انسان است؛ نه معلول آن.

نکته

تفکر، پرسش‌گری را ایجاد می‌کند؛ نه اینکه از آن ایجاد شده باشد.

۴ منابع تفکر، معلومات ذهنی هستند؛ نه مجهولات.

گروه آموزشی ماز

۳۴- کدام پرسش از سایر سؤالات بنیادی‌تر است؟

- (۱) آیا جهان می‌تواند حاصل انبساط یک اتم با حرارت بسیار بالا باشد؟
- (۲) آیا رفتار مادر در کودکی، تأثیری در نوع نگاه فرد به خدا در بزرگسالی دارد؟
- (۳) آیا جهان طبیعت همواره به صورت یکسان و مطابق تجربه‌های قبلی عمل می‌کند؟
- (۴) آیا وضعیت اقتصادی نابسامان، سبب تخریب مظاهر فرهنگی و هنری در کشور می‌شود؟

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - چپستی فلسفه - مفهومی - ۱۱۰۱)

یکسان عمل کردن طبیعت از موضوعات بنیادینی است که در دانش فلسفه بررسی می‌شود.

اگر پرسشی در درون علوم تجربی پاسخ داده شود، بنیادی نیست؛ اما اگر پرسشی از مبانی یک علم باشد، آن را می‌توانیم بنیادی در نظر بگیریم. پرسش بیان شده در گزینه ۳ به نحوی است که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری می‌کند و به همین دلیل، فلسفی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ این پرسش در علم فیزیک و کیهان‌شناسی بررسی می‌شود؛ پس مربوط به علوم تجربی است.

۲ این پرسش در علم روان‌شناسی پاسخ داده می‌شود.

دام تستی

«خداشناسی» از موضوعات فلسفی است؛ اما موضوع اصلی در گزینه ۲ مربوط به تأثیر رفتارهای مادر است که نمی‌تواند فلسفی باشد.

۴ این پرسش در حیطه علم جامعه‌شناسی پاسخ داده می‌شود.

مشاوره

در فلسفه باید از انعطاف تستی کمک بگیریم و یعنی به دنبال گزینه‌ای باشیم که از سایر گزینه‌ها به سؤال نزدیک‌تر است. پس در شرایطی که قاطعانه گزینه درست را نمی‌دانیم و گزینه‌ها به یکدیگر نزدیک هستند، باید بهترین گزینه را انتخاب کنیم.

گروه آموزشی ماز

۳۵- کدام گزاره می‌تواند عبارت زیر را به شکل بهتری تکمیل کند؟

برای ورود به عرصه تفکر فلسفی، انسان باید

۱) مسائل سطحی و روزمره را رها کند و صرفاً به مسائل اساسی و بنیادین مشغول شود.

۲) از مرحله تفکر غیرفلسفی عبور کرده و با جدیت، مشغول پاسخ به پرسش‌های فلسفی شود.

۳) به موضوعات عقلی و فلسفی بپردازد و مسائل مربوط به عقل معاش را در زندگی خود کنار بگذارد.

۴) به صورت خاص دانش فلسفه را یاد بگیرد و همانند فیلسوفان با روش عقلی به موضوعات فلسفی بپردازد.

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - چپستی فلسفه - مفهومی - ۱۱۰۱)

انسان باید از مرحله اول تفکر (تفکر غیرفلسفی) عبور کند و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های فلسفی بپردازد؛ در این صورت است که وارد مرحله تفکر فلسفی شده است.

متن صفحه ۵ کتاب درسی فلسفه یازدهم:

اما اگر انسانی از این مرحله تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های دسته دوم پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شده که می‌توان آن را تفکر فلسفی نامید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ برای ورود به عرصه تفکر فلسفی، نیازی به رها کردن مسائل روزمره نیست؛ بلکه نباید در آن‌ها متوقف شد و در کنار امور روزمره، باید به مسائل بنیادین نیز پرداخته شود.

۳ برای ورود به عرصه تفکر فلسفی، نباید مسائل مربوط به عقل معاش (همچون: خوردن و خوابیدن) را کنار گذاشت؛ بلکه نباید در آن‌ها متوقف شد.

برای رد گزینه‌های ۱ و ۳ از خودتان پرسید که:

مگر می‌شود که انسان، مسائلی مانند خوردن و خوابیدن و کار کردن (عقل معاش) را رها کند؟

۴ برای آغاز تفکر فلسفی، نیازی به آموختن دانش فلسفه نیست؛ بلکه یک فیزیک‌دان یا حقوق‌دان نیز می‌تواند در مسائل رشته خود، به صورت اساسی و بنیادین اندیشه کند و وارد عرصه تفکر فلسفی شود.

مثال

یک حقوق‌دان ممکن است به این موضوع فکر کند که «فلسفه مجازات چیست؟»، «مجرمین را برای انتقام مجازات می‌کنیم یا برای برقراری عدالت؟»

ویژگی‌های تفکر فلسفی برای حل این قبیل تست‌ها راهگشا خواهد بود:

تفکر در عقل معاد، به معنای تفکر در امور اساسی و بنیادین است.

روند تفکر فلسفی، دارای جدیت و نظم خاصی است.

برای رسیدن به تفکر فلسفی، نیازی به ترک تفکر غیرفلسفی نیست.

برای رسیدن به تفکر فلسفی، لزوماً نباید فیلسوف بود و هر انسانی می‌تواند به این مرتبه برسد.

تفکر فلسفی

گروه آموزشی ماز

۳۶- کدام عبارت درست است؟

- (۱) امور مربوط به عقل معاش گاهی در فطرت ثانی بررسی می‌شود.
- (۲) ورود به فطرت ثانی مستلزم عبور دائمی از فطرت اول می‌باشد.
- (۳) دانش فلسفه حرکت و سیر از فطرت اول به فطرت ثانی است.
- (۴) فطرت ثانی از نظر زمانی نسبت به فطرت اول دارای اولویت است.

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - چپستی فلسفه - خط به خط - ۱۱۰۱)

در دانش فلسفه به امور اساسی و بنیادین پرداخته می‌شود که همان مسائل فطرت ثانی است؛ در این دانش در مسائل روزمره (فطرت اول) توقف نمی‌شود و از آن‌ها عبور شده و مسائل اساسی بررسی می‌شوند. پس دانش فلسفه در واقع نوعی حرکت از مسائل روزمره (فطرت اول) به سوی مسائل بنیادین (فطرت ثانی) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) امور مربوط به عقل معاش فقط در فطرت اول بررسی می‌شود؛ یعنی اموری که به خوردن، خوابیدن، کار کردن و... ارتباط دارد.

از ظاهر عبارت‌ها نترسید؛ کافیت که «عقل معاش» را ریشه‌یابی کنید که به «معیش» مربوط می‌شود.

۲) برای ورود به فطرت ثانی نیازی نیست که برای همیشه از فطرت اول عبور کرد؛ بلکه نباید در آن متوقف شد و به مسائل بنیادین نیز باید پرداخت.

!؟ از خودتان پرسید که...

مگر می‌شود که یک شخص برای همیشه از امور مربوط به فطرت اول (مسائل روزمره زندگی) عبور کند؟

۴) این عبارت برعکس بیان شده است. انسان در ابتدا به فطرت اول (مسائل روزمره) می‌پردازد و سپس وارد مسائل بنیادین (فطرت ثانی) می‌شود.

نکته ترکیبی با درس ۳ منطق پایه دهم:

نسبت میان تفکر فلسفی و فطرت ثانی = تساوی
 نسبت میان تفکر فلسفی و فطرت اول = تباین
 نسبت میان تفکر غیرفلسفی و فطرت اول = تساوی
 نسبت میان تفکر غیرفلسفی و فطرت ثانی = تباین
 نسبت میان فطرت اول و فطرت ثانی = تباین
 نسبت میان تفکر و تفکر فلسفی = عموم و خصوص مطلق
 نسبت میان تفکر و تفکر غیرفلسفی = عموم و خصوص مطلق
 نسبت میان فیلسوف و دارای تفکر فلسفی = عموم و خصوص مطلق

گروه آموزشی ماز

۳۷- در کدام گزینه به ویژگی نادرستی از سؤالات فلسفی اشاره شده است؟

- (۱) اینگونه نیست که حتماً به پاسخ آن‌ها دست پیدا کنیم.
- (۲) دانش فلسفه محصول پاسخگویی قانونمند به آن‌ها است.
- (۳) تفکر قانونمند در آن سؤالات، با روش تجربی ممکن نیست.
- (۴) قانونمندی در تفکر فلسفی، سبب رسیدن به پاسخ می‌شود.

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - چپستی فلسفه - مفهومی - ۱۱۰۱)

در سؤالات فلسفی حتی اگر قانونمند تفکر کنیم، الزاماً به پاسخ نمی‌رسیم؛ بلکه به دریافت فلسفی می‌رسیم. در واقع ممکن است پاسخی برای پرسش یافت نشود.

رسیدن به پاسخ با رسیدن به دریافت فلسفی، تفاوت دارد.

در مراحل تفکر فلسفی، آخرین مرحله، رسیدن به دریافت فلسفی است؛ نه رسیدن به پاسخ. دریافت فلسفی عام‌تر از پاسخ سؤال است؛ زیرا این احتمال وجود دارد که دریافت فلسفی ما این باشد که پاسخ به سؤال در حیطه شناخت انسان نیست.

با تفکر در چپستی کامل ذات خداوند ما به پاسخ نهایی نمی‌رسیم؛ بلکه به این دریافت فلسفی می‌رسیم که فهم کامل آن با توجه به ابزارهای معرفتی در دسترس، امکان‌پذیر نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تفکر فلسفی الزاماً به پاسخ نمی‌رسد؛ بلکه ممکن است پاسخ ضابطه‌مندی برای سؤالات بنیادین یافت نشود و آن شخص نتواند به پاسخ برسد.

تذکره!

آغاز تفکر فلسفی با مطرح شدن پرسش‌ها و موضوعات اساسی است؛ نه لزوماً پاسخ دادن به آن‌ها.

۲

تلاش بشر برای پاسخ قانونمند به سؤالات فلسفی موجب ظهور دانشی به نام «فلسفه» شده است.

تذکره!

تعریف دانش فلسفه با علت ظهور آن تفاوت دارد:

تعریف دانش فلسفه ← دانشی که دربارهٔ مسائل اساسی و بنیادین با روش عقلی بحث می‌کند.

علت ظهور فلسفه ← تلاش بشر برای پاسخ قانونمند به سؤالات اساسی و بنیادین.

۳

استفاده از روش تجربی در حل مسائل فلسفی، ممکن نیست.

نکته:

علت اینکه روش تجربی در مسائل فلسفی کاربرد ندارد ← موضوع دانش فلسفه است که شامل مسائل اساسی و بنیادین می‌شود.

گروه آموزشی ماز

۳۸- تفاوت اصلی تفکر فلسفی و غیرفلسفی چیست؟

(۱) تفکر غیرفلسفی دارای یک فرایند مشخص نیست.

(۲) موضوعات تفکر فلسفی امور بنیادین و عمیق هستند.

(۳) تفکر فلسفی اختصاص به فیلسوفان و اهل فلسفه دارد.

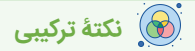
(۴) تفکر غیرفلسفی واسطهٔ رسیدن انسان از مجهول به معلوم نیست.

پاسخ: گزینهٔ ۲

(متوسط - چپستی فلسفه - مفهومی - ۱۱۰۱)

موضوع تفکر غیرفلسفی، همان سؤال‌های معمولی و روزانه است؛ درحالی‌که تفکر فلسفی به سؤال‌های مهم، اساسی، بنیادین و عمیق می‌پردازد؛ بنابراین تفکر فلسفی و غیرفلسفی، در موضوعی که دارند متفاوت می‌شوند.

نکته ترکیبی

در همین درس ۱ خواندید که اصلی‌ترین تفاوت هر علم با دیگر علوم، در موضوع آن علم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱- هر تفکری دارای یک فرایند مشخص است و ربطی ندارد که فلسفی باشد یا نباشد.

به بیان دیگر...

هر تفکری دارای این چهار مرحله به عنوان فرایند تفکر است: ۱- روبه‌رو شدن با مسئله ۲- طرح سؤال ۳- تفکر در اندوخته‌ها ۴- رسیدن به پاسخ.

۳

تفکر فلسفی اختصاص به فیلسوفان ندارد، بلکه هر کسی که با جدیت و پیوسته به پرسش‌های بنیادین بپردازد، وارد عرصهٔ تفکر فلسفی می‌شود.

مثال

این فرد ممکن است یک کارگر یا مکانیک یا آشپز باشد. ضرورتی ندارد که حتماً فیلسوف باشد؛ همین که به مسائل اساسی فکر کند، وارد تفکر فلسفی شده است.

۴- هر تفکری واسطهٔ رسیدن انسان از مجهول به معلوم است و این امر اختصاص به تفکر فلسفی ندارد.

گروه آموزشی ماز

۳۹- کدام گزینه در تکمیل عبارت زیر مناسب‌تر است؟

اگر شخصی به فطرت اول نپردازد،

(۱) امکان پرداختن به فطرت دوم را نخواهد داشت.

(۲) فرصت بیشتری برای پرداختن به فطرت دوم دارد.

(۳) دارای تفکر فلسفی است و از فطرت اول عبور کرده است.

(۴) پرسش‌های دسته دوم را جدی گرفته و به دنبال پاسخ آن‌ها است.

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - چپستی فلسفه - مفهومی - ۱۱۰۱)

گام اول:

فطرت اول را معنا می‌کنیم:

فطرت اول یعنی پرداختن به امور عادی و روزمرهٔ زندگی؛ مانند خوردن، خوابیدن، کسب درآمد، تفریح و ...

گام دوم:

می‌پرسیم که اگر کسی به فطرت اول نپردازد، چه اتفاقی رخ می‌دهد؟

انسان هیچ‌گاه نمی‌تواند این امور را رها کند و به آن‌ها بی‌توجه باشد، زیرا نیازهای اولیهٔ اوست؛ یعنی ابتدا باید بتواند غذا بخورد که زنده بماند و در مراحل بعدی بتواند وارد مرحله دوم تفکر شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

اگر انسان به فطرت اول نپردازد، امکان رسیدن به مرحله دوم تفکر و فطرت ثانی را نخواهد داشت.

عبور کردن از فطرت اول به معنای ترک کردن آن نیست، بلکه به این معناست که پس از توجه به فطرت اول، نباید از فطرت دوم غافل بشویم.

ویژگی‌های فطرت ثانی

- تفکر فلسفی است.
- نتیجه پرداختن به سؤالات اساسی و بنیادین است.
- مربوط به عقل معاد است.
- مرتبه‌ای و برتر تفکر است.
- هر انسانی توانایی پرداختن به آن را دارد.
- همة فلاسفه وارد این مرحله از تفکر شده‌اند.

گروه آموزشی ماز

۴۰- در کدام گزینه مراحل تفکر فلسفی درست بیان شده است؟

- (۱) آب در ۱۰۰ درجه به جوش آمده است ← آیا ارتفاع از سطح دریا در نقطه جوش آب تأثیر دارد؟ ← رجوع به معلوماتی که در علم شیمی یاد گرفته‌ایم ← رسیدن به این نتیجه که با افزایش ارتفاع، نقطه جوش آب متفاوت می‌شود.
- (۲) چرا اصل واقعیت مستقل از ذهن انکار می‌شود؟ ← مواجهه با سوفیست‌هایی که واقعیت را انکار کرده‌اند ← آشنایی با اینکه اصل واقعیت از بدیهی‌ترین اصول فلسفی است ← رسیدن به این نتیجه که اصل واقعیت مستقل از ذهن، انکار شدنی نیست.
- (۳) مواجهه با پدیده‌هایی که علت یکسان دارند ← آیا پدیده‌های واحد، دارای علت واحد هستند؟ ← مطالعه اصل یکسان عمل کردن طبیعت از کتب فلسفی ← رسیدن به این نتیجه که معلول واحد از علت یکسان صادر می‌شود.
- (۴) فیلسوفان بزرگی در طول تاریخ به مرگ محکوم شده‌اند ← علت مرگ این فیلسوفان چه بوده است؟ ← رجوع به داستان مرگ سقراط و جریان محاکمه او در دادگاه آتن ← رسیدن به این نتیجه که انکار خدایان یونانی، مجازات مرگ را در پی داشته است.

پاسخ: گزینه ۳

(دشوار - چپستی فلسفه - ترکیبی - ۱۱۰۱)

- تمام مراحل در گزینه سوم، درست بیان شده است.
- مرحله یک ← مسئله یکسان بودن علت پدیده‌های مشابه بیان شده است.
- مرحله دوم ← پرسشی درباره موضوع بیان شده است.
- مرحله سوم ← به اندوخته‌ها رجوع شده است.
- مرحله چهارم ← به درک فلسفی رسیده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱- مراحل تفکر درست بیان شده؛ اما موضوع مطرح شده در این گزینه، فلسفی نیست و مربوط به علوم تجربی است.
- ۲- همواره در اولین مرحله از تفکر فلسفی، یک عبارت خبری و در دومین مرحله یک عبارت پرسشی وجود دارد؛ درحالی‌که در اینجا برعکس است.
- ۴- مراحل تفکر درست بیان شده؛ اما موضوع مطرح شده در این گزینه، فلسفی نیست و مربوط به تاریخ فلسفه است.

مراحل تفکر فلسفی به شرح زیر است:

قلقش رو یاد بگیر!

- ابتدا بررسی کنید که موضوع کدام عبارت، فلسفی می‌باشد و به یک مسئله اساسی و بنیادین اشاره کرده است. (رد گزینه ۱ و ۴)
- سپس بررسی کنید که کدام گزینه در مرحله اول، عبارتی خبری بیان کرده است. (رد گزینه ۲)
- در نهایت بررسی کنید که کدام گزینه در مرحله دوم، عبارتی پرسشی بیان کرده است. (رد گزینه ۳)

گروه آموزشی ماز

آزمون

کارنامه رتبه‌های برتر

رتبه‌های ۱ تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

